

www.qbz.gov.al

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

Viti: 2018 – Numri: 191

Tiranë – E premte, 4 janar 2019

PËRMBAJTJA

	Faqe
Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 770, datë 26.12.2018	Për miratimin e Planit Kombëtar të Veprimit për Luftën kundër Trafikimit të Personave 2018–2020..... 15043
Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 774, datë 26.12.2018	Për miratimin e Strategjisë Afatmesme të Menaxhimit të Borxhit 2019–2021..... 15098

VENDIM**Nr. 770, datë 26.12.2018****PËR MIRATIMIN E PLANIT KOMBËTAR
TË VEPRIMIT PËR LUFTËN KUNDËR
TRAFIKIMIT TË PERSONAVE 2018–2020**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, me propozimin e ministrit të Brendshëm, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e Planit Kombëtar të Veprimit për Luftën kundër Trafikimit të Personave 2018 - 2020, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij vendimi dhe është pjesë përbërëse e tij.

2. Ngarkohen Ministria e Brendshme, Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme, Ministria e Mbrojtjes, Ministria e Drejtësisë, Ministria Financave dhe Ekonomisë, Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë, Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Ministria e Turizmit dhe Mjedisit dhe Shërbimi Informativ i Shtetit për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Edi Rama

HYRJE

Plani Kombëtar i Veprimit për Luftën kundër Trafikimit të Personave shpreh përkushtimin e shtetit dhe qeverisë shqiptare, të institucioneve shtetërore dhe joshetërore, të qindra aktorëve antitrafikim që punojnë në strukturat publike dhe jopublike, për të minimizuar fenomenin e trafikimit të personave.

Ky dokument, nga viti 2001 kur u miratua dhe Strategjia e parë në këtë drejtim e deri më sot, prezanton një serë arritjesh në fushën e luftës kundër trafikimit të personave: numri i viktimave shqiptarë të trafikimit që shfrytëzohen jashtë ka rënë ndjeshëm, trafikimi dënohet si një krim i rëndë, sektorë dhe profesionistë të specializuar janë angazhuar me hetimin, ndjekjen penale dhe gjykimin e tij në polici, prokurori dhe gjykata. Në Shqipëri, iu jepet mbrojtje e pakushtëzuar për të bashkëpunuar me drejtësinë, viktimave të trafikimit që kanë nevojë për të, dhe riintegrimi i viktimave është në shumicën e rasteve të asistuar i suksesshëm. Qeveria mbështet 4 qendrat publike

dhe jopublike të pritjes dhe riintegritimit të viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit dhe çdo vit financon një pjesë të funksionimit të shërbimeve mbrojtëse për to.

Është rritur bashkëpunimi me të gjithë partnerët kombëtarë, ndërkombëtarë dhe rajonalë për të goditur dhe parandaluar trafikimin dhe shfrytëzimin ndërkombëtar të njerëzve nëpërmjet konventave të nënshkruara, Marrëveshjeve dhe protokolleve të bashkëpunimit, shkëmbimit të informacionit dhe komunikimeve të drejtpërdrejta ndërmjet agjencive të ngarkuara shtetërore. Ne jemi të ndërgjegjshëm se trafikimi i personave është një e keqe globale, e cila kërkon një qasje gjithpërfshirëse dhe një partneritet të vërtetë kolegjial.

Pavarësisht këtyre arritjeve gjejmë përpara shumë sfida për të kapërcyer e shumë mundësi për përmirësim. Ky dokument është përgjigja që qeveria shqiptare dhe partnerët e saj i japin këtij fenomenit të rëndë, por të kapërcyeshëm. Trafikimi është një fenomen që arrin t'i përshtatet dinamikave të zhvillimit e vit pas viti merr forma të ndryshme, duke shfrytëzuar çdo vakum ligjor apo probleme sociale të një vendi. Ky dokument është produkt i një analize të kujdesshme të arritjeve të deritanishme, të problemeve dhe të sfidave që kemi përpara, të cilat jemi të vendosur t'i fitojmë.

Përgjigja shqiptare kundër trafikimit të personave është gjithëpërfshirëse, ajo heton e ndjek penalisht trafikantët, mbron viktimën e çon përpara politika e iniciativa parandaluese ndaj trafikimit, duke mbajtur të koordinuar të gjitha këto përpjekje. Praktikë e vëna tashmë në punë, mekanizmat që ndërveprojnë e legjislacioni i miratuar deri më sot do të bëjnë të mundur që këto përqasje të japin rezultate më të mira. Sigurisht dinamikat lokale dhe globale na kushtëzojnë të kemi një qasje të adresuar qartazi, si dhe të mësojmë gjëra të reja rreth këtij fenomeni, por ky dokument është një plan orientues e koordinues për t'u përballur me sfidat që ne hasim.

Ne vazhdojmë të jemi të angazhuar për të përshtirë sa më shumë struktura nga niveli qendror në atë nivel lokal për t'u ardhur në ndihmë të rinjve, fëmijëve, grave dhe meshkujve viktimë të trafikimit, fëmijëve të viktimave të trafikimit, me qëllim integrimin e tyre social-ekonomik. Këto përpjekje na venë në një nivel me përpjekjet evropiane dhe ndërkombëtare për të ndaluar trafikimin e personave dhe skllavërinë moderne.

SHKURTIMET

AP	Autoriteti Përgjegjës
ASHDMF	Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës
DAR	Drejtoritë Rajonale Arsimore
DPPSH	Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit
DSHSB	Drejtoria e Shërbimeve Sociale në Bashki
DVKM	Drejtoria Vendore për Kufirin dhe Migracionin
DRSHSSH	Drejtoria Rajonale e Shërbimit Social Shtetëror
IOM	Organizata Ndërkombëtare për Migracionin
ICITAP	Programi Ndërkombëtar i Asistencës për Trajnim në Hetimet Penale
ICMPD	Qendra Ndërkombëtare për Zhvillimin e Politikave të Migrimit
KB/UN	Kombet e Bashkuara
KK	Koordinatori Kombëtar për Çështje të Luftës kundër Trafikimit të Personave
KRAT	Komitetet Rajonale Antitrafikim
KSH	Komiteti Shtetëror
KKSAT	Koalicioni Kombëtar i Strehëzave Antitrafik
MB	Ministria e Brendshme
MKR	Marrëveshja për Mekanizmin Kombëtar të Referimit
MEPJ	Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme
MD	Ministria e Drejtësisë
MFE	Ministria e Financave dhe Ekonomisë
MSHMS	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale
MASR	Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë
MEPJ	Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme
MKR	Mekanizmi i referimit të rasteve të dhunës në familje në nivel lokal
MMDHF	Mekanizmi i Mbrojtjes ndaj Dhunës së Fëmijëve
NJMF	Njësia për Mbrojtjen e Fëmijëve
OSBE	Organizata për Siguri dhe Bashkëpunim në Evropë
OJF	Organizata Jofitimprurëse
PKK	Pika e Kalimit Kufitar
PMF	Punonjësi i Mbrojtjes së Fëmijëve
PSV	Procedurat Standarde të Veprimit për Mbrojtjen e Viktimave dhe Viktimave të Mundshme të Trafikimit
SHSSH	Shërbimi Social Shtetëror
SHKP	Shërbimi Kombëtar i Punësimit
SPZ	Specialisti i policisë së zonës
UNODC	Zyra e Kombeve të Bashkuara për Krimin dhe Drogat
VT	Viktimë trafikimi
VMT	Viktimë e mundshme trafikimi
ZKKA	Zyra e Koordinatorit Kombëtar për Çështje të Luftës kundër Trafikimit të Personave
ZRSHSSH	Zyra Rajonale e Shërbimit Social Shtetëror

PARIMET MBI TË CILAT MBËSHTE- TET PLANI I VEPRIMIT:

- Përgjegjësia e Qeverisë
- Qasja ndërsektoriale dhe pjesëmarrja e shoqërisë civile
- Bashkërendimi ndërinstitucional dhe veprimtaritë ndërsektoriale në nivel qeveritar, si dhe mes Qeverisë, OJF-ve dhe ON-ve
- Qasje dhe trajtim i viktimave, i mbështetur tek të drejtat e njeriut
- Mbrojtja e të drejtave të fëmijës
- Mbrojtja e të drejtave të grave dhe burrave të trafikuar dhe në rrezik trafikimi
- Kostimi dhe financimi sistematik dhe i qëndrueshëm i aktiviteteve

SYNIMET STRATEGJIKE DHE OBJEK- TIVAT SPECIFIKE:

Plani i Veprimit ndahet në katër fusha:

1. Ndjekja penale
2. Mbrojtja
3. Parandalimi
4. Bashkërendimi

Më në detaje, sipas shtyllave të PKV-ve parashikohet:

1. Hetimi dhe ndjekja penale

Trafikimi i personave është një krim i rëndë dhe legjislacioni shqiptar e njeh si të tillë. Aktivitetet e këtij Plani Veprimi udhëzojnë të gjithë strukturat përkatëse të zbatojnë me përpikëri legjislacionin në fuqi. Ky Plan Veprimi udhëzon autoritetet përgjegjëse të plotësojnë dhe përmirësojnë legjislacionin, të vënë në lëvizje dhe të shfrytëzojnë të gjithë mekanizmat e mundshëm dhe të trajtojnë strukturat përkatëse për të bërë të mundur ndalimin e të gjitha formave të trafikimit duke dënuar çdo formë të shfrytëzimit të njerëzve.

2. Mbrojtja dhe asistenca e viktimave

Aktivite ambicioze janë parashikuar në këtë Plan Veprimi për të bërë të mundur dhënien e mbrojtjes dhe ndihmës, jo vetëm ndaj atyre viktimave që bashkëpunojnë me drejtësinë, por çdo personi i cili është identifikuar si viktimë/viktimë e mundshme trafikimi. Sigurisht një rëndësi e veçantë i jepet identifikimit dhe referimit duke mobilizuar të gjitha mekanizmat e mundshëm identifikues në vend dhe duke dhënë udhëzimet dhe burimet e nevojshme për këtë qëllim. Një përjasje e tillë nuk mund të arrihet pa forcuar partneritetin dhe urat e bashkëpunimit mes palëve përgjegjëse për

identifikim dhe pa forcuar dhe rritur burimet e strukturave të shërbimit.

3. Parandalimi

Aktivitetet parandaluese në këtë Plan Veprimi adresojnë rritjen e ndërgjegjësimit dhe informimit publik lidhur me legjislacionin kombëtar e Konventat Ndërkombëtare antitrafikim, me të gjitha format e trafikimit të personave (trafikimi i brendshëm, shfrytëzimi për punë të detyruar të fëmijëve dhe të rriturve, lypja nga fëmijët, fëmijët në situatë rruge etj.), si dhe pasojat e tij.

4. Koordinimi

Ky Plan Veprimi mobilizon dhe kërkon angazhimin e shumë agjencive, që operojnë në këtë fushë. Mungesa e një koordinimi dhe monitorimi të aktiviteteve të parashikuara e bën të pamundur analizimin dhe vlerësimin e implementimit të aktiviteteve të reja. Koordinimi dhe partneriteti, gjithashtu, operojnë bashkë. Agjencitë shtetërore kanë nevojë për mbështetjen e njëra tjetrës në kryerjen e shumë aktiviteteve. Gjithashtu, agjencitë shtetërore kanë nevojë për mbështetjen e mekanizmave të shoqërisë civile të cilët plotësojnë detyrimet e palëve. Për këtë qëllim, Zyra e Koordinatorit Kombëtar Antitrafikim merr angazhimin e plotë për të kryer një koordinim sa më efikas të aktiviteteve të parashikuara në këtë Plan Veprimi.

PËRKUFIZIME

“Viktimë trafikimi” (VT): Sipas germës “e” të nenit 4, të ligjit 9642 datë 20.11.2006 “Për ratifikimin e Konventës së Këshillit të Evropës “Për masat kundër trafikimit të qenieve njerëzore”, është personi objekt i trafikimit të qenieve njerëzore.

“Viktimë e mundshme trafikimi” (VMT), është personi për të cilin/të cilën, agjencitë/institucionet përgjegjëse për identifikim fillestar, bazuar në treguesit/indiktorët/dritën e rrethanave të veçanta të rasteve, në të cilën, të paktën tre ose më shumë elementë përbëjnë dyshimin e arsyeshëm se personi mund të jetë trafikuar.

Fëmijë¹, është çdo person nën moshën 18 vjeç.

“Fëmijë në nevojë për mbrojtje”, është personi nën moshën 18 vjeç, pavarësisht fitimit të zotësisë për të vepruar, sipas legjislacionit në fuqi, i cili mund të jetë viktimë e abuzimit, neglizhimit,

¹ Sipas nenit 3 “Përkufizime” të ligjit nr. 18/2017 “Për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës”.

shfrytëzimit, diskriminimit, dhunës apo ndonjë veprimtarie tjetër kriminale, si edhe individi nën moshën e përgjegjësisë penale, i cili dyshohet se ka kryer ose akuzohet se ka kryer një vepër penale, si dhe fëmijët në konflikt me ligjin.

“Mbrotjtje e personave të trafikuar”, përfshin të gjitha veprimet e kryera nga punonjës të institucioneve shtetërore qendrore dhe vendore dhe të institucioneve joshtetërore, anëtare ose jo të Mekanizmit Kombëtar të Referimit për pritjen, identifikimin, ndihmën e menjëhershme dhe ndihmën për rehabilitimin dhe riintegrimin e sigurt të personave të trafikuar në përputhje me PSV-të.

“Autoriteti Përgjegjës” (AP), është strukturë e ngritur me udhëzimin e përbashkët nr. 3799, datë 8.7.2014² “Për ngritjen e autoritetit përgjegjës për identifikimin, referimin, mbrojtjen dhe riintegrimin e viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit”. Autoriteti Përgjegjës përbëhet nga përfaqësues të ministrive nënshkruese të udhëzimit për ngritjen e tij, si dhe një përfaqësues i Koalicionit Kombëtar të Strehëzave Antitrafik.

“Ri/integrim i personave të trafikuar”, është procesi i rikuperimit dhe përfshirjes sociale dhe ekonomike pas një përvoje trafikimi. Përfshin vendosjen në një mjedis të sigurt dhe të qëndrueshëm, akses në standard jetese të arsyeshëm, mirëqenie fizike dhe mendore dhe mundësi për zhvillim personal, social dhe ekonomik dhe akses në mbështetje sociale dhe emocionale. Një aspekt qendror i ri/integritimit të suksesshëm është ai i fuqizimit, mbështetjes së viktimave për të zhvilluar aftësitë drejt pavarësisë dhe vetëmjaftueshmërisë dhe për t’u përfshirë në mënyrë aktive në rikuperimin dhe ri/integrimin e tyre.

“Trafikim i personave”, sipas nenit 110/a të Kodit Penal të RSH-së është “Rekrutimi, transportimi, transferimi, fshehja ose pritja e personave nëpërmjet kërcënimit ose përdorimit të forcës apo formave të tjera të shtrëngimit, rrëmbimit, mashtrimit, shpërdorimit të detyrës ose përfitimit nga gjendja shoqërore, fizike apo psikike ose dhënies apo marrjes së pagesave ose përfitimeve për të marrë pëlqimin e personit që kontrollon një person tjetër, me qëllim shfrytëzimin e prostitucionit të të tjerëve ose formave të tjera të

shfrytëzimit seksual, të punës ose shërbimeve të detyruara, të skllavërimit ose formave të ngjashme me skllavërimin, të vënies në përdorim ose transplantimit të organeve, si dhe formave të tjera të shfrytëzimit”.

“Trafikimi i të miturve”, sipas nenit 128/b të Kodit Penal, të RSH-së është “Rekrutimi, shitja, transportimi, transferimi, fshehja ose pritja e të miturve me qëllim shfrytëzimin e prostitucionit ose formave të tjera të shfrytëzimit seksual, të punës ose shërbimeve të detyruara, skllavërimit ose formave të ngjashme me skllavërimin, vënies në përdorim ose transplantimit të organeve, si dhe formave të tjera të shfrytëzimit”.

“I/e mitur³”, sipas legjislacionit shqiptar penal dhe civil, është çdo person nën moshën 18 vjeç.

“I/e mitur i/e pashoqëruar”, është i mituri i huaj, i cili hyn në territorin e Republikës së Shqipërisë, i pashoqëruar nga një person madhor përgjegjës, sipas ligjit dhe për sa kohë që nuk merret efektivisht në përkujdesje prej tij, ose i mituri që lihet i pashoqëruar, pas hyrjes në territorin e Republikës së Shqipërisë⁴.

“Fëmijë i pashoqëruar”, është i mituri që është ndarë nga të dy prindërit ose të afërmit e tjerë të familjes dhe për të cilin nuk kujdeset ndonjë person madhor, sipas këtij ligji⁵.

“Azilkërkues”, është çdo i huaj apo person pa shtetësi, që shpreh në çfarëdolloj mënyrë se nuk dëshiron të kthehet në vendin e tij, si dhe çdo i huaj apo person pa shtetësi që ka paraqitur një aplikim për azil në Republikën e Shqipërisë, për të cilin nuk është marrë ende një vendim përfundimtar.⁶

“Shërbime të kujdesit shoqëror”, është një sistem i integruar dhe i organizuar përfitimesh dhe lehtësish, të cilat ofrohen nga profesionistë të fushave përkatëse të subjekteve publike ose jopublike, me qëllim sigurimin e mirëqenies, pavarësisë dhe përfshirjes shoqërore të individëve e të familjeve që kanë nevojë për kujdes shoqëror.⁷

“Shërbimi Social Shtetëror (SHSSH)”, është institucion në varësi të ministrisë përgjegjëse për

³ I mitur- i referohet kurdoherë fëmijës

⁴ Sipas pikës 31 të nenit 3 të ligjit nr.108/2013 “Për të huajt”, i ndryshuar

⁵ Sipas nenit 3 “Përkufizime” të ligjit nr.18/2017 “Për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës”

⁶ Sipas pikës ç, të nenit 3 të ligjit nr. 121/2014 “Për Azilin në Republikën e Shqipërisë”

⁷ Sipas pikës 1 nenit 3 të ligjit nr.121/2016 “Për shërbimet e kujdesit shoqëror në Republikën e Shqipërisë”

² I Ministrisë të Punëve të Brendshme, i Ministrisë të Arsimit dhe Sportit, i Ministrisë të Punëve të Jashtme, i Ministrisë të Shëndetësisë, i Ministrisë të Mirëqenies Sociale dhe Rinisë.

çështjet sociale. Monitoron zbatimin e legjislacionit të shërbimeve shoqërore në të gjithë vendin, nëpërmjet strukturave të njësisë qendrore dhe drejtorive rajonale.⁸

“Strehëzat/qendrat për viktimat e trafikimit”, janë institucione rezidenciale shtetërore ose joshetërore të licencuara sipas legjislacionit në fuqi për të dhënë shërbime ndihme dhe mbrojtjeje për personat viktimat të mundshme të trafikimit, viktimat e trafikimit dhe persona në rrezik trafikimi. Strehëzat/qendrat mund të jenë të hapura ose të mbyllura, mund të ofrojnë qëndrim afat-shkurtër ose afat-gjatë; dhe/ose përdoren për rastet e emergjencave ose të mbështetjes për riintegrim. Qendrat mund të emërtohen pritëse, reintegruese apo pritëse - riintegruese). Ofrimi dhe dhënia e shërbimeve në strehëza bëhet në përputhje me VKM nr. 195, datë 11.4.2007 “Për miratimin e standardeve të përkujdesit shoqëror në qendrat rezidenciale për personat e trafikuar dhe në rrezik trafikimi”.

“Baza e të dhënave për viktimat e trafikimit SIVET”, është një bazë të dhënash e integruar në sistemin TIMS, i cili është i vetmi burim zyrtar për statistikat në lidhje me viktimat/viktimat e mundshme të trafikimit.

KUADRI LIGJOR

Legjislacioni ndërkombëtar

- Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut
- Konventa e Këshillit të Evropës për Mbrojtjen e Individëve për sa i përket Përpunimit Automatik të të Dhënave Personale
- Konventa e Kombeve të Bashkuara për të Drejtat e Fëmijës
- Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut⁹
- Protokollin shtesë i Konventës për të Drejtat e Fëmijës për Shitjen e Fëmijës, Prostitucionin e Fëmijës dhe Pornografinë e Fëmijës¹⁰
- Konventa e OKB-së kundër Krimit të

Organizuar Transnacional/ “Protokollin Shtesë mbi Parandalimin, shtypjen, dhe ndëshkimin e trafikimit të personave, në mënyrë të veçantë të grave dhe fëmijëve”¹¹

- Konventa e OKB-së kundër Krimit të Organizuar Transnacional/ “Protokollin kundër Kontrabandimit të Emigrantëve në Rrugë Tokësore, Ajrore dhe Detare”¹²

- Konventa e OKB për eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit ndaj grave CEDAW¹³

- Konventa e Këshillit të Evropës “Për Masat kundër Trafikimit të Qenieve Njerëzore”¹⁴

- Protokollin Opsional i Konventës për të Drejtat e Fëmijës “Mbi shitjen, prostitucionin dhe pornografinë e fëmijëve”

- Konventa e Vjenës mbi marrëdhëniet konsullore, datë 24.4.1963

- Konventa e Konferencës së Hagës “Për mbrojtjen e fëmijëve dhe bashkëpunimin për birësimet jashtë vendit”¹⁵

- Konventa e Konferencës së Hagës “Për juridiksionin, ligjin e zbatueshëm, njohjen, zbatimin dhe bashkëpunimin, në lidhje me përgjegjësinë prindërore dhe masat për mbrojtjen e fëmijëve”¹⁶

- Konventa e Konferencës së Hagës “Për aspektet civile të rrëmbimit ndërkombëtar të fëmijëve”¹⁷

- Konventa e Konferencës së Hagës “Për ligjin e zbatueshëm për detyrimet ushqimore”¹⁸

- Konventa e Konferencës së Hagës “Për njohjen dhe zbatimin e vendimeve në lidhje me detyrimet ushqimore”¹⁹

- Konventa e Këshillit të Evropës “Për mbrojtjen e fëmijëve kundër shfrytëzimit dhe abuzimeve seksuale”²⁰

- Konventa e Këshillit të Evropës “Për statusin juridik të fëmijëve të lindur jashtë martesës”²¹

⁸ Neni 32 i ligjit nr.121/2016 “Për shërbimet e kujdesit shoqëror në Republikën e Shqipërisë”

⁹ Ratifikuar nga Kuvendi i Shqipërisë me ligjin nr. 8137, datë 31.7.1996 “Për Ratifikimin e Konventës Europiane Për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore”, Fletore Zyrtare nr. 20, viti i botimit 1996.

¹⁰ Ratifikuar nga Kuvendi i Shqipërisë me ligjin nr. 9834, datë 22.11.2007 “Për Aderimin e Republikës së Shqipërisë në Protokollin Opsional të Konventës së OKB-së “Për të Drejtat e Fëmijëve”, Për Shitjen e Fëmijëve, Prostitucionin dhe Pornografinë me Fëmijë”, Fletore Zyrtare nr. 165, Viti i botimit 2007.

¹¹ Ligji nr. 8920, datë 11.07.2002, Fletore Zyrtare nr. 41, korrik 2002.

¹² www.uncj.org/documents/conventions

¹³ Ratifikuar me ligjin nr. 1769, datë 11.05.1994

¹⁴ Ratifikuar nga Kuvendi i Shqipërisë me ligjin nr. 9642, datë 20.11.2006 “Për Ratifikimin e Konventës së Këshillit të Evropës “Për masat kundër Trafikimit të Qenieve Njerëzore”, Fletore Zyrtare nr. 132, viti i botimit 2006

¹⁵ Aderuar me ligjin nr. 8624, datë 24.06.2000

¹⁶ Aderuar me ligjin nr. 9443/2005

¹⁷ Aderuar me ligjin nr. 9446/2005

¹⁸ Aderuar me ligjin nr. 10397, datë 17.3.2011

¹⁹ Aderuar me ligjin nr. 10398, datë 17.3.2011

²⁰ Ratifikuar me ligjin nr. 10071, datë 9.02.2009

²¹ Ratifikuar me ligjin nr. 10424, datë 02.06.2011

- Konventa e Këshillit të Evropës “Për ushtrimin e të drejtave të fëmijëve”²²

- Konventa e Konferencës së Hagës “Për rivendosjen ndërkombëtare të detyrimit ushqimor ndaj fëmijëve dhe formave të tjera të mbështetjes për anëtarët e tjerë të familjes” (miratuar në parim, nga Këshilli i Ministrave, në mbledhjen e datës 26.05.2011).

- Konventa e Këshillit të Evropës “Kundër Trafikimit të Organeve Njerëzore”²³

- Konventat e ILO-s nr. 29²⁴, 138²⁵ dhe 182²⁶

Legjislacioni vendas

- Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë

- Kodi Penal dhe Kodi i Procedurës Penale

- Më specifikisht në legjislacionin vendas është marrë në konsideratë:

- Kodi Penal: neni 110/a “Trafikimi i të rriturve”, neni 128/b “Trafikimi i të miturve”, Neni 298 “Ndihma për kalim të paligjshëm të kufijve”, neni 124/b “Keqtrajtimi i të miturit”, Neni 117 “Pornografia”

- Ligji nr. 8920, datë 11.07.2002 “Për ratifikimin e Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar transnacional dhe dy protokolleve shtesë”

- Ligji nr. 9265, datë 29.07.2004 “Për ratifikimin e Konventës Evropiane “Për kompensimin e viktimave të krimeve të dhunshme”

- Ligji nr. 9669, datë 18.12.2006 “Për masat ndaj dhunës në marrëdhëniet familjare”, i ndryshuar

- Ligji nr. 108/2014 “Për policinë e shtetit”, i ndryshuar

- Ligji nr. 108/2013 “Për të Huajt”, i ndryshuar

- Ligji nr. 121/2014 “Për Azilin në Republikën e Shqipërisë”

- Ligji nr. 23/2015 “Për Shërbimin e Jashtëm të Republikës së Shqipërisë”

- Ligji nr. 10173, datë 22.10.2009 “Për Mbrojtjen e Dëshmitarëve dhe Bashkëpunëtorëve të Drejtësisë”, i ndryshuar

- Ligji nr. 9917, datë 19.5.2008 “Për parandalimin e Pastrimit të Parave dhe financimit të terrorizmit”, i ndryshuar

- Ligji nr. 10192, datë 3.12.2009 “Për Parandalimin dhe goditjen e krimit të organizuar dhe korrupsionit përmes masave parandaluese kundër pasurisë”, i ndryshuar.

- Ligji nr. 111/2017 “Për ndihmën Juridike”

- Ligji nr. 98/2017 “Për tarifat gjyqësore në RSH”

- Ligji nr. 37/2017 “Kodi i Drejtësisë Penale për të Mitur”

- Ligji nr. 121/2016 “Për shërbimet e kujdesit shoqëror në Republikën e Shqipërisë”

- Ligji nr. 18/2017 “Për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës”

- Ligjin nr. 7905, datë 21.3.1995, “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar

- Ligji nr. 10 383, datë 24.2.2011 “Për sigurimin e detyrueshëm të kujdesit shëndetësor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar

- Vendimi nr. 195, datë 11.4.2007 i Këshillit të Ministrave “Standardet e Shërbimeve të Përkujdesit Shoqëror për Personat e Trafikuar ose në Rrezik Trafikimi në Qendrat Rezidenciale”

- Vendimi nr. 933, datë 2.07.2008 i Këshillit të Ministrave “Për përfaqësimin e Ministrisë së Brendshme me oficerë kontakti në Britaninë e Madhe, Belgjikë, Itali, Greqi, Turqi, Kosovë dhe Europol”, i ndryshuar

- Udhëzimi i përbashkët nr. 3799, datë 8.7.2014 “Për ngritjen e Autoritetit përgjegjës për identifikimin, referimin, mbrojtjen dhe riintegrimin e viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit”

- Urdhri nr. 805, datë 1.8. 2017, i ministrit të Brendshëm “Për forcimin e kontrollit të shtetasve shqiptarë që kalojnë kufirin shtetëror”

- Memorandumi i Mirëkuptimit i Ministrisë së Brendshme, Ministrisë së Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve dhe Prezencës së Organizatës për Siguri dhe Bashkëpunimin në Evropë në Shqipëri (OSCE) “Për promovimin dhe zbatimin e Kodit të Sjelljes për Mbrojtjen e Fëmijëve nga Shfrytëzimi Seksual në Turizëm” (nënshkruar në vitin 2007)

- Marrëveshja e Bashkëpunimit për Funksionimin e Mekanizmit Kombëtar të Referimit për viktimat dhe viktimat e mundshme të trafikimit të personave (MKR), datë 15 qershor, 2012

²² Ratifikuar me ligjin nr. 10425, datë 02.06.2011

²³ Ratifikuar me ligjin nr. 150/2015, datë 21.12.2015

²⁴ Konventa e ILO nr.C29 “Për punën e detyrueshme”, ratifikuar

²⁵ Konventa e ILO nr. 138 “Mosha minimale për pranimin në punë” ratifikuar më datë 16.2.1998

²⁶ Konventa nr.C182 “Për ndalimin dhe veprimet e menjëhershme për eliminimin e formave më të këqija të punës së fëmijëve”, ratifikuar më datë 2.8.2001

BURIMET FINANCIARE

Plani Kombëtar i Veprimit të Luftës kundër Trafikimit të Personave do të zbatohet në periudhën 2018-2020. Për të mbështetur zbatimin e tij është parashikuar kostoja për secilën veprimtari, objektiv specifik, synim strategjik dhe fushë. Kostoja e përgjithshme për realizimin e Planit Kombëtar të Veprimit është rreth 488.9 milionë lekë ose afërsisht 3.67 milionë euro²⁷.

Kostimi u realizua duke u mbështetur në koston e secilit aktivitet të pasqyruar në planin e veprimit, kohështirjen e tij, si dhe treguesit për monitorimin e strategjisë. Për kostimin e planit të veprimit u përdor një metodologji e kombinuar, pasi plani përfshin disa sektorë. Metodologjia kryesore e përdorur është kostimi i bazuar në aktivitete, por ndërkohë janë marrë parasysh për shumë veprimtari shpenzimet mesatare sipas PBA për aktivitete që janë përfshirë në buxhet dhe për aktivitete të ngjashme. Për llogaritjen e shpenzimeve për aktivitetet kryesore është vepruar si më poshtë:

Llogaritja e shpenzimeve për aktiviteteve që lidhen me hartimin dhe rishikimin e legjislacionit, monitorimin dhe funksionimin e strukturave të përhershme etj., është mbështetur në shpenzimet e vazhdueshme për pagat, kontributet e sigurimeve shoqërore, shpenzime të tjera operative.

Llogaritja e shpenzimeve për “aktiviteteve specifike” ose i iniciativave specifike të ngjashme. Në këto raste, kostimi shpesh është i limituar, pra ai përdoret një herë të vetme, siç ndodh në rastin e studimeve, fushatave ndërgjegjëse, programeve të trajnimit për përfitues jashtë strukturave të policisë, etj. Vlerësimi i shpenzimeve për këto aktivitete u bazua kryesisht në natyrën e aktiviteteve dhe kostot që ofron tregu për shërbime të tilla.

Në llogaritjen e shpenzimeve për trajnime është mbajtur në konsideratë kosto e trajnimit të vazhduar. Si kosto për njësi janë përdorur kostot e trajnimit të strukturave të policisë²⁸ MB dhe/ose kostot e aplikuara për trainime të ngjashme në të shkuarën.

Për atë pjesë të aktiviteteve ku informacioni nuk ishte i plotë, është ndjekur metoda e vlerësimit për analogji, ose me fjalë të tjera janë marrë në konsideratë shpenzimet e bëra për aktivitete të ngjashme në të shkuarën.

Për të realizuar buxhetimin u konsultua gjithashtu dokumenti i PBA 2018-2020, buxheti për vitin 2018, buxhete për aktivitete të ngjashme të zbatuara nga institucione, donatorë apo organizata jofitimprurëse në të shkuarën.

Plani i Veprimit përfshin një buxhet për zbatimin e çdo veprimtarie. Në varësi të llojit të veprimtarisë, Plani i Veprimit ka specifikuar burimet e financimit:

1. *Financimin nga buxheti* (buxheti i ministrive të linjës, buxheti i NjVQV, buxheti i të gjitha institucioneve që financohen nga buxheti i shtetit) për masat që kanë si objekt të drejtëpërdrejtë VT / VMT ose që vijnë nga buxheti i përgjithshëm dhe kontribuojnë në përpjekjet për integrimin e VT/VMT.

2. *Financimi nga donatorët* për ato veprimtari kostot e të cilave mbulohen nga fonde të donatorëve, pavarësisht nëse kanalizohet përmes buxhetit ose organizatave të shoqërisë civile që ofrojnë shërbimet në fusha e caktuar.

3. *Nevojat për fonde*, për ato aktivitete që nuk janë të buxhetuara në buxhetin afatmesëm.

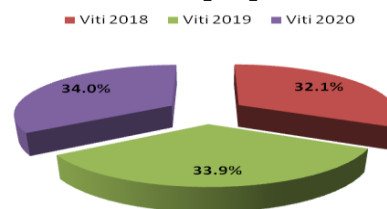
- Buxheti i përgjithshëm për zbatimin e Planit është reflektuar në disa forma:

- Buxheti i përgjithshëm sipas viteve për secilin aktivitet, objektiv specifik, qëllim strategjik dhe burimeve të financimit.

- Buxheti i detajuar sipas aktiviteteve, treguesve, burimeve të financimit dhe institucioneve përgjegjëse.

- Buxheti i kërkuar për zbatimin e Planit ka një shtrirje pak a shumë uniforme për periudhën 2018-2020 (fig.1).

Figura 1. Buxheti në % për periudhën 2018-2020

- Nga llogaritjet rezulton që buxheti i shtetit me burimet në dispozicion mund të mbulojë 87.1% të kostove së përgjithshme për zbatimin e PKV.

- Tabela 1 paraqet kosto e përgjithshme dhe nevojat për financim për periudhën 2018-2020.

- Buxhetin më të madh e kërkon fusha e mbrojtjes 61.6%.

- Nevojat për fonde janë në masën 11.7 për qind të kostos totale ose 57.3 milionë lekë.

²⁷ Kursi i këmbimit 1 euro = 133 lekë

²⁸ Sipas PBA 2018-2020

Tabela 1: Kostot dhe burimet e financimit 2018-2020

PËRSHKRIMI	VITI BUXHETOR				FINANCUAR NGA			Nevojat për	Llogaria e Shpenzimeve			Fusha
Fushat	VITI 2018	VITI 2019	VITI 2020	TOTALI	Qeveria	Donatorët	Totali	Fonde LEKË	600-601	602-608	230-231	Fushat ne %
Ndjekja Penale	24,021,688.00	25,747,698.00	23,971,308.00	73,740,694.00	61,221,844.00	0.00	61,221,844.00	12,518,850.00	35,985,637.00	30,455,057.00	7,300,000.00	15.1%
Mbrojtja	99,027,892.00	99,123,274.40	102,877,433.65	301,028,600.05	282,775,900.05	4,877,100.00	287,653,000.05	13,375,600.00	177,729,964.00	106,548,636.05	16,750,000.00	61.6%
Parandalimi	25,773,646.80	25,260,190.00	25,152,802.00	76,186,638.80	61,088,190.80	900,000.00	61,988,190.80	14,198,448.00	31,245,495.44	44,941,143.36	0.00	15.6%
Bashkërendimi	8,213,948.00	15,485,736.00	14,221,188.00	37,920,872.00	20,707,432.00	0.00	20,707,432.00	17,213,440.00	34,161,732.00	3,759,140.00	0.00	7.8%
TOTAL (1+2+3+4)	157,037,174.80	165,616,898.40	166,222,731.65	488,876,804.85	425,793,366.85	5,777,100.00	431,570,466.85	57,306,338.00	279,122,828.44	185,703,976.41	24,050,000.00	100.0%
Në %	32.1%	33.9%	34.0%		87.1%	1.2%		11.7%	59.0%	35.4%	5.6%	

NDJEKJA PENALE

1. SYNIMI STRATEGJIK:

Synimi Strategjik 1: Rritja e numrit të çështjeve penale të suksesshme të Trafikimit të Personave dhe rikthimi i të drejtave të viktimave

OBJEKTIVI SPECIFIK (1.a) Garantimi i përputhjes së legjislacionit kombëtar penal dhe procedural penal mbi trafikimin e personave me standardet evropiane dhe ndërkombëtare.

TREGUESIT: % e amendamenteve të propozuara që kanë hyrë në fuqi

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimi i financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(a).1	Ndryshimi i nenit 52/a të Kodit Penal për të qenë në përputhje me klauzolën e Konventës së KE-së për përjashtimin nga dënimi të VT	MB MD DPPSH PP	2018-2019	Neni i ndryshuar; Hyrja në fuqi e nenit të ndryshuar	190.0	190.0		
1.(a).2	Ndryshime të neneve 128/b dhe 110/a, të Kodit Penal, mbi trafikimin e personave, për të përfshirë në një nen të vetëm trafikimin e të rriturve dhe të miturve, si dhe për të trajtuar qartë trafikimin e brendshëm të fëmijës	MB MD DPPSH PP	2018-2019	Neni i shfuqizuar; Hyrja në fuqi e nenit të ndryshuar	190.0	190.0		
1.(a).3	Ndryshimi i nenit 114 (2) të Kodit Penal në lidhje me shfrytëzimin e të miturve për prostitucion, me qëllim harmonizimin me Konventën e KE-së	MB MD DPPSH PP	2018-2019	Neni i ndryshuar; Hyrja në fuqi e nenit të ndryshuar	190.0	190.0		
1.(a).4	Ndryshimi i Kodit të Procedurës Penale për të përfshirë në kompetencën e SPAK të gjitha çështjet e TQNJ, si dhe për të garantuar kompensimin e viktimës	MB MD DPPSH PP	2018-2019	Kodi i ndryshuar; Hyrja në fuqi e Kodit, të ndryshuar Numri i vendimeve për kompensim	380.0	380.0		
1.(a).5	Ndryshimi i Kodit Penal dhe Procedural Penal për të pasqyruar dispozitat e Konventës së KE-së kundër Trafikimit të Organeve Njerëzore, të ratifikuar me ligjin nr. 150/2015, datë 21.12.2015	MB MD DPPSH PP	2018-2019	Kodi i ndryshuar; Hyrja në fuqi e Kodit, të ndryshuar	380.0	380.0		

1.(a).6	Ngritja e një grupi <i>ad-hoc</i> për kryerjen e një analize dhe vlerësimi të thelluar mbi nevojën për një ligj të vecantë me fokus mbrojtjen e viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit.	MB MD PP Qendrat e trajtimit të viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit	2018-2020	Ngritja e grupit adhoc brenda vitit 2018 Vlerësimi brenda vitit 2019	445.680	445.680		
1.(a).7	Vazhdim i shkëmbimit të përvojave me agjencitë e huaja ligjzbatuese, nëpërmjet trajnimeve, vizitave studimore, pjesëmarrjes në projekte rajonale/ndërkombëtare etj.	DPPSH/MB, PP donatorë	Në vazhdimësi	Numri i personave që kanë përfituar nga trajnimet, seminarët, takimet, vizitat studimore dhe veprimtaritë rajonale/ndërkombëtare.	1,386.0	462.0		924.0
1.(a).8	Forcimi i bashkëpunimit në hetimet financiare antitrafikim mes Drejtorisë së Përgjithshme të Parandalimit të Pastrimit të Parave, PP dhe Njësisë për Krimet Ekonomike në PSH, nëpërmjet kryerjes së hetimeve, operacioneve dhe trajnimeve të përbashkëta. Dhënia e kontributit të SHISH në informimin paraprak për veprat e trafikimit të personave, në funksion të hetimit të këtyre veprave.	MFE në bashkëpunim me PP, DPPSH/Drejtoria kundër Krimit Ekonomik SHISH	Gjashtë mujori i parë vitit 2019	Zbatimi i PSV-ve Trajnimet e organizuara Mbajtja e takimeve të rregullta	2,552.7	2,552.7		
1.(a).9	Forcimi i bashkëpunimit mes Policisë së Shtetit, Inspektoratit Shtetëror të Punës (ISHP) dhe Departamentit të Tatimeve. Rishikimi i Marrëveshjes së Bashkëpunimit mes Koordinatorit Kombëtar, DPPSH, ISHP dhe përfshirja në të edhe të Drejtorisë së Përgjithshme të.	DPPSH, MFE/ISHP, Partnerë DPT	2018- 2020 2019	Takime të rregullta Trajnimet, personeli i trajnuar Marrëveshja e rishikuar	557.1	557.1		

OBJEKTIVI SPECIFIK 1.(b) Rritja e aftësive dhe kapaciteteve profesionale të aktorëve të zinxhirit të drejtësisë penale për të hetuar dhe dokumentuar të gjitha format e trafikimit, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

TREGUESIT: Nr. i regjistrimeve të çështjeve penale/hetimeve për trafikim të personave, nisur nga provat e siguruar nëpërmjet hetimeve proaktive; numri i dënimeve të mbështetura mbi prova proaktive

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimi i financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(b).1	Përmirësimi i Rregullores së Policisë së Shtetit për ecurinë në karrierë për të bërë të mundur mbajtjen dhe motivimin e oficerëve të specializuar për çështjet antitrafik, si dhe ndryshime të përshkrimeve të punës.	DPPSH Akademia e Sigurisë	2018	Miratimi i ndryshimeve të Rregullores	111.42	111.42		
1.(b).2	Rritje e numrit të punonjësve të policisë gra dhe vajza të kualifikuara që do të punojnë në strukturat antitrafikim; Prania e psikologut/punonjësit social në çdo Drejtori Vendore të Policisë	DPPSH/DVP Akademia e Sigurisë PP	2018	Nr. i punonjësve gra/vajza të specializuara, kryesisht në aspektin psiko-social, të cilat merren me kohë të plotë me TQNj në nivel qendror dhe atë rajonal	3,757.8	3,757.8		
1.(b).3	Kryerja e trajnimeve të vazhdueshme për hetime proaktive për punonjësit e strukturave ligjzbatuese	PP MB/ DPPSH Akademia e Sigurisë SHM	Në vazhdimësi	Nr. i punonjësve ligjzbatues të trajnuar profesionalisht për përdorimin e teknikave të hetimit të drejtura nga informacioni	813.6	813.6		
1.(b).4	Pajisja e strukturave policore antitrafikim me mjetet e nevojshme logjistike	PSH Donatorë	Në vazhdimësi	Pajisjet e nevojshme janë në dispozicion	1,750.0	1,750.0		
1.(b).5	Dhënia e udhëzimeve punonjësve të policisë Antitrafik dhe prokurorëve mbi dallimet mes TQNj dhe kontrabandimit, trafikimit për shfrytëzim për punë të detyruar, si dhe mes trafikimit të brendshëm dhe atij ndër- Kufitar nëpërmjet: - Trajnimit të trajnerëve për punonjës të policisë të seksioneve të trafikeve të paligjshme nga prokurorë të Prokurorë pranë Gjykatave të Shkallës së Parë/PP; - Trajnimit të punonjësve të policisë të seksioneve të trafikeve të paligjshme nga punonjësit e trajnuar të PSH. - Trajtimeve për rritjen e aftësisë së punonjësve të	PP DPPSH SHM ZKKA MKR OJF OSBE ON	Në vazhdimësi	Nxjerrja e urdhrave/udhëzimeve/letër porosive Nr. i të trajnuarve të nivelit bazë	2,950.0	2,950.0		

	policisë për kualifikimin ligjor të veprës penale të trafikimit të personave dhe dallimin me veprat e tjera të ngjashme ²⁹ .							
1.(b).6	Trajnimi i gjithë punonjësve të strukturave ligjzbatuese, strukturave shtetërore dhe punonjësve të organizatave që punojnë me të rinj dhe fëmijë mbi ndryshimet ligjore, të përmendura në pikat 1 (a) 1,2,3,4,5, (si më lart), si dhe mbi njohjen e elementeve të veprës penale të trafikimit të personave, profilin të viktimës dhe tendencave të fenomenit.	DPPSH PP Shkolla e Magjistraturës OSBE MKR OJF partnerët	Në vazhdimësi	Ngritja e kapaciteteve të strukturave ligjzbatuese; Numri/ % e punonjësve të trajnuar	1,107.0			1,107.0
1.(b).7	Trajnimi i punonjësve të patrullës së përgjithshme të policisë, të repartit “Shqiponja” dhe SPZ-ve mbi identifikimin, hetimin, mbledhjen e informacionit për çështjet e trafikimit dhe bashkëpunimi ndërsektorial	Akademia e Sigurisë, Organizatat që punojnë në çështjet antitrafikim dhe kanë ekspertizë ligjore	Në vazhdimësi	Numri dhe përqindja e punonjësve të policisë të cilët janë trajnuar për mbledhjen e informacionit të zbulimit të nivelit bazë në lidhje me rastet e trafikimit të personave (TiP)	2,237.4	2,237.4		

OBJEKTIVI SPECIFIK 1.(c) Përmirësimi i bashkëpunimit, bashkërendimit dhe shkëmbimit të informacionit institucional dhe ndërsektorial në drejtësinë penale

TREGUESIT: % e çështjeve penale që përfundojnë në ndjekje penale

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimi i financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(c).1	Forcimi i bashkëpunimit mes Policisë së Shtetit, Inspektoratit Shtetëror të Punës (ISHP) dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve nëpërmjet zbatimit të inspektimeve të përbashkëta.	DPPSH Ministria e Financave dhe Ekonomisë/Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve ISHP OSBE	Në vazhdimësi	Nr. i takimeve dhe inspektimeve të përbashkëta të organizuara	3,150.0	3,150.0		
1.(c).2	Shkëmbimi i informacionit me ASHMDF në nivel kombëtar nga strukturat përgjegjëse sipas legjislacionit në fuqi; Rritja e nivelit të monitorimit të ASHMDF-së dhe strukturave të tjera në nivel vendor, për mënyrën e identifikimit dhe menaxhimit të rasteve të fëmijëve të marrë në mbrojtje, sidomos me fokus tek VMT dhe VT	ASHMDF NJMF/Shërbimet sociale në bashki DVP DAR DSHP	Çdo vit	Të dhënat statistikore Shkëmbim informacioni	22.824	22.824		

²⁹ Me ndryshimet e KPP, referimet do bëhen edhe në Prokuroritë pranë Gjykatave të Shkallës së Parë

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimi i financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(c).3	Përmirësimi i identifikimit të hershëm të fëmijëve viktimë të mundshme të trafikimit dhe referimi i tyre tek shërbimet e përshtatshme lokale apo qendrore për mbrojtje dhe rehabilitim të menjëhershëm;	ASHMDF NJMF SHSSH DVP DAR DSHSB Qendra ditore/ rezidenciale jo publike	Në vazhdimësi	Numri i rasteve Monitorimi	1,114.2	1,114.2		
1.(c).4	Zhvillimi i takimeve çdo 3 muaj me Prokurorët e Prokurorisë për Krime të Rënda/Rretheve në funksion të procedimeve penale në ndjekje	DPPSh PP MKR	Në vazhdimësi	Numri i takimeve	857.1	857.1		
1.(c).5	Zbatimi i MM mes PSH, PP dhe KK për krijimin e Task Forcës për Analizën e Integruar të Çështjeve të Mbyllura të Trafikimit të Personave; Kryerja e analizës së integruar të çështjeve të mbyllura të trafikimit të personave.	DPPSH PP ZKKA TASK-FORCA PAMECA ICITAP	Në vazhdimësi	Nr. i çështjeve të shqyrtuara; Përgatitja e raporteve vjetore dhe nxjerrja e rekomandimeve TF, Grupi Këshillimor i TF.	501.39	501.39		
1.(c).6	Krijimi i një sistemi të unifikuar të dhënash mbi çështje penale të trafikimit (për të ndjekur të gjitha çështjet penale që nga ndjekja penale, shpallja fajtor dhe dhënia e dënimit, i cili të përdoret bashkërisht nga prokuroria dhe policia (kjo e fundit do të ketë akses të kufizuar)	MD PP DPPSH	Në vazhdimësi	Numri i të dhënave	5,550.0	5,550.0		
1.(c).7	Miratimi i Procedurave të reja Standarde të Veprimit (PSV) për mbrojtjen e viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit	MB ZKKA	2018	Miratimi i aktit	190.0	190.0		
1.(c).8	Prezantimi i Procedurave të reja Standarde të Veprimit (PSV) për mbrojtjen e viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit. Krijimi i një platforme online për trajnimin e vazhduar të profesionistëve mbi çështje të trafikimit të personave	ZKKA MKR OJF Partnerët	2018-2020	Zbatimi i PSV-ve Mbajtja e takimeve për prezantimin e dokumentit 12 trajnime të organizuara me nga 30 persona/trajnimi 150 profesionistë të trajnuar	540.0	540.0		

OBJEKTIVI SPECIFIK 1.(d): Forcimi i mekanizmave për mbrojtjen e viktimave në të gjithë zinxhirin e drejtësisë penale (qasja, aksesimi në drejtësi).

TREGUESIT: Nr. i VT të përfshira në Programin e Posaçëm për Mbrojtjen e Dëshmitarëve; Nr. i çështjeve të trafikimit të personave ku përdoren pajisje për mbrojtjen e viktimave/dëshmitarëve

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimi i financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(d).1	Hartimi i udhëzimeve për intervistimin e VT/VMT	ZKKA DPPSH, PKR, Partnerët	2018-2019	Projekt-udhëzimet në dispozicion	74.280	74.280		
1.(d).2	Sigurimi i infrastrukturës për viktimat/dëshmitarët që të kenë akses në mbrojtje	PP DPPSH GjKR AP	Në vazhdimësi	Pika kontakti për viktimat apo dëshmitarët, për tu siguruar që të jenë marrë të gjitha masat e nevojshme për mbrojtje; Nr. i kopjeve të materialeve informuese mbi të drejtat e viktimave në një proces penal, të cilat u janë shpërndarë VT/VMT	613.8	613.8		
1.(d).3	Lehtësimi i komunikimit me Prokurorinë/Prokurorët e Çështjeve nëpërmjet pikës së kontaktit të Prokurorisë në MKR ose AP	PP MKR AP Qendrat e VT	Në vazhdimësi	Caktimi i pikës së kontaktit të MKR-së Informimi i AP-së mbi ecurinë e çështjes Numri i rasteve të referuara	1,337.04	1,337.04		
1.(d).4	Sigurimi dhe mbrojtja e dëshmitarëve në të gjithë zinxhirin e drejtësisë (gjykata, PP dhe Polici (nëpërmjet udhëzimeve, pajisjeve për lidhje nëpërmjet mjeteve autovizive, zonave të veçanta për pritje përpara seancave etj.)	PP GJKR DPPSH MD	Në vazhdimësi	Udhëzimet dhe Nr. i prokurorëve dhe gjyqtarëve që kanë njohuri mbi përmbajtjen e udhëzuesve dhe mbi nevojat për mbrojtje që kanë VT/VMT-të	610.02	610.02		
1.(d).5	Mbrojtja dhe përfaqësimi i VT me avokat dhe psikolog falas në të gjitha fazat e procesit, që nga referimi i çështjes në Prokurori, deri në dhënien e vendimit të formës së prerë, përfshirë edhe ekzekutimin në rast të vendimit për kompensim	MD MB PP Gjykatat Dhoma Komb. e Av.	Në vazhdimësi	Nr. i VT të përfaqësuar me avokat dhe psikolog falas	2,100.15	2,100.15		

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimi i financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
		Qendrat e VT						
1.(d).6	Ngritja dhe zbatimi i Skemës Shtetërore të Kompensimit të VT dhe financimit të shërbimeve të rehabilitimit të tyre, duke përdorur si pasuritë e sekuestruara, ashtu edhe fonde shtetërore, si dhe publikimi i procedurave për akses në të.	MFE DPPSH PP ZKKA	Në vazhdimësi	Nr. i VT të cilat kanë marrë kompensim nëpërmjet kësaj skeme dhe nr. i qendrave pjesë e KKSAT kanë marrë financim për shërbime rehabilitimi	9,000.0			9,000.0
1.(d).7	Lehtësimi i procedurave të ekzekutimit të vendimeve gjyqësore në favor të viktimave të trafikimit, në mënyrë që të garantohet procedura e ekzekutimit të përbarimit.	Zyrat e Pëmbarrimit PP ZKKA	Në vazhdimësi	Nr. i vendimeve gjyqësore të ekzekutuara	535.2	535.2		
1.(d).8	Hartimi i akteve nënligjore në zbatim të ligjit 10192 “Për parandalimin dhe goditjen e krimit të organizuar, trafikimit dhe korrupsionit nëpërmjet masave parandaluese kundër pasurisë”, i ndryshuar, në mënyrë që të ardhurat e përfituara nga zbatimi i këtij ligji të përdoren për dëmshpërblimin e viktimave të trafikimit në masën e vendosur me vendim gjyqësor.	MB MFE AAPK OSBE	2019	Aktet nënligjore të miratuara	570.0	570.0		

OBJEKTIVI SPECIFIK 1.(e): Përmirësimi i bashkëpunimit dypalësh, rajonal dhe ndërkombëtar i strukturave ligjzbatuese në luftën kundër trafikimit të personave.

TREGUESIT: Numri i ekstradimeve; numri i kërkesave të suksesshme/pasuksesshme për ndihmë të ndërsjellë ligjore; numri i protokolleve të rinj për bashkëpunim policor; numri i operacioneve të përbashkëta; numri i arrestimeve dhe ndjekjeve penale të trafikantëve, që vijnë si rezultat i bashkëpunimit ndërkufitar apo ndërkombëtar.

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimi i financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(e).1	Përfundimi dhe/ose zbatimi i Marrëveshjeve/Protokolleve për shkëmbimin e të dhënave dhe hetime të përbashkëta me Malin e Zi, Greqinë, Kosovën, Maqedoninë dhe Serbinë, Italinë, Mbretërinë e Bashkuar dhe vende të tjera të BE-së sipas nevojave, si dhe takime e aktivitete të përbashkëta, të rregullta. Përgatitja e udhëzuesve dhe moduleve të trajnimit për zbatimin e Protokolleve bilaterale me Kosovën, Malin e Zi, Maqedoninë.	MB/DPPSH, MEPJ Terre des Hommes	Në vazhdimësi 2018-2020	Marrëveshjet/Protokollet e firmosura Raportet e monitorimit Udhëzues dhe modul trajnimi i prodhuar që zbërthen protokollat bilaterale të bashkëpunimit me Kosovën, Malin e Zi dhe Maqedoninë	1,487.850			1,487.850

1.(e).2.	Forcimi i bashkëpunimit dypalësh dhe ndërkombëtar në fushën e zbatimit të ligjit kundër trafikimit të personave (parandalimi i TiP, identifikimi, referimi dhe mbrojtja e ndjekja penale ndër-shtetërore e viktimave) dhe sidomos bashkëpunimi për kategori të ndryshme fëmijësh të shoqëruar apo të pasqorëruar (VMT, VT, fëmijë në rrezik të madh, fëmijë migrantë me dokumente të rreme apo pa dokumente). Plane veprimi të përbashkëta midis Shqipërisë dhe vendeve të rajonit (kufitare) për zbatimin e protokolleve bilaterale për identifikimin, njoftimin, referimin dhe kthimin e asistuar të VT/VMT.	DPSSH/Strukturat përgjegjëse: -Departamenti për Kufirin dhe Migracionin -Departamenti për Sigurinë Publike -Departamenti i H.K.O.K.R J MPEJ DRSHSSH PMF OJF shqiptare dhe aktorë të tjerë partnerë, shtetërorë dhe joshetërorë, në vendet e destinacionit Terre des Hommes	Në vazhdimësi 2018-2020	Numri i takimeve të përbashkëta Ekzistenca e listës së kontaktit Ekzistenca e ndjekjeve penale ndër-shtetërore, dhe e standardeve dhe PSV-ve për identifikimin, referimin dhe mbrojtjen/ndihmën e VMT dhe VT-ve Plane veprimi të përbashkëta midis Shqipërisë dhe vendeve kufitare përsa i përket bashkëpunimit në luftën kundër TQNJ	12,066.0	12,066.0		

2. SYNIMI STRATEGJIK:

Synimi Strategjik 2: Forcimi i integritetit të punonjësve të zbatimit të ligjit në veprat penale të trafikimit të personave dhe lufta kundër korrupsionit në radhët e tyre.

OBJEKTIVI SPECIFIK (2.a) Monitorimi i përfshirjes së punonjësve të strukturave ligjzbatuese në veprat e trafikimit të personave.

TREGUESIT: Nr. i informacioneve konfidenciale (nëpërmjet telefonit etj.) për përfshirje të punonjësve në trafikim, të cilat janë regjistruar në polici.
Nr. i masave të marra bazuar në informacion konfidencial të marrë nga publiku.

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimi i financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
2.(a).1	Promovimi i Linjës Kombëtare 116006 dhe Aplikacionit Raporto! Shpëto! për raportim nga publiku kundër trafikimit të personave Promovimi i shërbimeve të emergjencës për të mitur: Aplikacioni Unë mbroj fëmijët #une mbroj fëmijët Linja Kombëtare e Këshillimit për Fëmijë – Alo 116 111	MB PSH ZKKA ASHMDF Terre des Hommes partnerët	Në vazhdimësi	Nr. i veprimtarive promovuese të organizuara; Nr. i rasteve të identifikuarar nëpërmjet Linjave Kombëtare dhe Aplikacioneve; 1 spot ndërgjegjësuës në radio & televizion për TQNJ (përfshirë promovimin e 116 006); 1 fushatë	318.0	318.0		

				informuese/ndërgjegjësuese për TQNJ në media sociale.				
2.(a).2	Informimi i publikut mbi masat e marra anti- Korrupsion, si dhe rezultatet e tyre Promovimi i numrit 08009090	MB PSH SHÇBA	Në vazhdimësi	Statistika të publikuara mbi ndjekjet penale të nëpunësve shtetërorë të korruptuar Numri i rasteve të raportuara tek linja 08009090	6,030.0	6,030.0		
2.(a).3	Sigurimi i ndjekjes penale dhe dënimi i të gjithë oficerëve të policisë, gjyqtarëve, prokurorëve dhe zyrtarëve të tjerë publikë, të cilët janë pjesëmarrës ose ndërmjetësojnë në trafikimin e personave	SHÇBA/ MB, MD-ja në bashkëpunim me PP-në	Në vazhdimësi	Numri i oficerëve të policisë, prokurorëve dhe zyrtarëve të tjerë publikë në ndjekje penale dhe të dënuar	2,307.0	2,307.0		
2.(a).4	Forcimi i Drejtorisë së Shërbimit të Çështjeve të Brendshme dhe Ankesave për të përmirësuar hetimet e përfshirjes së nëpunësve të strukturave ligjzbatuese në trafikimin e personave.	MB SHÇBA SHISH	Në vazhdimësi	Numri i hetimeve të suksesshme në lidhje me trafikimin e personave, të kryera nga kjo drejtori.	3,460.5	3,460.5		
2.(a).5	Ndërtimi/forcimi i besimit të publikut tek forcat e zbatimit të ligjit dhe vazhdimi i nxitjes së denoncimit të zyrtarëve të korruptuar	MB, DPPSH	Në vazhdimësi	Numri i çështjeve të hapura mbi bazën e informimit nga publiku	2,307.0	2,307.0		

MBROJTJA

1. SYNIMI STRATEGJIK: Sigurimi i identifikimit fillestar dhe referimeve për mbrojtje të fëmijëve dhe të rriturve si viktimë/viktima të mundshme trafikimi për qëllime shfrytëzimi, dhe referimi i menjëhershëm i tyre pranë shërbimeve të duhura të asistencës, bazuar në nevojat individuale në përputhje me Procedurat Standarde të Veprimit (PSV-të)

Treguesit: Numri i përgjithshëm i identifikimeve; identifikimi i personave të trafikuar brenda vendit, personave të trafikuar për qëllime shfrytëzimi për punë, si dhe numri i viktimave fëmijë në veçanti; përmbajtja e protokolleve të çështjes në përputhje me PSV-të

OBJEKTIVI SPECIFIK: 1. (a): Garantimi në vazhdimësi i funksionimit efikas të Mekanizmit Kombëtar të Referimit dhe shtrirja e tij në nivel qarku, bashkie (nëpërmjet grupeve vendore të koordinimit për marrjen e masave parandaluese dhe identifikimin e personave të trafikuar) në përputhje me standardet dhe PSV-të

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimi i financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(a).1	Forcimi i kapacitetit të Autoritetit Përgjegjës (AP) për të përbushur funksionin e tij, kryesisht për të bashkërenduar dhe	ZKKA MKR	Në vazhdimësi	Një nëpunës i ZKKA me kohë të plotë është i ngarkuar për të	2,196.0	2,196.0		

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimi i financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
	kontrolluar zbatimin e marrëveshjes së MKR dhe PSV për identifikimin, referimin për asistencë dhe riintegrimin e viktimave, menaxhimin e informacionit dhe raportimin mbi VMT dhe VT (duke mirëmbajtur bazën e të dhënave në lidhje me rastet e referimit të VMT dhe VT): - Ekzistenca e një nëpunësi me kohë të plotë tek ZKKA si Sekretariat i AP-së; - Përcaktimi si detyra funksionale në përshkrimet e tyre të punës i detyrave të anëtarëve të AP-së.	AP		asistuar AP Përshkrimet e punës për pikat e kontaktit të AP, përfshirë detyrat në lidhje me AP si pjesë e detyrave funksionale.				
1.(a).2	Përmirësimi i bazës së të dhënave për viktimat/viktimat e mundshme të trafikimit për regjistrimin, ndjekjen dhe monitorimin e rasteve, si dhe raportimin pranë AP/ZKKA: - Caktimi i një nëpunësi me kohë të plotë dhe garantimi i mbështetjes teknike për hedhjen dhe mirëmbajtjen e të dhënave. - Garantimi i raportimit të rregullt nga AP/ZKKA sipas formateve të miratuara.	ZKKA, AP, IT/DPPSH	Në vazhdimësi	Funksionim i plotë i Bazës së të Dhënave mbi Viktimat Një nëpunës me kohë të plotë i caktuar në ZKKA Paraqitje e rregullt e të dhënave nga të gjithë aktorët kryesorë sipas modaliteteve dhe formatit raportues të miratuar Raporte (tremujore) të rregullta nxirren nga AP	2,415.6	2,415.6		
1.(a).3	Organizimi i takimeve të rregullta të anëtarëve të MKR-së	ZKKA MKR	Në vazhdimësi	Numri i takimeve dhe minutat e takimeve të MKR	668.52	668.52		
1.(a).4	Rishikimi i Marrëveshjes së MKR-së, bazuar në ndryshimet strukturore qeveritare dhe shtimi me anëtarë të tjerë	ZKKA MKR Exspertë të fushës	2018-2019	Krijimi i Grupit të Punës për rishikimin. Organizimi i takimeve Marrëveshja e firmosur	67.14	67.14		
1.(a).5	Rishikimi i Udhëzimit të AP-së Përfshirja në AP e një përfaqësuesi nga ASHMDF	ZKKA, AP Exspertë të fushës	2018	Krijimi i Grupit të Punës për rishikimin. Organizimi i takimeve Udhëzimi i rishikuar	57.14	57.14		
1.(a).6	Krijimi i Bordit Këshillimor të viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit	ZKKA, KKSAT	2018	Termet e referencës Plani i Punës	720.0			720.0

OBJEKTIV SPECIFIK: 1. (b) Forcimi i kapaciteteve të të gjitha strukturave/aktorëve të përfshirë në parandalimin, identifikimin, referimin dhe asistencën ndaj VMT/VT, në përputhje me PSV-të

TREGUESIT: Numri i personave të identifikuar dhe referuar, zbatimi me rigorozitet i PSV-ve, numri dhe përqindja e aktorëve përkatës që njohin treguesit e trafikimit të personave dhe roli i tyre në parandalimin/trajtimin e fenomenit të trafikimit të personave.

Nr.	Veprimtaritë dhe nënveprimtaritë	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimi i financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(b).1	Trajnime për ngritjen e kapaciteteve për zbatimin e standardeve për trajtimin e VT/VT në qendrat pritëse dhe riintegruese dhe mbi PSV-të, dhe konkretisht hapat specifike për fëmijët (identifikimi, referimi, menaxhimi i rasteve të të miturve të identifikuar VMT/VT, ofrimi (riintegrimi) i asistencës dhe monitorimi i procesit të riintegritimit)	ZKKA, AP dhe MKR, ASHMDF SHSSH NJMF OJF/ON dhe partnerët	Në vazhdimësi	Numri dhe përqindja e aktorëve përkatës të trajnuar, numri dhe përqindja e njohësve të PSV-ve dhe të standardeve të shërbimit	1,220.4			1,220.4
1.(b).2	Trajnime të anëtarëve të AP-së dhe të anëtarëve të Task Forcës së MKR-së, si dhe aktorëve antitrafik në nivel qendror dhe lokal; Hartimi i një programi trajnimesh sektoriale dhe ndërsektoriale të vazhdueshme mbi PSV-të në të 12 qarqet; shpërndarja e kopjeve të PSV-ve të reja (sipas sektorëve) Organizimi i trajnimeve të trajnerëve (ToT) me anëtarë të KRAT dhe Tryezave Teknike	ZKKA MKR KRAT AP Shkolla e Magjistraturës, Akademia e Sigurisë, ASHMDF, SHSSH Fakulteti i Shkencave Sociale, OJF, ON	Në vazhdimësi 2018 Në vazhdimësi	Ekzistenca e moduleve të trajnimit të hartuara sipas aktorëve individualë dhe planet vjetore të trajnimit Numri i trajnerëve dhe të trjnuarve (sipas institucionit/organizatës) PSV-të të shpërndara tek aktorët individualë; Përqindja e aktorëve përkatës që kanë një kopje të PSV-ve.	813.6			813.6
1.(b).3	Hartimi i manualeve për secilin sektor mbi përdorimin e PSV-ve të reja	MSHMS SHSSH MASR MFE PSH ZKKA ASHMDF IOM	2019	Ekzistenca e manualeve dhe numri i manualeve të shpërndara; Numri i punonjësve që janë njohur me to	450.0			450.0
1.(b).4	Shkëmbimi i eksperiencave midis ofruesve të shërbimeve në qarqe dhe bashkive të ndryshme	KRAT, ZKKA, MKR	2018 -2020	Takime të rregullta të grupeve/aktorëve vendorë në nivel rajonal	5,637.624	5,637.624		

OBJEKTIV SPECIFIK: 1. (c) Rritja e numrit të identifikimeve fillestare dhe referimeve të viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit për të gjitha format e shfrytëzimit brenda vendit, në kufi, jashtë vendit, bashkëpunimi me NJMF për referimin e ndërsjellë për rastet e fëmijëve në situatë rruge të identifikuar ose dyshuar si VTM, si dhe rritja e vetidentifikimit të viktimave

TREGUESIT: % Numri i identifikimeve të viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit sipas moshës/gjinisë/shtetësisë/llojit të shfrytëzimit/strukturës së identifikimit

Nr.	Veprimtaritë dhe nënveprimtaritë	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet e financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(c).1	Identifikimi proaktiv i viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit në nivel vendor	ZKKA, PSH KRAT, firmëtarët e MKR-së, NJMF Shërbimet sociale në bashki ON, OJF-të bashkitë	Në vazhdimësi	Numri i rasteve të identifikuar nga njësitë e lëvizshme dhe nga grupet e koordinimit në nivel vendor	18,000.0	18,000.0		
1.(c).2	Intensifikimi i punës në terren sipas modelit ekzistues të Njësive Lëvizëse nëpërmjet: 1. Garantimit të qëndrueshmërisë së Njësive Lëvizëse, nëpërmjet sigurimit të fondeve dhe zgjerimit të zonave të punës së Njësive Lëvizëse. 2. Ngritjes së Njësive të Lëvizshme në qarqet me numrin më të lartë të viktimave/viktimave të mundshme të identifikuar. 3. Përcaktimit të statusit, roleve dhe përgjegjësisë të Njësive Lëvizëse (NjL), dhe koordinimi i tyre me AP dhe të gjitha palët e interesit, në veçanti me NJMF/PMF dhe Drejtoritë Rajonale të Shërbimit Social Shtetëror dhe Policinë e Shtetit. 4. Hartimit të standardeve të shërbimit të njësive lëvizëse në identifikimin dhe referimin e VMT dhe VT. 5. Trajnimit të Njësive Lëvizëse mbi identifikimin dhe referimin e rasteve të trafikimit, trajnimit dhe asistencës teknike për Njësitë e reja. 6. Transferimi i modelit dhe ekspertizës së NjL ekzistuese drejt NjL të reja.	TF e MKR-së, AP Qendrat e VT dhe OJF me ekspertizë në punën në terren ON	Deri në fund 2019	Vijimësia e punës së NjL të reja Qartësimi i statusit dhe rolit të NjL Miratimi i Memorandumit të Mirëkuptimit midis PSH në nivelin rajonal dhe NjL Prania e Termave të Referencës dhe standardeve të shërbimit për NjL, si dhe profilet/përshkrimet e punës për anëtarët e NjL Vlerësimi i NjL sipas mjetit vlerësues të miratuar më parë Rishikimi i parë brenda vitit nga miratimi i AT PKV Sigurimi i financimit për	4,108.0	3,280.0		828.0

Nr.	Veprimtaritë dhe nënveprimtaritë	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet e financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
	7. Krijimit të një mjeti për vlerësimin e efikasitetit të Njësive të Lëvizëse dhe rishikimi i rregullt i tyre.			vitet e ardhshme				
1.(c).3	Identifikimi fillestar i VT/VMT nga strukturat e koordinimit në nivel vendor	Bashkitë/DSHSB /NJMF, PMF, SHSR, KRAT, SHSSH, AP, OJF, ON dhe partnerët	Në vazhdimësi	Numri i identifikimeve nëpërmjet strukturave në bashki	8,155.944	8,155.944		
1.(c).4	Këshillimi dhe informimi i qytetarëve shqiptarë jashtë vendit nga stafi konsullor shqiptar, si dhe ofrimi i asistencës konkrete për viktimat e mundshme të trafikimit. Aktivitete të nevojshme: 1. Përfshirja e detyrave që dalin nga zbatimi i MKR në përshkrimet e punës së stafit konsullor 2. Hartimi i udhëzimeve për zbatimin e PSV-ve për identifikimin dhe referimin e VMT dhe VT jashtë vendit 3. Përfshirja e një moduli për rritjen e ndërgjegjësimit mbi antitrafikimin në programin mësimor të Akademisë Diplomatike dhe shpërndarja e udhëzimeve mbi PSV për identifikimin e viktimave për stafin konsullor 4. Garantimi i shpërndarjes së informacionit të përditësuar për shqiptarët jashtë vendit nëpërmjet stafit diplomatik 5. Mbajtja e kontakteve aktive me qytetarë shqiptarë, Shoqëritë Shqiptare dhe OJF-të, si dhe aktorë të tjerë në kontakt me shqiptarët dhe VMT në vendet e destinacionit	MPEJ, ZKKA, PSH, OJF-të, ON dhe partnerët ndërkombëtarë MPEJ MPEJ MPEJ/Akademia Diplomatike MPEJ/Stafi Konsullor	Në vazhdimësi Në vazhdimësi	Përshkrimet e punës të stafit diplomatik përmbajnë funksionet e tyre në zbatimin e MKR në përputhje me PSV-të Numri i trajnimeve dhe pjesëmarrësve. Prania e udhëzimeve për zbatim Organizimi i trajnimeve të rregullta për stafin diplomatik dhe shpërndarja e udhëzimeve. Numri dhe përqindja e stafit diplomatik që ka njohuri mbi TiP dhe rolet e tyre, sipas MKR dhe PSV-ve, dhe numri i stafit që ka marrë udhëzime; Programi Mësimor i Akademisë Diplomatike përfshin module mbi antitrafikimin	224.280	74.280		150.0
1.(c).5	Negocimi/zbatimi i marrëveshjeve të veçanta për bashkëpunimin ndërkufitar në lidhje me fëmijët (fëmijë migrantë, fëmijë të pashoqëruar, viktimat e mundshme të trafikimit dhe viktimat e trafikimit)	MB ZKKA MKR AP partnerët	Në vazhdimësi	Numri i marrëveshjeve të negociuara Procedura specifike mbi trajtimin e fëmijëve në lëvizje	1,337.040	1,337.040		

Nr.	Veprimtaritë dhe nënveprimtaritë	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet e financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(c).6	Rritja e ndërgjegjësimit të inspektorëve të punës mbi identifikimin fillestar lidhur me trafikimin e personave për qëllime shfrytëzimi për punë Organizimi i seancave të informimit për punëmarrësit dhe punëdhënësit në lidhje me identifikimin dhe referimin e VMT, në degët rajonale, në bashkëpunim me ISHPSHSH Qendër	Inspektorati Shtetëror i Punës ON OSBE	Në vazhdimësi	Seminaret/takimet e organizuara, numri i pjesëmarrësve Numri dhe përqindja e inspektorëve të punës të cilët kanë njohuri mbi TiP dhe që kanë në rolin e tyre parandalimin dhe identifikimin e VMT Numri i rasteve të identifikuara nga inspektorët e punës	900.0	450.0		450.0
1.(c).7	Organizimi i trajnimeve për inspektorët e punës të degëve qendrore dhe rajonale lidhur me identifikimin fillestar të viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit	ISHPSHSH NJMF/PMF OJF partnerët	Në vazhdimësi	120 inspektorë pune të trajnuar; 6 trajnime me nga 20 inspektorë në çdo seancë	813.6			813.6
1.(c).8	Përmirësimi i bashkëpunimit midis ISHP-së dhe Policisë së Shtetit për të rritur identifikimin e rasteve të trafikimit për qëllime të shfrytëzimit për punë, nëpërmjet: 1. Zbatimit me rigorozitet të Marrëveshjes së Bashkëpunimit midis Policisë dhe ISHPSHSH për krijimin e ekipeve të përbashkëta 2. Kryerjes së operacioneve të përbashkëta, bazuar në një plan operacional të përbashkët në përputhje me Marrëveshjen.	PSH, ZKKA, ISHP Partnerët	Në vazhdimësi	Organizimi në mënyrë periodike i inspektimeve të përbashkëta mes ISHP dhe PSH Numri i rasteve të identifikuara në lidhje me shfrytëzimin për punë, si rrjedhojë e inspektimeve të përbashkëta	1,640.320	1,640.320		
1.(c).9	Përmirësimi i identifikimit të VMT dhe VT të huaj nga emigrantët e parregullt në territorin/në transit përmes territorit të Shqipërisë, nëpërmjet trajnimeve për Policinë e Kufirit & Migracionit mbi kontrollin e emigrantëve të parregullt, në përputhje me PSV-të; Rritja e identifikimit të VMT në kufi, në veçanti fëmijët e pashoqëruar; Rritja e nr. të rasteve të referuara pasi janë identifikuar nga NJMF e zonave kufitare përkundrejt NJMF - ve të zonave nga vijnë fëmijët Rritja e rolit monitorues të ASHMDF-së për rastet e	MB/Departamenti për Kufirin dhe Migracionin/DVP, ASHMDF NJMF (në zonat kufitare) DRSHSSH ZKKA me partnerët	Në vazhdimësi	Trajnime i punonjësve të Policisë Kufitare dhe Migracionit, si dhe punonjësve të SHSSH dhe NJMF mbi TiP, përmban module mbi kontrollin e emigrantëve të parregullt; Numri dhe përqindja e policëve të migracionit që njohin ndryshimin mes	610.2	610.2		

Nr.	Veprimtaritë dhe nënveprimtaritë	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet e financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
	identifikuara dhe të referuara të fëmijëve VMT/VT			kontrabandimit dhe trafikimit Numri dhe % e punonjësve të SHSSH dhe NJMF të trajnuar Numri i identifikuar i VMT dhe VT të huaja				
1.(c).10	Hartimi i një Udhëzuesi për identifikimin, referimin dhe mbrojtjen e VMT, në kufi, bazuar në legjislacionin në fuqi	MB/Departamenti për Kufirin dhe Migracionin/PSH, NJMF ZKKA me partnerët TdH		Udhëzuesi i firmosur	150.0	150.0		
1.(c).11	Organizimi i trajnimeve të vazhdueshme për policinë e kufirit & migracionit mbi: - Të gjitha format aktuale dhe të reja të trafikimit të personave - Rolin e policisë kufitare dhe veprimet e marra në lidhje me parandalimin dhe identifikimin e VMT dhe VT, në përputhje me PSV-të - Teknika intervistimi sensitive, bazuar në PSV	Departamenti për Kufirin dhe Migracionin/PSH ZKKA MB/Akademia e Sigurisë Terre des Hommes	2018 e në vazhdim	Numri i punonjësve të kufirit të trajnuar, Numri dhe përqindja e punonjësve të policisë kufitare që kanë njohuri mbi trafikimin, ndryshimin midis kontrabandimit dhe trafikimit, si dhe numri dhe përqindja e punonjësve të policisë kufitare që mund të përshkruajnë rolin e tyre në parandalim, dhe PSV-të për identifikimin e hershëm të VT/VMT Numri i punonjësve të policisë kufitare që ka njohuri mbi PSV-të specifike për fëmijët	813.6	813.6		
1.(c).12	Sigurimi i pranisë së një punonjësi policie grua/vajzë dhe një punonjësi social femër, gjatë identifikimit të VMT/VT (të rritur dhe fëmijë) në PKK	DPPSH/Departamenti për Kufirin dhe Migracionin/PSH	2018 e në vazhdim	Numri i PKK-ve me prani të përhershme të punonjësve të policisë dhe një punonjëseje sociale femër	519.960	519.960		

Nr.	Veprimtaritë dhe nënveprimtaritë	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet e financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(c).13	Garantimi i vendeve të përshtatshme për fëmijë për kryerjen e intervistës fillestare dhe zyrtare dhe për pritjen për referim. Garantimi i PMF dhe psikologut në rastet e intervistimit të fëmijëve; Garantimi që intervistimi i të miturit të kryhet në kushte optimale, mundësisht vetëm një herë (materiale regjistrimi, audio vizive) për të shmangur intervistimin nga çdo person që vihet në kontakt me fëmijën. Garantimi i shërbimit të emergjencës 72 orëshe për të miturin.	Departamenti për Kufirin dhe Migracionin/PSH NJMF/PMF, SHSSH Partnerët	Në vazhdimësi	12 Dhoma të përshtatshme për intervistimin/pritjen e fëmijëve deri në fund të 2020 Prania e PMF në intervistë	1,750.0			1,750.0
1.(c).14	Parandalimi/identifikimi i trafikimit të të miturve në kufi/kalimi i paligjshëm i kufirit nga fëmijët, vetëm ose të shoqëruar me të rritur nëpërmjet: 1. Kontrollit të detyrueshëm të dokumentacionit për fëmijët 2. Regjistrimi në PKK e çdo fëmije që hyn ose del nga Shqipëria, i shoqëruar ose jo, në përputhje me TIMS, në bazën e të dhënave SIVET dhe në përputhje me PSV-të specifike për fëmijët.	DPPSH/Departamenti për Kufirin dhe Migracionin AP, SHSSH	Në vazhdimësi	Stafi në çdo PKK regjistron rregullisht çdo fëmijë – të shoqëruar ose jo, që hyn ose del nga Shqipëria. Numri i fëmijëve i regjistruar sipas kategorisë, numri i fëmijëve të identifikuar në PKK si VMT/VT Çdo fëmijë që hyn ose del nga Shqipëria, i shoqëruar ose jo, kontrollohet rregullisht dhe regjistrohet në bazat e të dhënave përkatëse.	1,403.892	1,403.892		
1.(c).15	Rritja e vetidentifikimit të VMT dhe VT		Në vazhdimësi	Numri dhe përqindja e vetidentifikimeve	55.71	55.71		

OBJEKTIV SPECIFIK: 2. (a) Garantimi dhe qëndrueshmëria e ofrimit të shërbimeve gjithëpërfshirëse dhe të përshtatshme për viktimat/viktimat e mundshme të trafikimit (fëmijë dhe të rritur në qendra ose jashtë, përfshirë asistencë sociale, mjekësore, psikologjike dhe ligjore, si dhe garantimi i respektimit të standardeve kombëtare të përcaktuara dhe PSV-ve

TREGUESIT: Numri i VMT dhe VT që marrin asistencë; lloji i asistencës (mjekësore, ligjore, mbrojtje fizike); numri i personave të trafikuar që marrin asistencë sipas nevojave individuale nëpërmjet strehëzave ose direkt në komunitet, numri/përqindja e personave që marrin asistencë në komunitet, përmbajtja e dosjeve të rasteve; vlerësimi i shërbimeve sipas personave të trafikuar të pyetur; garantimi i financimit afatgjatë i qendrave/mbështetjes në komunitet për personat e trafikuar

Nr.	Veprimtaritë dhe nënveprimtaritë	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet e financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
2.(a).1	Hartimi dhe zbatimi i standardeve të riintegritimit; Skemat e asistencës, mbrojtjes dhe skemat e përfitimit të shërbimit shëndetësor si kontigjent, sigurimet shoqërore të VT jashtë qendrave /kush refuzon të shkojë në strehë (duke u përqendruar veçanërisht mbi trafikimin e brendshëm dhe rastet e shfrytëzimit për punë të detyruar)	ZKKA, MKR, MSHMS, NJMF, SHSSH, IOM, KKSAT, ofrues të tjerë shërbimesh (shtetërorë ose jo), ON	Deri në fund të 2018	Prania e standardeve për asistencën dhe mbrojtjen në komunitet; skema konkrete asistence; Numri i VMT dhe VT që përfitojnë nga këto	150.0			150.0
2.(a).2	Garantimi i funksionimit afatmesëm dhe afatgjatë i strehëzave dhe ofruesve të shërbimeve publike dhe jopublike sipas standardeve të miratuara të shërbimit	MKR, MSHMS, SHSSH, ZKKA, KKSAT, me partnerët ndërkombëtar	Në vazhdimësi	Zhvillimi i nevojave për burime dhe plan mobilizimi për kosto për funksionim të vazhdueshëm të qendrave. Sigurimi i financimit më afatgjatë nga kosto shtetërore	185,190.0	185,190.0		
2.(a).3	Mbështetje financiare për vazhdimësinë e ofrimit të shërbimeve për VT /VMT nga strehëzat, anëtare të MKR	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, ZKKA, me partnerët ndërkombëtarë	Në vazhdimësi	OJF-të e KKSAT marrin mbështetje financiare të vazhdueshme për vijueshmërinë e shërbimeve	15,000.0	15,000.0		

OBJEKTIV SPECIFIK: 2. (b) Garantimi i sigurisë fizike për të gjithë personat e trafikuar (VMT dhe VT)

TREGUESIT: Ekzistenca e një plani për siguri individuale për të gjithë VMT dhe VT, ekzistenca e protokolleve të çështjes, me plane për mbrojtje individuale

Nr.	Veprimtaritë dhe nënveprimtaritë	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet e financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
2.(b).1	Garantim i mbrojtjes për të gjitha viktimat e mundshme të trafikimit dhe viktimat e trafikimit	PSH, AP KKSAT	Në vazhdimësi	Përmbajtja e protokollit të çështjes: vlerësim individual i rrezikut dhe plane sigurie (për VMT dhe VT jashtë ose që duan të dalin nga streha) Numri dhe përqindja e VMT që marrin mbrojtje të veçantë	0.0			
2.(b).2	Kryerja e vlerësimit të rrezikut para kthimit të VMT dhe VT në komunitetet e tyre, në përputhje me PSV-të	PSH/Drejtoritë e Policisë në qarqe, NJMF, Shërbimi Social Shtetëror Rajonal, Shërbimet sociale në bashki AP, ASHMDF	Në vazhdimësi	Prania e vlerësimeve individuale të rrezikut dhe planeve të sigurisë	1,114.2	1,114.2		
2.(b).3	Hartimi dhe zbatimi i planeve individuale të mbrojtjes për të gjithë personat e trafikuar të rritur/ të mitur (VMT dhe VT) jashtë strehave	PSH, Shërbimi Social Shtetëror Rajonal Njësitë e Vetëqeverisjes vendore NJMF/Shërbimet sociale në bashki	Në vazhdimësi	Përmbajtja e protokolleve të rasteve Raportet e policisë mbi masat e mbrojtjes	668.520	668.520		
2.(b).4	Sigurimi i aksesit të të miturve, të vajzave, grave dhe meshkujve VT dhe VMT në varësi të nevojave, rikthim në shkollë, kurse profesionale, si dhe mbështetje për familjet e tyre	MFE/Qendrat e Formimit Profesional AP KKSAT NJMF	Në vazhdimësi	Numri i VT/VMT që marrin formim profesional	507.0	507.0		
2.(b).5	Sigurimi i punësimit të sigurt dhe afatgjatë dhe të ardhura të qëndrueshme për VT/VMT	MFE AP KKSAT Biznesi privat	Në vazhdimësi	Numri i vt/vmt të punësuar	960.0	960.0		

3. QËLLIMI STRATEGJIK:

Nxitja e kthimit dhe riintegritimit dhe përfshirjes sociale të të miturve dhe të rriturve si persona të trafikuar (VMT dhe VT) dhe ulja e rrezikut për personat e trafikuar për t'u riviktimizuar dhe rritafikuar, ose që të kthehen në trafikues.

Treguesit: Përqindja e personave të trafikuar të cilët kanë një punë dhe/ose një rrjet shoqëror një vit pas kthimit/rivendosjes në komunitet;

Numri dhe përqindja e personave të trafikuar të cilët janë trafikuar më shumë se një herë; numri dhe përqindja e trafikuesve të cilët janë trafikuar më parë;

Numri i viktimave të mundshme të trafikimit dhe viktimave të trafikimit të cilët janë kthyer në Shqipëri, dhe janë asistuar gjatë kthimit të tyre nga Shqipëria.

OBJEKTIVI SPECIFIK: 3. (a) Nxitja e kthimit vullnetar të asistuar dhe riintegritimit të VMT dhe VT shqiptarë nga jashtë; dhe kthimi i personave të huaj të trafikuar

TREGUESIT: Numri i viktimave të trafikimit të cilët janë kthyer në Shqipëri; përqindja e personave për të cilët është marrë njoftim paraprak dhe ekzistenca e planit të asistencës për pas- Kthimit dhe raporteve të progresit të riintegritimit.

Përqindja e viktimave të huaja të kthyer nga Shqipëria, të cilët kanë marrë asistencë për kthimin/riintegritimin.

Nr.	Veprimtaritë dhe nënveprimtaritë	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet e financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
3.(a).1	Zbatimi me rigorozitet i PSV-ve për kthim vullnetar të asistuar dhe riintegritim të VMT dhe VT shqiptarë nga jashtë vendit	MEPJ, MKR, AP, Strukturat e Njërive të Vetëqeverisjes Vendore/NJMF/Shërbimet sociale në bashki, Partnerët, IOM Terre des Hommes	Në vazhdimësi	Numri dhe përqindja e VMT dhe VT (të rritur, të mitur) që janë asistuar në përputhje me PSV-të Numri dhe përqindja e rasteve ndërkufitare që përfshijnë njoftimet para kthimit, vlerësimet e riskut, plan sigurie (nëse kërkohet), plan asistence për riintegritimin pas kthimit vullnetar të asistuar, caktimi i menaxherit të rastit dhe raporte të rregullta mbi asistencën e marrë dhe procesin e riintegritimit.	1,500.0	1,500.0		
3.(a).2	Garantimi i këshillimit, materialeve informuese, si dhe asistencë konkrete për qytetarët shqiptarë (personat e trafikuar ose në rrezik) jashtë vendit, nëpërmjet zyrave konsullore shqiptare	MEPJ/stafi konsullor, ZKKA, ON, OJF dhe aktorë të tjerë jashtë vendit	Në vazhdimësi	Numri i shqiptarëve jashtë që ka marrë këshillim, numri i VMT dhe VT shqiptarë që janë asistuar jashtë vendit	1,950.0	1,950.0		
3.(a).4	Zbatimi i PSV-ve për kthimin vullnetar të asistuar të VT/VMT të huaja në Shqipëri, dhe mbulimi i	MEPJ, ZKKA, MKR, AP IOM	Në vazhdimësi	Numri dhe përqindja e VMT dhe VT të huaja të asistuar në përputhje me PSV-të	1,350.0			1,350.0

Nr.	Veprimtaritë dhe nënveprimtaritë	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet e financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
	kostove të udhëtimit/riintegrit	Partnerët Terre des Hommes		Disponueshmëria e fondeve Mbulimi i kostove të udhëtimit për VT/VMT në kuadër të zbatimit të protokolleve bilaterale me Kosovën, Malin e Zi dhe Maqedoninë për identifikimin, njoftimin, referimin dhe kthimin vullnetar të asistuar të VT/VMT.				

OBJEKTIV SPECIFIK 3. (b) Forcimi i programit për dhënien e asistencës afatgjatë me qëllim riintegrimin dhe përfshirjen shoqërore të të rriturve dhe të miturve që janë VMT dhe VT, në përputhje me nevojat individuale dhe PSV-të

Treguesit: Numri dhe përqindja e VMT dhe VT që janë asistuar në përputhje me PSV-të; përmbajtja e protokolleve të çështjes; Numri dhe përqindja e protokolleve të çështjes, përfshirë vlerësimin e riskut, planin e sigurisë, planin pas kthimit vullnetar të asistuar dhe asistencë për riintegrim, menaxheri përgjegjës për rastin dhe raporte të rregullta mbi menaxhimin e rastit lidhur me asistencën e marrë dhe procesin e riintegrit

Nr.	Veprimtaritë dhe nënveprimtaritë	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet e financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
3.(b).1	Zbatimi me rigorozitet i PSV-ve për garantimin e asistencës për riintegrim, përfshirë monitorim dhe mbështetje afatgjatë, lehtësim aksesit për akomodim, këshillim, shërbime shëndetësore dhe ligjore, dhe punësim ose trajnim profesional; Nëpërmjet trajnimit të vazhdueshëm dhe monitorimit	MSHMS/ASHDMF, SHSSH/DRSHSSH, NJMF, AP, ZKKA, MKR, KRAT, dhe partnerët	Në vazhdimësi	Numri dhe përqindja e aktorëve përkatës që kanë njohuri mbi PSV-të dhe përgjegjësitë e tyre (trajnimet e organizuara, manualët e përgatitura dhe të shpërndara) Raportet e monitorimit	610.2	610.2		
3.(b).2	Forcimi i programeve të riintegrit për VMT dhe VT në qendra (si dhe qendrat për dhunën në familje, qendrat komunitare), përfshirë masat për të rritur mundësitë për punësim, këshillim, shërbime për punësim dhe asistim për vetëpunësim për VMT dhe VT	MSHMS/ASHDMF, SHSSH, MKR, KRAT, Qendrat pritëse, pushteti vendor, me asistencë të ON dhe partnerëve	2018-2020	Forcimi i kapaciteteve të strehëzave për të ofruar mbështetje afatgjatë për riintegrim dhe për të rritur mundësinë e punësimit për VMT dhe VT	11,700.0	7,020.0		4,680.0
3.(b).3	Krijimi i një Skeme Riintegriti bazë me shërbime të specializuara për VMT dhe VT në nivel komuniteti,	MSHMS, MFE, Ministria e Turizmit dhe Mjedisit,	2018	Ekzistenca e një pakete riintegriti bazë, në përputhje me standardet e miratuara	12,600.0	12,600.0		

Nr.	Veprimtaritë dhe nënveprimtaritë	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet e financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
	përfshirë akses të privilegjuar për strehim, shërbime shëndetësore dhe këshillim, ndihmë sociale/ekonomike, dhe për skema trajnimi profesional/aftësive jetësore Pilotimi i modelit të shërbimeve riintegruese me bazë komunitare dhe mentorimit të VT/VMT	FISKSH, KRAT, veçanërisht Zyrat Rajonale të Punësimit, Qendrat e Trajnimit Profesional, pushteti vendor, Terre des Hommes dhe partnerë të tjerë ndërkombëtarë	2018-2019	Numri dhe përqindja e VMT dhe VT që përfitojnë nga këto paketa Model i shërbimeve riintegruese komunitare dhe mentorimi për VT/VMT				
3.(b).4	Forcimi i Bashkëpunimit ndër-institucional midis ofruesve të shërbimeve publike dhe jopublike në nivel lokal nëpërmjet krijimit të mekanizmave në nivel vendor për parandalimin, identifikimin, referimin dhe asistencën/mbrojtjen e VMT dhe VT. Shkëmbimi i informacionit me ASHMDF për rastet e fëmijëve të identifikuar si VMT Forcimi i rolit koordinues dhe monitorues i ASHMDF-së me strukturat e sistemit të integruar të mbrojtjes së fëmijëve	Institucionet qendrore Drejtoritë e Shërbimeve Sociale në Bashki SHSSH, ASHMDF/NJMF/PMF	Në vazhdimësi	Ekzistenca e një liste për ofruesit e shërbimeve dhe shërbimet Numri i takimeve të rregullta të grupeve multi-disiplinore të koordinimit në nivel bashkiak, me pjesëmarrjen e të gjithë ofruesve të shërbimeve përkatëse	1,114.2	557.1	557.1	
3.(b).5	Informimi i VT dhe VMT për websitet dap.gov.al/vende-vakante/shpallje ; shkp.gov.al etj, si orientim mbi mënyrën e përdorimit të tyre.	MFE/SHKP MSHMS Task-Forca e MKR-së KRAT KKSAT	2018	Hartimi i raportit të monitorimit	55.71	55.71		
3.(b).6	Rritja e aksesit të VT dhe VMT gra/vajza dhe meshkuj për të gjetur punësim në vende pune të sektorit publik nëpërmjet rritjes së njohurive të tyre profesionale dhe orientimit tek kurset e formimit/shkollat profesionale.	MFE/SHKP MKR KKSAT AP	2018-2020	Numri i VT/VMT të punësuar në sektorin publik	5,557.5	5,557.5		
3.(b).7	Nxitja e aksesit të VT dhe VMT, gra, vajza, burra dhe djem për punësim në vende pune të sektorit privat.	MFE/SHKP AP	2018-2020	Numri i VT/VMT të punësuar në sektorin privat	4,320.0		4,320.0	
3.(b).8	Nxitja e aksesit të vajzave, grave, djemve dhe burrave VT dhe VMT në formimin profesional.	MFE/Qendrat e Formimit Profesional	Në vazhdimësi	Numri i VT/VMT që marrin formim profesional	493.2	493.2		

Nr.	Veprimtaritë dhe nënveprimtaritë	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet e financimit (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
		AP KKSAT						
3.(b).9	Nxjtja e punësimit të sigurt dhe afatgjatë dhe të ardhurave të qëndrueshme për VT/VMT (gra, vajza, burra dhe djem).	MFE/Qendrat e Formimit Profesional AP Biznesi social KKSAT	Në vazhdimësi	Numri i VT/VMT në një punësim të sigurt	409.5	409.5		
3.(b).11 0	Riintegrimi i meshkujve viktimë/viktima të mundshme të trafikimit	MSHMS, Task-Forca e MKR-së, KRAT, KKSAT	2019-2020	Numri i meshkujve VT/VMT të riintegruara	1,050.0	1,050.0		

PARANDALIMI

1. SYNIMI STRATEGJIK:

Rritja e ndërgjegjësimit publik mbi të gjitha format e trafikimit të personave (trafikimi i brendshëm, shfrytëzimi për punë të detyruar të fëmijëve dhe të rriturve, lypja nga fëmijët etj.) si dhe pasojat e tij.

Treguesit: Përqindja e popullsisë që kanë njohuri mbi fenomenin e trafikimit të personave, mund të përshkruajnë trafikimin e personave, mund të rendisin qëllimet kryesore për të cilat trafikohen njerëzit, pasojat sociale si dhe format klasike të rekrutimit; numri i rasteve të raportuara tek Linja Kombëtare 116006 dhe Aplikacioni “Raporto! Shpëto! dhe numri i rasteve që kanë raportuar tek shërbimet.

OBJEKTIVI SPECIFIK: 1. (a) Rritja e ndërgjegjësimit mbi trafikimin e personave dhe pasojat e tij në përgjithësi, si dhe rritja e rolit të medias në parandalimin e trafikimit nëpërmjet ndërgjegjësimit publik

Treguesit: Përqindja e personave që mund të përkufizojnë trafikimin e personave dhe që mund të rendisin format kryesore të trafikimit të personave, si dhe format kryesore të rekrutimit; hapat që duhet të ndiqen kur ka dyshime për TtP; numri dhe cilësia e njoftimeve mediatike mbi TP; numri i raportimeve nga publiku për dyshime në lidhje me trafikimin.

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(a).1	Kryerja e fushatave masive për rritjen e ndërgjegjësimit ndaj fenomenit të trafikimit, pasojat e tij, si dhe njohjen me të drejtat e viktimës së trafikimit	ZKKA, KRAT, MKR, AP, KKSAT, me të gjithë aktorët antitrafik	Në vazhdimësi	Nr. i fushatave kombëtare të organizuara; Numri i personave të informuar;	3,225.0			3,225.0

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
	- 1 Spot ndërgjegjësuës mbi TQNJ në radio & televizion - Fushatë në media sociale - Materiale ndërgjegjësuëse të printuara	Terre des Hommes		Nr. i materialeve informuese të shpërndara publikut në përgjithësi; Prodhimi i spotit, fushatës në media sociale dhe materialeve ndërgjegjësuëse				
1.(a).2.	Kryerja e trajnimeve/takimeve ndërgjegjësuëse për gazetarët, mbi rolin e medias në parandalimin e trafikimit të personave/trafikimit të brendshëm, për të gjitha format e trafikimit të të rriturve apo fëmijëve (shfrytëzimi seksual, për punë të detyruar/sklavëri, lypje etj.)	ZKKA MKR AP KKSAT Shoqata e Gazetarëve ON dhe partnerët	2018 dhe në vazhdim	Numri i trajnimeve/takimeve për përfaqësuesit e medias së shkruar dhe vizive, numri i gazetarëve të trajnuar. Numri dhe cilësia e artikujve të shtypit të shkruar.	621.0			621.0
1.(a).3	Mbajtja në funksionim 24 orë/7 ditë në javë e Linjës Kombëtare falas 116-006, dhe Aplikacionin “Raporto dhe Shpëto!”, për të mundësuar raportimin e dyshimeve për TËP duke telefonuar nga linja fikse apo celularët. Operatorët e linjës do të jenë të trajnuar dhe të kualifikuar; të jepen udhëzime për trajtimin dhe referimin e çështjeve, si dhe të promovohet Linja falas tek publiku.	MB/PSH/ZKKA AP, OJF	Në vazhdimësi	Linja telefonike është funksionale 24/7, me staf të kualifikuar (trajnuar). (Rritje e) numrit të telefonatave të marra nga qytetarët apo nga persona në rrezik apo të prekur nga trafikimi. Përqindja e personave që ka njohuri dhe informacion mbi linjën telefonike falas.	6,566.4	6,566.4		
1.(a).4	Mbështetja e Linjës Kombëtare me këshillim nga stafi i Qendrave të KKSAT me rotacion	MB/PSH/ZKKA KKSAT AP, OJF	Në vazhdimësi	50 punonjës të policisë që kanë marrë këshillim	668.52	668.52		
1.(a).5	Vazhdimi i Fushatës Kombëtare të ndërgjegjësimit në Muajin Antitrafik *tetor* kundër të gjitha formave të trafikimit	MB, ZKKA, PSH, AP, SHSSH, KRAT, MKR, OJF, ON Terre des Hommes dhe partnere të tjerë ndërkombëtarë	Çdo tetor	Numri i personave të informuar	3,360.0			3,360.0
1.(a).6	Bashkëpunimi me ASHMDF në kuadër të aktiviteteve të Planit të Veprimtari për Mbrojtjen e Fëmijëve nga Shfrytëzimi Ekonomik dhe Fëmijët në Situata Rruge 2018-2020	ASHMDF, MKR, AP	Në vazhdimësi	Numri i aktiviteteve dhe pjesëmarrësve në to	668.52	668.52		
1.(a).7	Përfshirja e medias kombëtare dhe lokale në ndërgjegjësimin e komunitetit dhe transmetimin e spoteve me tematikë luftën kundër trafikimit të personave	ZKKA Mediat kombëtare dhe lokale	Në vazhdimësi	Numri i emisioneve/reportazheve/spoteve të transmetuara Numri i mediave të përfshira	3,000.0	3,000.0		

OBJEKTIVI SPECIFIK: 1. (b) Rritja e ndërgjegjësimit të fëmijëve dhe të rinjve për trafikimin, shkaqet, rrethanat, rreziqet e pasojat e tij, si dhe trajtimi i temave mbi antitrafikimin të bëhet në kurrikulat bazë të institucioneve arsimore parauniversitare

TREGUESIT: Numri (%) e shkollave (sipas llojit të shkollës), të cilat trajtojnë tema mbi “Trafikimin dhe parandalimin”; rritja e numrit (%) të stafit arsimor dhe të nxënësve (sipas llojit të shkollës/moshës) të cilët njohin konceptin trafikim, qëllimet e trafikimit, kushtet dhe mënyrat e rekrutimit, rrugët e parandalimit të tyre, si dhe parashikimet ligjore antitrafikim.

SYNIMI: Të paktën 90% e fëmijëve të shkollave të arsimit parauniversitar të marrin informacion ndërgjegjësues mbi antitrafikimin.

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për Fonde
1.(b).1	Përfshirja e edukimit antitrafikim në kurrikulat e arsimit parauniversitar, kryesisht në kurrikulën e lëndës “Qytetaria” si dhe në orët e lira apo edukative. Trajnim i vazhdueshëm i stafit mësimor, i drejtuesve, i mësuesve, i shërbimit psiko-sociale (psikologë, punonjës socialë) dhe i mjekëve në shkolla, për tema që kanë lidhje me konceptin trafikim, qëllimet e tij, kushtet dhe mënyrat e rekrutimit, rrugët e parandalimit të tyre si dhe parashikimet ligjore antitrafikim.	MASR/Drejtoritë Arsimore Rajonale, KRAT	2018 -2020	Tema mbi antitrafikun të përfshira në kurrikulat e të gjitha shkolla para-universitare Numri dhe përqindja e personelit shkollor dhe e fëmijëve në moshë shkollore (në të gjitha nivelet përkatëse) të cilët kanë njohuri mbi fenomenin e TjP, rreziqet dhe shkaqet e tij, kontaktet e nevojshme për të sinjalizuar dhe për të marrë ndihmë.	981.0	90.0		891.0
1.(b).2	Organizim i diskutimeve/takimeve me komunitetin në shkolla mbi trafikimin e personave me përfshirjen e aktorëve antitrafikim	DAR/ZA/Mësuesit, Psikologu-punonjësi sociale/ KRAT?TT SHSSH NJMF DVP KKSAT	2018 -2020	Numri i takimeve në shkolla/ klasë me aktorë përgjegjës për antitrafikimin	1,604.448	1,604.448		
1.(b).3	Infomimi i komunitetit, të rinjve, nxënësve e mësuesve në shkolla lidhur me legjislacionin kombëtar dhe me Konventat Ndërkombëtare Antitrafikim	ZKKA MKR KKSAT partnerët	Në vazhdimësi	Numri i personave të informuar	1,604.448	1,604.448		

OBJEKTIVI SPECIFIK 1. (d): Rritja e ndërgjegjësimit të punonjësve të sistemit shëndetësor mbi kontributin e specialistëve të shëndetit në lidhje me identifikimin fillestar, asistencën shëndetësore dhe referimin e VT/VMT.

TREGUESIT: Numri dhe përqindja e punonjësve të sistemit shëndetësor, të cilët kanë njohuri mbi TiP dhe dinë çfarë të bëjnë në rast se dyshojnë për TiP; numri i viktimave të mundshme dhe rasteve të mundshme të TP të cilat janë referuar.

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(d).1	Rritja e ndërgjegjësimit dhe informimit të stafit të punonjësve të sistemit shëndetësor për TiP, nëpërmjet materialeve informuese dhe trajnimeve në të 12 qarqet mbi trafikimin e personave, bazuar në manualin e përdorimit të PSV-ve, si dhe detyrimet që rrjedhin nga Paketa Bazë e Shërbimeve të Kujdesit Shëndetësor Parësor (planifikuar të rishikohet brenda 2018), mbi masat për identifikimin fillestar dhe referimin e rasteve të mundshme të trafikimit (të rritur e fëmijë) gjatë ofrimit të kujdesit shëndetësor për: - Ofruesit e Kujdesit Shëndetësor Parësor (përfshirë konsultorin e nënës dhe fëmijës) si detyrim nga paketa e rishikuar ; - Ofruesit e kujdesit shëndetësor në urgjenca në zbatim të manualeve të përdorimit të PSV-ve; - Ofruesit e kujdesit të specializuar në shëndet mendor në zbatim të manualeve të përdorimit të PSV-ve	MSHMS ZKKA, MKR AP	Në vazhdimësi	Numri dhe përqindja e profesionistëve, të cilët janë të trajnuar dhe i kuptojnë rolet e tyre si aktorë aktivë në përpjekjet për parandalimin e trafikimit të personave (të rritur e fëmijë). Numri i referimeve të viktimave të mundshme të trafikimit dhe të rasteve të mundshme të TP.	807.0	807.0		
1.(d).2	Përfshirja e elementëve të trafikimit në Paketën Bazë të Shërbimeve të Kujdesit Shëndetësor Parësor (paketë mbi të cilën lidhet kontrata me ofrues të kujdesit shëndetësor parësor) si një mekanizëm për të siguruar kontribut proaktiv të profesionistëve shëndetësorë të Kujdesit Shëndetësor Parësor në lidhje me parandalimin, identifikimin dhe referimin e trafikimit të personave, si dhe nevojën për të pasur njohuritë/ aftësitë e duhura për ta bërë këtë gjë.	MSHMS	2018-2020 Brenda 2018	Paketën Bazë të Shërbimeve të Kujdesit Shëndetësor Parësor e rishikuar me parashikime të reja mbi rolin/përgjegjësinë e tyre si aktorë aktivë në parandalimin e TiP (të rritur e fëmijë) gjatë ushtrimit të detyrave të tyre të përditshme.	366.0	366.0		
1.(d).3	Monitorimi i zbatimit të detyrimit të punonjësve të sistemit shëndetësor për të raportuar mbi identifikimin dhe referimin e trafikimit të personave	MSHMS	Në vazhdimësi	Numri i raportimeve	1,604.448			1,604.448

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(d).4	Kryerja e fushatave ndërgjegjësuese në bashkëpunim me grupet/personat që punojnë me viktimë të mundshme të trafikimit, gjithë aktorët që mund të hasin indikatorë të trafikimit të personave tek grupet apo personat në rrezik (përfshihen njësitë e mbrojtjes së fëmijëve, shërbimet psiko-sociale në shkollë, njësitë kundër dhunës në familje dhe për asistencë sociale, zyrat e punës etj.) Informim i shtresave në nevojë për fenomenin e trafikimit të personave nëpërmjet aktivitete të Qendrave Komunitare Multifunkionale	MSHMS ZKKA, MKR, AP, NJMF, KRAT, OJF KKSAT ON Terre des Hommes	Në vazhdimësi	Përqindja e njerëzve që punojnë me grupet e “viktimave të mundshme” dhe të cilët mund të përshkruajnë trafikimin e personave (format e rekrutimit, shfrytëzimit etj.), treguesit e TP, si dhe mënyrat e identifikimit (nëpërmjet njohjes së treguesve dhe udhëzuesve për intervistimet) dhe të referimit sipas nevojës. Përqindja/ numri i personave të informuar me anë të fushatave ndërgjegjësuese	3,360.0	3,360.0		
1.(d).5	Vendosja e fletëpalosjeve në çdo qendër shëndetësore (në formë pilotimi Tiranë, Vlorë, Elbasan) me përmbajtje informative mbi format e trafikimit, raportimit dhe parandalimit të trafikimit si dhe nr. 116006)	MSHMS ZKKA MKR AP NJMF KRAT, KKSAT	Në vazhdimësi	-Fletëpalosjet e shpërndara (me numër) - Pacientët e informuar - Rastet e parandaluara (Synim) - Rastet e referuara	450.0	450.0		
1.(d).6	Informimi dhe edukimi i stafit shëndetësor lidhur me legjislacionin kombëtar antitrafikim, të drejtat e viktimave për akses në institucionet shëndetësore	MSHMS ZKKA MKR KKSAT	Në vazhdimësi	Numri i personave të informuar	3,208.896	3,208.896		

2. SYNIMI STRATEGJIK: Ulja e cenueshmërisë nga trafikimi dhe shfrytëzimi i personave

OBJEKTIVI SPECIFIK: 2. (a) Rritja e mundësive ekonomike dhe mundësive të tjera fitimprurëse për grupet e viktimave të mundshme
TREGUESIT: Pjesëmarrja në tregun e punës e burrave/grave, si dhe e grupeve të tjera të viktimave të mundshme; të ardhurat neto mesatare për një familje në grupe viktimash të mundshme; numri dhe përqindja e personave të identifikuar si në rrezik, të cilët punësohen apo janë të përfshirë në veprimtari fitimprurëse (në një vit).

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
2.(a).1	Rritja e ndërgjegjësimit dhe mundësive për punësim për punëkërkesit gra/vajza dhe meshkuj, viktimave të mundshme trafikimi, si dhe ndërgjegjësimi i punofruesve në sektorin privat për identifikimin e viktimave të mundshme të trafikimit, bazuar në ligjin për nxitjen e punësimit dhe në programet aktive të punësimit (programe nxitje dhe formim profesional); Rritja e bashkëpunimit me Njësitë e Vetëqeverisjes vendore për të pasur akses në programet sociale, si lehtësira për fëmijët në pagesat e çerdheve dhe kopshteve.	MFE, KRAT, Zyrat Rajonale të Punësimit, Njësitë e Vetëqeverisjes vendore ZKKA	Fundi i 2018 - 2020	Numri i viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit të punësuar në sektorin privat apo të vetëpunësuar Numri i viktimave të trafikimit të identifikuar nga sektori privat	4,452.408	4,452.408		
2.(a).2	Monitorimi i programeve të posaçme të nxitjes së punësimit, bazuar në VKM nr. 48, datë 16.1.2008 “Për masën dhe kriteret e përfitimit nga programi i nxitjes së punësimit të punëkërkesve të papunë nga grupet e veçanta”, si dhe trajnim në vendin e punës për punësim apo vetëpunësim, përfshirë mikrokreditë	MFE/Shërbimi Kombëtar i Punësimit, strukturat rajonale//vendore Partnerët	Në vazhdimësi	Numri i personave nga grupet “në rrezik” të cilët kanë përfituar nga programet e punësimit / vetëpunësimit; numri i përfituesve të trajnimeve profesionale/për aftësi pune.	483.976	483.976		
2.(a).3	Informimi dhe promovimi i mundësive të sigurta dhe të ligjshme për emigrim, si dhe ndërgjegjësimi mbi ato që mund të bëjnë grupet në rrezik për të ulur rrezikun, duke harmonizuar veprimet me Strategjinë për Migracionin. Promovimi i portalit eu.immigration.portal ku ka informacion orientues për emigrimin e rregullt, si dhe	MEPJ, MB, PSH (Drejtoria për Kufirin dhe Migracionin), SHSSH ZKKA/Spektori i Migracionit IOM	Në vazhdimësi	Numri i përfituesve të punësuar nëpërmjet programeve për migrimin e ligjshëm Numri i personave të informuar Numri i fletëpalosjeve të shpërndara	1,500.0			1,500.0

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
	botimi i fletëpalosjeve orientuese për emigrimin e rregullt për punësim në çdo vend të BE-së, nëpërmjet përdorimit të informacionit të këtij website. Informim dhe ndërgjegjësim i grupeve, familjeve apo individëve në rrezik për migracion të pasigurt apo të rikthyer nga migracioni i parregullt në qytetet Korçë, Fier, Shkodër, Lezhë, Kukës, Durrës dhe Tiranë	Terre des Hommes						
2.(a).4	Vazhdimi i dhënies së informacionit mbi migrimin e sigurt në faqet e internetit të institucioneve shtetërore, si dhe publikimi i tyre tek grupet e viktimave të mundshme. Informimi i shtetasve shqiptarë që punojnë jashtë vendit mbi legjislacionin e punës dhe këshillimi i tyre, nëpërmjet stafit diplomatik/konsullor shqiptar, duke përfshirë informacion për legjislacionin e punës dhe të drejtat e tyre, si dhe ndihmë për zbulimin e kontratave të punës të rreme.	MFE MB MEPJ KRAT Grupet koordinuese në nivel lokal; ZKKA; OJF partnere	Në vazhdimësi	Faqet e internetit me informacion për migrimin e ligjshëm në internet. Përqindja e personave “në rrezik” të cilët dinë si të verifikojnë ofertat për punë dhe mënyrat e tjera të mbrojtjes së vetes përpara se të nisen për jashtë vendit	3,008.340	3,008.340		

OBJEKTIVI SPECIFIK: 2. (b) Përmirësimi i përfshirjes sociale të viktimave të mundshme të trafikimit. (Duke harmonizuar veprimet me “Planin e Riintegritimit të Romëve dhe Egjiptianëve 2017-2020, Strategjinë Kombëtare për Barazi Gjinore dhe Planin e Veprimit 2016-2020, si dhe Strategjinë e Përfshirjes Sociale)

TREGUESIT: Shifrat e braktisjes së shkollës në grupet e viktimave të mundshme; niveli i formimit shkollor/profesional/aftësi jete të djemve, vajzave, grupeve të pakicave.

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
2.(b).1	Informimi i viktimave të trafikimit, të dhunës, grupeve të tjera në nevojë lidhur me ligjin “Mbi strehimin social”	MSHMS Njësitë e vetëqeverisjes vendore/Shërbimet sociale në Bashki	2018-2020	Numri i personave të informuar dhe numri i personave VT të cilët kanë përfituar nga programet e strehimit në Bashki	222.840	222.840		
2.(b).2	Fuqizimi i familjeve të të gjitha viktimave duke dhënë mbështetje socio-ekonomike, si dhe krijimi i lehtësirave për përfshirjen e familjeve të viktimave të dhunës dhe trafikimit në planin social të bashkive, në skemat e strehimit social, lehtësimi për sigurimin e kopshteve dhe çerdheve falas për fëmijët e viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit dhe të dhunës në familje	MSHMS Shërbimi Social Shtetëror Shërbimet sociale në Bashki	2018 -2020	Numri i familjeve të viktimave që përfitojnë nga skemat e strehimit social. Numri i fëmijëve të viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit dhe të dhunës që janë regjistruar në kopshte dhe çerdhe	16,200.0	16,200.0		
2.(b).3	Rritja e nivelit arsimor/trajnimin profesional/aftësive të jetës të grupeve të viktimave të mundshme, nëpërmjet nxitjes së arsimimit dhe programeve që ofrojnë shkollim plotësues dhe trajnim profesional për ata që kanë braktisur shkollën, sidomos të rejtat dhe të rinjtë (bazuar në modelin “Mundësia e dytë”)	MASR, MFE partnerët,	2018 -2020	Shkalla e ndjekjes së shkollës mes grupeve të viktimave të mundshme Ekzistenca e programeve të posaçme për personat që braktisin shkollën, në të gjithë vendin; Numri dhe përqindja e atyre që braktisin shkollën, si dhe atyre që marrin pjesë në programe	1,050.0	1,050.0		
2.(b).4	Zbatimi i programeve dhe veprimtarive që synojnë zhvillimin dhe mbështetjen e komunitetit, ku përfshihen: - Veprimtaritë edukative dhe psiko-sociale (kopsht, kampe verore, veprimtari kulturore) - Seancat ndërgjegjëse - Trajnim profesional - Mbështetje për punësim	MASR/ Drejtoria Arsimore Rajonale, MSHMS, MFE, Shërbimi Social Shtetëror, KRAT, Bashkitë/Shërbimet sociale, ZKKA, KKSAT,	2018 - 2020	Ekzistenca e programeve për zhvillimin e komunitetit në të gjitha komunitetet me viktimë të mundshme të identifikuar Numri i veprimtarive dhe personave të ndërgjegjësuar	1,200.0	300.0	900.0	

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
	- Veprimtari fitimprurëse për nënat - Skema mikrokredish - Asistencë sociale - Programe fuqizimi personal për gratë dhe të rinjtë (përfshirë të drejtat e njeriut dhe aftësitë e jetës) - Alternativa të përkujdesjes mbasdite për fëmijët viktima të trafikimit dhe të fëmijëve të viktimave të trafikimit - Informim dhe ndërmjetësim për akses në shërbime sociale - Fuqizim i familjeve vulnerabel - Nxitja e pjesëmarrjes së komunitetit në përcaktimin e shërbimeve që ofrohen për to	OJF, Terre des Hommes dhe partnerët të tjerë ndërkombëtarë		Përfshirja e aktiviteteve për luftën kundër trafikimit të personave në planet sociale të Bashkive.				
2.(b).5	Forcimi i kapaciteteve të Njërive për Mbrojtjen e Fëmijëve (NjMF) për të identifikuar VT/VMT nëpërmjet trajnimeve, ndarjes së informacionit etj.	MSHMS, ASHMDf, bashkitë ZKKA, OJF-të, partnerët ndërkombëtarë	2018 e në vazhdim	Mbulim i plotë kombëtar me NjMF Ekzistenca e profileve të punës për punonjësit e mbrojtjes së fëmijëve, punonjës socialë të licencuar. NjMF-të do të jenë pjesë përbërëse e strukturave për mbrojtjen dhe asistencën për fëmijët	1,107.0			1,107.0
2.(b).6	Sigurimi i të drejtës së fëmijëve të VT dhe VMT për arsimim bazë dhe lehtësimi i aksesit në të gjitha nivelet e arsimit	MASR/DAR	2018 e në vazhdim	Numri i fëmijëve të regjistruar në shkollë	825.0	825.0		
2.(b).7	Fëmijëve të VT/VMT i ofrohet kujdes shëndetësor, psikologjik, social, ligjor i vazhdueshëm nga ofruesit e shërbimeve	MSHMS, MASR, KKSAT Partnerët	Në vazhdimësi	Numri i fëmijëve që kanë marrë shërbime	441.0	441.0		

3. SYNIMI STRATEGJIK:

Garantimi i mekanizmave parandalues dhe mbrojtës si dhe dhënia e ndihmës në nivel bashkie, duke iu shërbyer grupeve/personave viktimë të mundshme/viktimave të trafikimit

Treguesit: Numri i personave të identifikuar dhe ndihmuar si viktimë të mundshme, referuara, asistuar, sipas moshës, gjinisë, qarkut, bashkisë; numri i mekanizmave funksionalë për bashkërendimin/referimin në nivel bashkie; përmbajtja e protokolleve të çështjeve.

Objektivi specifik 3. (a) Garantimi i shërbimeve psiko-sociale, ligjore, shëndetësore dhe mbështetjes së përshtatshme për viktimat e mundshme dhe grupet/personat e trafikuar, për riintegrimin e tyre në shoqëri, duke përfshirë shërbime për parandalimin e krizave, si lehtësimi i përdorimit të shërbimeve sociale, ndihma sociale, strehimi, aftësimi për jetën, shpërndarja e informacionit tek grupet dhe personat në nevojë.

Treguesit: Numri i personave nga kategoritë/grupet e viktimave të mundshme, të cilët përfitojnë nga shërbimet e ndihmës; koha mesatare e pritjes përpara se të pranohen në programet e ndihmës; numri i viktimave/viktimave të mundshme të rritur ose të mitur të cilët përfitojnë nga shërbimet për krizat.

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
3.(b).1	KRAT-et do të: Kryejnë vlerësime të rregullta të situatës rajonale, ku të përfshihen identifikimi i grupeve/kategorive të personave viktimë të mundshme të trafikimit, si dhe nevojat përkatëse për shërbime dhe programe specifike; Bazuar në vlerësimet rajonale të situatës, do të hartojnë një Plan Veprimi shumë-sektorial për Antitrafikimin, ku të përfshihen programe specifike për parandalimin e TP si dhe programe/shërbime ndihme/rehabilitimi për Planet e Asistencës për antitrafikimin (shërbime parandaluese dhe reaguese/rehabilituese); Monitorojnë zbatimin e tyre	KRAT, bashkitë, MSHMS, Shërbimi Social Shtetëror, Shërbimi Social në bashki, NJMF, Zyrat Rajonale të Punësimit, ZKKA me mbështetjen e partnerëve	Në vazhdimësi	Prania e vlerësimeve rajonale të situatës Ekzistenca e vlerësimeve/raporteve të rregullta (6-mujore) dhe vjetore të situatës Përfshirja e çështjeve antitrafikim në Strategji të tjera në nivel lokal Raportet e monitorimit	3,743.712	3,743.712		
3.(b).2	Lehtësimi i përdorimit të shërbimeve sociale (përfshirë ndihmën sociale, strehimin, shërbimet e kujdesit shëndetësor, shërbime të përkujdesit	Anëtarët e KRAT-eve me ministritë e linjës (sidomos MASR, MSHMS, MFE,)	Në vazhdimësi	Udhëzimet e nxjerra Ekzistenca e listave me	278.550	278.550		

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
	alternativ pasdite për fëmijët e nënave viktime trafikimi, arsimimin, trajnimet profesionale/aftësitë për jetën, skema (vetë-)punësimi për grupet e viktimave të mundshme dhe personat “në rrezik” trafikimi, si dhe personat e trafikuar; Nxjerrja /detyrimi i zbatimit të udhëzimeve për të gjithë ofruesit e shërbimeve që të kenë si përparësi grupet/personat “në rrezik”; Përfitimi i Kartës së Shëndetit si VT (sigurimi shëndetësor i të cilëve mbulohet nga buxheti i shtetit, mundëson futjen e personit në sistem dhe përfitim të shërbimeve, duke ndjekur sistemin e refrimit); Shpërndarja e informacionit tek grupet/ personat në nevojë;	nëpërmjet zyrave të tyre rajonale, bashkitë, ZKKA me partnerët		shërbimet në dispozicion të grupeve të synuara Numri i personave të identifikuar si “në rrezik” të cilët përfitojnë nga këto shërbime Numri dhe përqindja e grupeve të synuara të cilët kanë njohuri mbi ndihmën sociale dhe shërbimet që kanë në dispozicion.				

4. SYNIMI STRATEGJIK: Parandalimi i trafikimit të mundshëm të personave dhe eliminimi i situatave aktuale të trafikimit nëpërmjet masave administrative

Treguesit: Numri i rasteve të trafikimit të parandaluara, numri dhe përqindja e rasteve të trafikimit të identifikuar dhe eliminuara nëpërmjet masave të kontrollit administrativ

OBJEKTIVI SPECIFIK: 4. (a) Sigurimi i normimit dhe monitorimit të të gjithë sektorëve të shoqërisë që mund të ndikohen nga trafikimi, si dhe parandalimi/identifikimi nëpërmjet masave në kufi.

TREGUESIT: numri dhe përqindja e viktimave të trafikimit të identifikuar të cilët raportojnë se janë rekrutuar nëpërmjet agjencive private të punësimit, agjencive të udhëtimit dhe turizmit, agjencive martesore dhe birësuese; numri i personave në rrezik dhe personave të trafikuar të cilët janë identifikuar në PKK

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
4.(a).1	Vazhdimi i licencimit sipas legjislacionit në fuqi dhe monitorimi i Agjencive Private të Punësimit, në zbatim të Kodit të Punës dhe akteve nënligjore në batim të tij. ³⁰	MFE/Inspektorati Shtetëror i Punës;	Në vazhdimësi	Nr. i personave të cilët përdorin shërbimet informuese në dispozicion për punësim të sigurt dhe verifikim punësh. Nr. i agjencive private të punësimit të monitoruara.	462.272	462.272		
4.(a).2	Rritja e rolit të agjencive private të punësimit që respektojnë Kodin e Etikës, si dhe trajnimi i stafit të këtyre agjencive mbi parandalimin/luftën e trafikimit të personave.	MFE, MB, Shoqata e Agjencive Private të Punësimit, Partnerët	Në vazhdimësi	Kodi i Etikës si dhe të gjitha agjencitë private të punësimit janë të publikuara; Numri (i rritur) i personave të punësuar (në vit) nëpërmjet agjencive private të punësimit në përgjithësi, si dhe i viktimave të mundshme të trafikimit në veçanti	621.0			621.0
4.(a).3	Trajnimi i punonjësve të turizmit/hotelerisë mbi rolin e tyre në parandalimin dhe zbulimin	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, PSH, ZKKA,	Në vazhdimësi	Numri i rasteve të raportuara të shkeljeve dhe sanksioneve	1,269.0			1,269.0

³⁰ Këshilli i Ministrave ka miratuar aktet nënligjore që rregullojnë veprimtarinë e Agjencive Private të Punësimit, përkatësisht, VKM nr. 101, datë 23.02.2018 “Për mënyrën e organizimit dhe funksionimit të Agjencive Private të Punësimit” dhe VKM nr. 286, datë 21.05.2018 “Për disa rregulla të veçanta për punëmarrësit e përkohshëm, të cilët punësohen nga agjencitë e punësimit të përkohshëm.

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
	e TËP; si dhe monitorimi i zbatimit të tij duke sanksionuar ndëshkimin deri në heqjen e licencës për rastet e përsëritura të shkeljes së Kodit të Etikës.	OSBE, agjencitë e turizmit, hotelet/motelet, operatorët turistik Shoqata Shqiptare e Turizmit,		Numri i stafit të trajnuar				
4.(a).4	Forcimi i Inspektorateve të Punës, për të qenë në gjendje të detyrojnë zbatimin e të drejtave dhe standardeve të punës si dhe për të parandaluar apo zbuluar rastet e shfrytëzimit të punës dhe trafikimit	MFE, ISHP, PSH (Policia Kufitare dhe e Migracionit) me mbështetjen e OJF dhe partnerëve	Në vazhdimësi	Numri i viktimave të mundshme të identifikuar nga ISHP dhe rasteve të referuara për hetim	4,920.960	4,920.960		
4.(a).5	Trajnimi i Policisë Kufitare dhe të Migracionit: -Për të identifikuar migrantët që hyjnë/dalin nga Shqipëria e të cilët mund të jenë viktimë të mundshme; -Për t'u dhënë informacion mbi të drejtat e tyre, si dhe si të kërkojnë ndihmë jashtë apo në Shqipëri	MB, PSH, MFE/SHKP dhe Sportele Migracioni, OJF/ON dhe partnerët	2018 e në vazhdim	Policia Kufitare dhe e Migracionit është e trajnuar Prania e posterave dhe broshurave në të gjitha zonat e pikave të kalimit kufitar. Viktimave të mundshme të trafikimit u është shpërndarë material informues.	2,034.0	2,034.0		

OBJEKTIVI SPECIFIK 4. (b): Detyrimi i zbatimit të kërkesave për regjistrim në Gjendjen Civile (dokumentacioni i ligjshëm për lindjet, shtetësinë dhe martesën) në mënyrë që të lehtësohet përfshirja sociale dhe përdorimi i sistemit të arsimit dhe shërbimeve të tjera sociale

TREGUES: Përqindja e popullsisë e regjistruar dhe me dokumentacion të ligjshëm.

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
4.(b).1	Përmirësimi i regjistrimit të lindjeve, duke përdorur sisteme nxitëse, duke garantuar regjistrimin falas të familjeve me të ardhura të ulëta dhe duke përmirësuar bashkëpunimin mes institucioneve shëndetësore dhe Zyrës së Gjendjes Civile, si dhe duke bashkërenduar ngushtësisht me OJF-të	MB/DPGJC, MSHMS, bashkitë OJF, partnerë të tjerë	Në vazhdimësi	Rritje e numrit dhe përqindjes së popullsisë të regjistruar që pas lindjes.	190.5	190.5		
4.(b).2	Regjistrimi i lindjeve në ambasadat e Republikës së Shqipërisë jashtë vendit (thjeshtimi i procedurave të regjistrimit).	MEPJ, MB, OJF, partnerë të tjerë	Në vazhdimësi	Ekzistenca e procedurave të thjeshtuara Rritja e numrit të lindjeve të regjistruara.	MPEJ, MB, Partnerët	80.4	80.4	

BASHKËRENDIMI

1. SYNIMI STRATEGJIK: Bashkërendimi i të gjitha masave antitrafik dhe bashkëpunimi i frytshëm mes të gjithë aktorëve të përfshirë në luftën kundër trafikimit në Shqipëri dhe veçanërisht me Mekanizmin e Dhunës në familje dhe Sistemit të Integruar të Mbrojtjes së Fëmijëve në nivel qendror dhe lokal.

OBJEKTIV SPECIFIK 1. (a) Garantim i mbikëqyrjes së vazhdueshme të të gjithë aktorëve të përfshirë në luftën kundër trafikimit të personave dhe i projekteve/masave të marra në vend, si dhe nxitja e shkëmbimit të informacionit mes të gjitha organizatave partnere, shtetërore dhe joshtetërore

Treguesit: Ekzistenca e një liste të përditësuar rregullisht me OJF, institucione shtetërore, organizata ndërkombëtare, si dhe një pamje e përgjithshme e masave të marra në fushën e antitrafikimit; faqja e internetit e ZKKA përmban informacion të përditësuar si dhe lajme të publikuara rregullisht.

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(a).1	Mirëmbajtja e një liste të përditësuar aktorësh dhe veprimtarish, e aksesueshme nëpërmjet faqes së internetit të ZKKA	ZKKA	Në vazhdimësi	Ekzistenca e një liste të përditësuar rregullisht me aktorë dhe një liste me projekte/masa të marra në fushën e antitrafikimit Faqja e internetit e ZKKA përditësohet rregullisht	401.112	401.112		
1.(a).2	Shkëmbim i rregullt informacioni mes të gjithë aktorëve, nëpërmjet: -Faqes së internetit të ZKKA; -Buletineve periodike; -Takimeve të rregullta me Task- Forcën Kombëtare të MKR-së, organizatat ndërkombëtare, donatorët etj.	ZKKA KSH MKR AP KRAT Aktorët antitrafik Këshilli i Qarkut	Në vazhdimësi	Faqja e internetit e ZKKA përditësohet rregullisht Mbahen takime rregullisht Ekzistenca e raporteve gjashtëmujore dhe vjetore mbi situatën dhe veprimtarinë antitrafik	1,098.0	1,098.0		
1.(a).3	Raportim i rregullt (2 herë në vit) i të gjitha agjencive zbatuese tek ZKKA mbi veprimtaritë e tyre aktuale dhe ato të planifikuara, si dhe mbi planet e punës për gjysmën tjetër të vitit (shih edhe monitorimin më poshtë); Organizimi i takimeve periodike (2 herë në vit) të anëtarëve të MKR-së me përfaqësues të Mekanizmit të Dhunës në Familje dhe atij të Mbrojtjes ndaj Dhunës së Fëmijëve	MKR MDHF MMDHF MSHMS Bashkitë Këshilli i Qarkut	2 herë në vit	Numri dhe përqindja e aktorëve që raportojnë dy herë në vit Ekzistenca e listës së përditësuar Hartimi dhe publikimi i raporteve 6-mujore dhe vjetore Numri i takimeve Nxjerrja e rekomandimeve	3,642.6	3,642.6		
1.(a).4	Shkëmbim informacioni me ASHMDF për raste të fëmijëve VT/VTM	ASHMDF AP	Në vazhdimësi	Numri i rasteve të identifikuar nga ASHMDF	66.852	66.852		

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet Shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(b).1	Forcimi i kapaciteteve të Zyrës së Koordinatorit Kombëtar (ZKKA) për të marrë përsipër funksionet e saj të bashkërendimit dhe mbështetjes së zbatimit të PKV, sidomos: Monitorimi dhe rishikimi i PKV Informimi/trajnimi i të gjithë aktorëve antitrafik mbi termat e referencës, standardet dhe PSV-të si dhe shpërndarja e paketave udhëzuese sipas nevojave Hartimi i Marrëveshjeve/Memorandumeve për një mbrojtje më të mirë të viktimave/viktmave të mundshme të trafikimit Kryesimi dhe mbështetja e AP/MKR në detyrat e tyre, si dhe mbajtja e një baze të dhënash mbi viktimat mundshme të trafikimit - Menaxhim i informacionit dhe të dhënave kombëtare, vlerësim i situatës - Raportim - Komunikim me të gjithë aktorët e përfshirë - Mirëmbajtje e një liste të përditësuar me aktorë/veprimtari - Organizim veprimtarish ndërgjegjësuese dhe fillim/zbatim i veprimtarive të tjera kyçe të PKV Për të arritur sa më lart, duhet të: 1. Përforcohen kosto njerëzore me terma reference dhe përshkrime pune të qarta, të sigurohen zyra të mjaftueshme e të përshtatshme, si dhe kosto financiare 2. Të hartohen dhe vihen në zbatim plane vjetore pune	ZKKA MB/PSH MKR AP ASHMDF SHSSH Qendrat pritëse dhe riintegruese OJF ON Aktorët antitrafik	Në vazhdimësi	Përmirësim i bashkërendimit dhe mbështetjes për zbatimin e PKV Rritje e burimeve njerëzore dhe financiare të ZKKA Të paktën 6 punonjës në ZKKA si dhe rritje e buxhetit vjetor me 10% Ekzistenca e infrastrukturës dhe ambienteve të zyrave e përshtatshme Ekzistenca e planeve (vjetore) të punës Ekzistenca e përshkrimeve të punës individuale të punonjësve të ZKKA Raport vjetor mbi veprimtaritë e ZKKA	13,713.840			13,713.840

1.(b).2	Qartësim dhe konsolidim i kuadrit të bashkërendimit, mandateve, ndarjes së detyrave dhe roleve e përgjegjësiwe përkatëse të të gjithë aktorëve të përfshirë: • Krijimi i një grupi ndër-institucional me aktorë dhe ekspertë kyçë për të shqyrtuar kuadrin aktual dhe për ta rishikuar/përmirësuar atë nëse është e nevojshme; • Formalizim i Grupit Këshillimor të VT/VMT, të ngarkuara me detyrën e dhënies së rekomandimeve ZKKA, dhe rritjen e ndërgjegjësimi dhe parandalimit • Hartim i profileve të punës dhe termave të referencës për pikat e kontaktit të caktuara nga të gjitha organet bashkërenduese, si dhe përfshirja e detyrave antitrafik në përshkrimet e punës normale që kanë në “institucionet mëmë”	ZKKA, MB KRAT MKR AP ASHMDF Shoqëria Civile Donatorë	2018 e në vazhdim	Ekzistenca e grupit ndër-institucional Ekzistenca e termave të referencës për të gjitha organet e përfshira në nivel kombëtar, rajonal dhe vendor Përshkrimet e punës të të gjitha pikave të kontaktit përfshijnë detyra që kanë lidhje me antitrafikun, si pjesë e detyrave të tyre normale tek “institucionet mëmë” Raporte periodike vjetore me rekomandime të Grupit Këshillimor të VT/VMT	668.52	668.52		

OBJEKTIV SPECIFIK 1. (c) Forcimi i luftës antitrafik në nivel rajonal dhe në nivel bashkie

Treguesit: Ekzistenca e mekanizmit bashkërendues ndër-institucional në nivel bashkie. Numri dhe përqindja e personave në rrezik të identifikuar/ndihmuar nga grupet bashkërenduese vendore; numri dhe përqindja e viktimave dhe viktimave të mundshme të trafikimit të identifikuar dhe ndihmuara nga grupet bashkërenduese vendore, sipas qarqeve.

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet Shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(c).1	Forcimi i Komiteteve Antitrafik, për të përmbushur detyrat e tyre, në bashkërendim të ngushtë me Komitete të tjera rajonale/ Strukturat e mbrojtjes së fëmijëve dhe dhunën në familje; përfshirë vlerësime të rregullta rajonale të situatës, programe rajonale për antitrafikimin, planifikim të fondeve për pushtetin vendor, bashkërendim, monitorim dhe mbështetje e aktorëve në bashki, nxitje e shkëmbimit të informacionit dhe përvojave brenda qarkut 1. Hartim i termave të referencës për Komitetet Rajonale dhe Tryezat Teknike, si dhe sigurimi i anëtarësimit të të gjithë aktorëve të interesuar (duke përfshirë anëtarë të këshillit të qarkut, zyrës së nënprefektit, kryetarit të këshillit të qarkut, drejtoritë rajonale të PKM, si dhe OJF); 2. Caktim i një koordinatori me kohë të plotë, të nivelit teknik, për Tryezat Teknike të KRAT (ideale do të ishte të caktohej edhe një punonjës përgjegjës për tryeza të tjera rajonale); 3. Organizim i trajnimeve/seminareve me Komitetet Rajonale për të hartuar plane pune të KRAT dhe Tryezave Teknike në përputhje me termat e reja të referencës, si dhe shpërndarja e paketave udhëzuese; 4. Hartimi dhe zbatimi i planeve vjetore të punës	ZKKA, Këshillat e Qarqeve, KRAT, TT MKR, bashki	3-mujori i tretë i 2018 Në vazhdimësi	Ekzistenca e termave të referencës për Komitetet Rajonale dhe Tryezat Teknike Ekzistenca e një koordinatori antitrafik me kohë të plotë, të nivelit teknik, në çdo Komitet Rajonal Antitrafik, i cili në rastin ideal duhet të bashkërendojë me Strukturat e mbrojtjes së fëmijëve në nivel vendor dhunën në familje/çështjet gjinore, si dhe të organizojë takime të përbashkëta të të gjitha tryezave rajonale. Numri i koordinatorëve të KRAT të trajnuar Ekzistenca e një pakete udhëzuese për KRAT Ekzistenca e planeve vjetore të punës për çdo KRAT Raporte vjetore për veprimtaritë e KRAT Mbajtja e takimeve të rregullta të KRAT, numri dhe përqindja e takimeve të përbashkëta të tryezave teknike rajonale për antitrafikun, çështjet gjinore/dhunën në familje si dhe mbrojtjen e fëmijëve. Mbajtja e takimeve të rregullta rajonale të pikave të kontaktit/ grupeve bashkërenduese në bashki. Shënimet e takimeve	1,989.6			1,989.6

(c).2	Krijimi i mekanizmave ndër-institucionalë në bashki për parandalimin, identifikimin, referimin dhe ndihmën/mbrojtjen e grupeve dhe personave në rrezik si dhe personave të trafikuar (VT dhe VMT), ku përfshihen: - Grupe vendorë bashkërenduese, të përbërë nga të gjithë aktorët shtetërorë e joshetërorë në kontakt me personat/grupet e rrezikuar/të trafikuar, p.sh. punonjësit arsimorë, mbrojtësit e fëmijëve në shkolla, punonjësit e shëndetësisë, mjekët, policia, zyrat vendore të punës, inspektorët e punës, organizatat në komunitet etj. (Këto mekanizma apo të paktën pikat e kontaktit për bashkërendim vendor të jenë të njëjtë me mekanizmat që trajtojnë çështje sociale të ngjashme (ndihma dhe mbrojtja sociale, mbrojtja e fëmijëve, çështjet gjinore/dhuna në familje etj, të bashkëpunojnë ngushtësisht me njerëzit, si dhe të bashkërendojnë dhe raportojnë tek KRAT dhe AP)	Bashkitë, KRAT me mbështetjen e ZKKA, AP, anëtarët e MKR, partnerët ndërkombëtarë	Në vazhdimësi 2018 e në vazhdim	<u>Treguesit:</u> -Numri i mekanizmave bashkërendues ndër-institucionalë të nivelit vendor për TIP; -Ekzistenca e termave të referencës; -Ekzistenca e standardeve/PSV-ve vendore për trajtimin e viktimave dhe viktimave të mundshme të trafikimit; -Përshkrimet e punës të të gjithë anëtarëve përmbajnë detyra në lidhje me antitrafikimin; -Numri dhe përqindja e anëtarëve të mekanizmave të trajnuar dhe të familjarizuar me përpjekjet antitrafikim, të cilët mund të rendisin treguesit/shenjat si dhe kanë njohuri mbi PSV-të; -Pikat e kontaktit bashkërenduese në nivel vendor emërohen nga Këshilli Bashkiak Përshkrimet e punës të organeve/punonjësve të emëruar në bashki përmbajnë detyra në lidhje me TIP.	7,356.6	7,356.6		

OBJEKTIV SPECIFIK 1. (d): Njohja dhe informimi i të gjitha struktura dhe agjencive përgjegjëse mbi Planin Kombëtar të Veprimit, si dhe garantimi që rolet dhe përgjegjësitë përkatëse të jenë kuptuar qartë dhe të nxisin zbatimin e planit kombëtar të veprimit.

Treguesit: Përqindja e aktorëve të cilët janë të familjarizuar me PKV, si dhe detyrat e tyre përkatëse; përqindja e veprimtarive të parashikuara në PKV të cilat janë të zbatuara

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet Shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
1.(d).1	Promovimi i PKV, gjerësisht në të gjithë vendin, duke shpërndarë kopje të PKV-së nëpërmjet kanaleve zyrtare etj.	ZKKA MKR AP partnerët	6 muhori i dytë i 2018	Prezantimi i PKV dhe shpërndarja tek të gjithë aktorët kryesorë Numri dhe përqindja e aktorëve të nivelit kombëtar, rajonal dhe vendor të cilët janë të familjarizuar me PKV e re	37.5	37.5		
1.(d).2	Organizim i seminareve/takimeve periodike me të gjithë aktorët e përfshirë në zbatimin e PKV: 1. Prezantimi i PKV, për të diskutuar/sqaruar detyrat dhe përgjegjësitë përkatëse 2. Dhënë informacion dhe udhëzime mbi detyrimin për të hartuar Plane Pune (vjetore) me Plane Burimesh dhe Plane Monitorimi bazuar në këtë Plan Kombëtar Veprimi	ZKKA Ministritë e Linjës Njësitë e Vetëqeverisjes vendore Gjithë aktorët	Fund 2018 - fillim 2019 Në vazhdimësi	Seminare të organizuara me pjesëmarrjen e të gjithë aktorëve të nivelit kombëtar e rajonal Ekzistenca e planeve të punës dhe planeve burimore vjetore, si dhe e planeve të monitorimit për organe e aktorë kryesorë	240.0			240.0
1.(d).3	Mbajtja e takimeve të rregullta me aktorë kryesorë për të diskutuar ecurinë apo problemet me zbatimin, sipas raporteve të monitorimit dhe rënie dakord mbi hapat që duhet ndërmarrë për të përmirësuar gjendjen	ZKKA, Grupi Bashkërendues Kombëtar/KSH/MKR Njësitë e Vetëqeverisjes vendore	Në vazhdimësi	Numri i takimeve Shënimet e takimeve janë shpërndarë për informim e veprim	270.0	270.0		

2. SYNIMI STRATEGJIK: Garantimi që i gjithë informacioni dhe të dhënat e nevojshme për vlerësimin e trafikimit të personave dhe për luftën dhe parandalimin e suksesshëm të tij ekziston, është i përdorshëm nga të gjithë aktorët e përfshirë dhe shkëmbehet rregullisht si në nivel kombëtar ashtu edhe në atë ndërkombëtar.

Treguesit: Përqindja e të dhënave kyçe për të cilat ka të dhëna faktike të plota, ekzistenca e raporteve të rregullta me të dhëna kyçe; ekzistenca e vlerësimeve të rregullta të situatës si dhe e raporteve të vlerësimit

OBJEKTIV SPECIFIK: 2. (a) Krijimi i mekanizmit për shpërndarjen e informacionit dhe të dhënave, në përputhje me mbrojtjen e të dhënave personale, në përputhje me përkufizimet e rena dakord dhe për të dhënat kryesore të përcaktuara

Treguesit: Përqindja e aktorëve që kuptojnë dhe veprojnë në përputhje me mekanizmin e rënë dakord; ekzistenca e raporteve të vlerësimit mbi TIP.

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet Shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
2.(a).1	Rënie dakord mbi listën e informacioneve dhe të dhënave kyçe (shifrat/kategoritë statistikore) për trafikimin e personave, të dhëna social-ekonomike e të tjera, të cilat duhet të mblidhen dhe monitorohen sistematikisht	ZKKA, KSH, MKR, AP, KRAT, studiuës, aktorë të tjerë të interesuar, partnerë/ekspertë ndërkombëtarë	2018 e në vazhdim	Seminar me aktorët kryesorë Ekzistenca e një liste me të dhënat dhe informacionin përkatës mbi trafikimin e qenieve njerëzore si dhe fushat përkatëse, të cilat duhet të mblidhen dhe monitorohen në shkallë vendi	70.0			70.0
2.(a).2	Hartimi i një liste treguesish kundrejt të cilëve mund të matet situata e trafikimit të personave në vend	ZKKA, KSH, MKR KRAT	2019	Ekzistenca e një liste me tregues matës të trafikimit	222.840	222.840		
2.(a).3	Përgatitje e vlerësimeve të situatës së trafikimit në çdo qark në mënyrë të rregullt (2 herë në vit), bazuar në të dhënat e mbledhura në nivel rajonal (nga bashkitë) dhe të vërtetuara nga aktorët rajonalë të antitrafikut.	KRAT, në bashkëpunim me bashkitë, ZKKA, OJF, ON	2018- 2020	Ekzistenca e vlerësimeve të situatës për çdo qark, si bazë për tu përdorur për shqyrtimin e PKV antitrafik Ekzistenca e raporteve të vlerësimit të situatës (dy herë në vit)	3,342.6	3,342.6		
2.(a).4	Hartimi nga ana e ZKKA i raporteve vlerësues të situatës së TIP në nivel kombëtar, bazuar në raporte vlerësimi rajonale si dhe të dhëna e studime të tjera në nivel kombëtar, dhe të vërtetuara nga aktorët antitrafik të nivelit kombëtar; shpërndarja e këtyre raporteve në nivel kombëtar e ndërkombëtar.	ZKKA , MKR	Çdo fund viti	Ekzistenca e vlerësimit të verifikuar të situatës kombëtare, si bazë për shqyrtimet e ardhshme Ekzistenca e raporteve të rregullt të vlerësimit të situatës (dy herë në vit)	297.12	297.12		

Objektiv specifik: 2. (b) Rritja e kërkimeve mbi të gjitha format e trafikimit të qenieve njerëzore si dhe mbi të gjitha fushat e luftës antitrafik

Treguesit: Vëllimi i përgjithshëm financiar i projekteve për trafikimin e qenieve njerëzore; përqindja e buxhetit shtetëror për kërkimet, e cila përdoret për kërkime në lidhje me trafikimin e qenieve njerëzore.

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet Shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
2.(b).1	Programe bashkëpunimi me universitetet për të nxitur kryerjen e tezave të masterit dhe disertacioneve mbi çështje të TtP	ZKKA, universitete	Në vazhdimësi	Ekzistenca e programeve të bashkëpunimit me universitete Numri i tezave/disertacioneve të shkruara në lidhje me TtP	630.0	630.0		
2.(b).2	Përgatitja e raporteve kërkimore për analizimin e faktorëve shtytës/tërheqës të TtP të cilët favorizojnë trafikimin, në mënyrë që të shërbejnë për përpjekjet parandaluese në të ardhmen	ZKKA, aktorë të tjerë Donatorë	Në vazhdimësi	Ekzistenca e studimeve mbi temat përparësore të identifikuara	1,000.0			1,000.0

3. SYNIMI STRATEGJIK:

Përmirësimi i vazhdueshëm i luftës antitrafik në nivelet strategjike dhe operacionale, dhe përshtatja e tyre me kërkesat e reja dhe rrethanat e ndryshuara, duke krijuar/forcuar një sistem për shqyrtimin, monitorimin dhe vlerësimin e rregullt të PKV

Treguesit: Ekzistenca e një PKV të përditësuar deri në fund të vitit 2020; ekzistenca e një raport-progresi në mes të afatit kohor, me përshtatje afatshkurtra të PKV-së sipas nevojave.

OBJEKTIV SPECIFIK: 3. (a) Garantimi i mbledhjes dhe analizës sistematike dhe të vazhdueshme të të gjitha informacioneve dhe të dhënave me interes në nivelet operacionale dhe strategjike në përputhje me ligjin “Për mbrojtjen e të dhënave personale”, për krijimin/forcimin e një mekanizmi funksional në nivel vendor për parandalimin (identifikimin e personave viktimë të mundshme, si dhe ndërhyrjet parandaluese dhe mbështetëse), si dhe identifikimin, referimin dhe dhënien e ndihmës ndaj personave të trafikuar.

TREGUES: Ekzistenca e termave të referencës për monitorim; përfshirja e monitorimit në PKV; ekzistenca e raporteve periodikë të monitorimit, si dhe e një raport-progresi afat mesëm; përqindja e veprimtarive të ndërmarra në kontekst të PKV, për të cilat ka një raport monitorimi me shkrim.

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet Shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
3 (a). 1	Hartimi dhe zbatimi i një mekanizmi monitorimi dhe shqyrtimi të Mekanizmit Kombëtar të Referimit, për të siguruar aplikimin e vazhdueshëm të standardeve dhe PSV-ve për trajtimin e personave të trafikuar	ZKKA, AP, MKR, Ministrinë e Linjës (Departamentet e Inspektimit). SHSSH	2019	Publikimi i raportit të monitorimit brenda një viti nga miratimi i Planit të Veprimit Antitrafikim	81.708	81.708		

3. (a). 2	Krijimi i termave të referencës për monitorimin, si pjesë e “Planit të Monitorimit, vlerësimit dhe shqyrtimit”; - Hartimi i planit të monitorimit për të gjithë aktorët dhe veprimtaritë antitrafik, sipas termave të referencës, përfshirë hartimin e protokolleve specifike të punës për të gjithë pjesëtarët/punonjësit e përfshirë, me përshkrime pune dhe tregues të qartë për të monitoruar progresin e punës së gjithsecilit - Fillimi i raportimit çdo 3 muaj nga të gjithë aktorët drejt organit të monitorimit, sipas formatit të rënë dakord për monitorimin	ZKKA, KSH, MKR, KRAT, partnerët ndërkombëtarë	Dhjetor 2018	Ekzistenca e termave të referencës për monitorimin Plani i monitorimit i miratuar nga të gjithë aktorët e përfshirë (nëpërmjet Grupit Bashkërendues Kombëtar) Seminar mbi monitorimin i mbajtur me të gjithë partnerët zbatues Numri dhe përqindja e aktorëve që janë të familjarizuar dhe zbatojnë planin e monitorimit dhe detyrimet për raportim	161.420	161.420		
3. (a).3	Monitorimi i zbatimit të PSV-ve	ZKKA MKR AP	Çdo vit	Raporti vjetor i monitorimit	1,137.04	1,137.04		
3.(a).3	Publikimi i rregullt i raporteve të monitorimit dhe organizimi i rregullt i takimeve me grupe bashkërenduese kombëtare për të diskutuar progresin e zbatimit me të gjithë aktorët e interesuar si dhe për të rënë dakord mbi masat përmirësuese dhe ndryshimet afatshkurtra të PKV sipas nevojave.	ZKKA dhe/ose agjencia monitoruese, Grupi Bashkërendues Kombëtar	Fundi i 2018 pranverë 2019	Ekzistenca dhe miratimi i raportit të parë 3-mujor të monitorimit Takime çdo 3 muaj Shënimet e takimeve, me masat përmirësuese të marra, janë shpërndarë për informim dhe veprim	245.0	245.0		
3.(a).4	Organizimi i takimeve të rregullta (vjetore) me Komitetin Shtetëror kundër Trafikimit, për të diskutuar gjendjen e zbatimit dhe veprime të propozuara për përmirësim	ZKKA me MKR dhe me Komitetin Shtetëror	Duke filluar nga mesi i 2018	Mbajtja e takimeve të rregullta me Komitetin Shtetëror (çdo vit) Shënimet e takimeve	180.0	180.0		

3. (b) OBJEKTIV SPECIFIK: Vlerësimi rregullisht i të gjitha veprimtarive të parashikuara në PKV

Treguesit: Ekzistenca e termave të referencës për vlerësim; PKV- Ka ka të përfshirë detyrimin për vlerësim; përqindja e veprimtarive të ndërmarra në kuadër të PKV, për të cilat ka një raport vlerësimi me shkrim

Synimi: Të paktën 50% e veprimtarive të parashikuara në PKV janë të vlerësuara.

Nr.	Veprimtari dhe nënveprimtari	Strukturat përgjegjëse (struktura kryesore në fillim)	Afati	Treguesit/synimet	Kosto (në mijëra lekë)	Burimet financiare (në mijëra lekë)		
						Institucionet shtetërore	Donatorët	Nevoja për fonde
3.(b).1	Nisja e zbatimit të detyrimit për vlerësimin e të gjithë aktorëve dhe masave të parashikuara në PKV	ZKKA me Task Forcën Kombëtare e MKR-së	Fundi i 2019 – mesi i 2020	Numri dhe përqindja e aktorëve të familjarizuar me detyrimet për vlerësim Ekzistenca e raporteve të vlerësimit	668.52	668.52		
3.(b).2	Kryerja e vlerësimeve të pavarura për disa pjesë apo për të gjithë PKV-në	Grupime Këshillimore, aktorët e tjerë	Mesi i 2020	Ekzistenca e një raporti të pavarur vlerësimi për disa pjesë/të gjithë PKV-në	200.0			200.0

VENDIM

Nr. 774, datë 26.12.2018

**PËR MIRATIMIN E STRATEGJISË
AFATMESME TË MENAXHIMIT TË
BORXHIT 2019–2021**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe nenit 6, të ligjit nr. 9665, datë 18.12.2006, “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, me propozimin e ministrit të Financave dhe Ekonomisë, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e Strategjisë Afatmesme të Menaxhimit të Borxhit 2019–2021, sipas tekstit bashkëlidhur këtij vendimi.

2. Ngarkohet Ministria e Financave dhe Ekonomisë për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI

Edi Rama

**STRATEGJIA AFATMESME E MENAXHIMIT TË BORXHIT
2019-2021
Nëntor 2018****Përmbledhje****Objektivat dhe Qëllimi**

Strategjia Afatmesme e Menaxhimit të Borxhit (*SAMB*) është një plan afatmesëm, të cilin Ministria e Financave dhe Ekonomisë synon ta zbatojë duke pasur si objektiva parësore:

- Sigurimin e realizimit të nevojave të qeverisë për financim, si edhe nevojave për të shërbyer borxhin aktual me kosto sa më të ulët dhe duke mbajtur nivele të pranueshme të ekspozimit ndaj risqeve;
- Zhvillimin e tregut primar dhe hedhjen e hapave për zhvillimin e tregut sekondar të titujve shtetërorë vendas.

Në funksion të realizimit të objektivave të sipërpërmendura dhe në përputhje me bazën ligjore në fuqi¹, Ministria e Financave dhe Ekonomisë përgatit dhe përditëson në bazë vjetore dokumentin e Strategjisë Afatmesme të Menaxhimit të Borxhit, duke parashtruar planet e financimit me borxh dhe aktivitetet që do të ndërmerren në periudhën afatmesme. *SAMB* hartohet dhe përditësohet në linjë me Ligjin Vjetor të Buxhetit, Kuadrin Makroekonomik dhe Fiskal të qeverisë, si edhe me politikat monetare që Banka e Shqipërisë planifikon të zbatojë në periudhën afatmesme 2019-2021.

Qëllimi i *SAMB* është:

- Të menaxhojë në mënyrë efikase portofolin e borxhit të qeverisjes qendrore, në të cilin përfshihet borxhi shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë;
- Të rrisë transparencën ndaj investitorëve dhe palëve të interesuara në lidhje me planet e huamarrjes së qeverisë; si edhe
- Të qartësojë dhe kuantifikojë objektivat në periudhën afatshkurtër dhe afatmesme.

Perspektiva Afatmesme

SAMB 2019-2021, ashtu si edhe strategjia paraardhëse, pavarësisht uljes së konsiderueshme të ekspozimit ndaj risqeve gjatë viteve të fundit, do të vijojë të ketë në fokus reduktimin e mëtejshëm të riskut të rifinancimit dhe atij të normave të interesit të borxhit të brendshëm. Në këtë drejtim, prioritet do të mbetet zgjatja e jetëgjatësisë së borxhit nëpërmjet uljes së mëtejshme të përqendrimit të titujve afatshkurtër në portofol.

Niveli i financimit të brendshëm në terma neto do të synohet të mbahet i qëndrueshëm duke mos tejkaluar kapacitetet optimale të tregut (*rreth 20-22 miliard Lekë në vit*). Nëpërmjet titujve afatshkurtër kryesisht do të synohet rifinancimi me sukses i titujve ekzistues që maturohen, si dhe menaxhimi aktiv i nevojave për likuiditet. Ndërkohë, nëpërmjet titujve afatgjatë do të synohet të mbulohet financimi i deficitit.

¹ Neni 6 i Ligjit Nr. 9665, datë 18.12.2006, “Për Huamarrjen Shtetërore, Borxhin Shtetëror dhe Garancitë Shtetërore të Huasë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.

Duke qenë se normat e interesit vazhdojnë të jenë ende në nivele të ulëta, financimi nëpërmjet titujve afatgjatë do të orientohet kryesisht në drejtim të atyre me norma interesi fikse, me qëllim reduktimin e risqeve me kosto sa më të ulët. Megjithatë, edhe titujt me norma interesi të ndryshueshme do të vijnë të emetohen në vlera të cilat do të rishikohen dhe bëhen transparente periodikisht nëpërmjet publikimit periodik të planeve të huamarrjes, në varësi të ecurisë së realizimit të objektivave, kushteve të tregut dhe preferencave të kreditorëve.

Në periudhën afatmesme huamarrja e huaj do të financojë mesatarisht rreth 20%-25% të nevojave të përgjithshme për hua të qeverisë dhe do të mbështetet në: i) hua të me terma pjesërisht të buta, të cilat do të financojnë projektet ekzistuese dhe projektet e reja të konsideruara si prioritare nga qeveria për zhvillimin e vendit; ii) hua të me terma të buta të akorduara nga institucionet ndërkombëtare financiare për të mbështetur politikat zhvillimore dhe reformat e ndërmarra nga qeveria; si edhe iii) instrumentet financiare të tregjeve të kapitalit mbi baza oportuniste, kryesisht për të mundësuar menaxhimin e detyrimeve të borxhit dhe për të optimizuar risqet e portofolit.

Zhvillimi i mëtejshëm i tregut primar vendas dhe hedhja e hapave për zhvillimin e tregut sekondar të titujve shtetërorë është një tjetër objektiv parësor i strategjisë afatmesme, realizimi me sukses i të cilit do të shoqërohet me eksternalitete pozitive (*reduktim të kostove dhe risqeve*), si për qeverinë ashtu edhe për investitorët e titujve shtetërorë. Në funksion të realizimit të këtij objekti në periudhën afatmesme janë planifikuar aktivitete të cilat do të kenë në fokus:

- Zhvillimin e kurbës së *yield-it* në drejtim të titujve shtetërorë afatmesëm dhe afatgjatë nëpërmjet krijimit të madhësive *benchmark* dhe reduktimit të fragmentimit të kërkesës;
- Përshtatjen e politikave të huamarrjes (*përfshirë shitjen, parablerjen dhe shkëmbimin e titujve shtetërorë*) me kushtet e tregut dhe kërkesën për tituj të caktuar;
- Rritjen e transparencës nëpërmjet konsultimit të vazhdueshëm me aktorët kryesorë të tregut dhe raportimit e publikimit periodik në kohë të të dhënave të borxhit;
- Përmirësimin e kuadrit ligjor dhe rregullator për emetimin e titujve shtetërorë;
- Analizimin e rezultateve të projektit pilot për emetimin e *obligacioneve 5 vjeçare referencë*² dhe shqyrtimin e mundësisë për shtrirjen e këtij projekti edhe tek titujt e tjerë afatgjatë, në bashkëpunim me aktorët kryesorë të tregut.
- Diversifikimin dhe zgjerimin e bazës së investitorëve.

² https://www.bankofalbania.org/Tregjet/Titujt_shteterore/Titujt_reference/
<http://www.qbz.gov.al/Botime/Akteindividuale/Janar%202018/Fletore%2096/UDHEZIM%20nr.%2021,%20date%2022.6.2018.pdf>

MENAXHIMI I BORXHIT

Borxhi i Qeverisjes Qendrore gjatë viteve të fundit përgjithësisht është karakterizuar nga një ecuri pozitive, duke qenë në linjë me objektivat Makro-Fiskale, nevojat buxhetore për financim dhe objektivat strategjikë afatmesëm të menaxhimit të borxhit.

Në përputhje me objektivat Makro-Fiskale, niveli i borxhit të qeverisjes qendrore në raport me PBB³ ka hyrë në trajektore rënëse. Vlerësimet paraprake për fundin e vitit 2018 sinjalizojnë një rënie të borxhit të qeverisjes qendrore në raport me PBB për të tretin vit radhazi, me rreth 1.0 pikë përqindje.

Në linjë me nevojat buxhetore është realizuar me sukses huamarrja, e cila ka mundësuar rifinancimin e borxhit ekzistues dhe financimin e deficitit të planifikuar.

Nevojat për hua kanë ardhur duke u ulur gradualisht, duke reflektuar përmirësimin e strukturës së borxhit dhe reduktimin e riskut fiskal të qeverisë.

Në harkun kohor të 5 viteve, huamarrja në terma bruto është bazuar mesatarisht në rreth 85% në burimet e brendshme të financimit, ku si instrument huaje janë përdorur titujt shtetërorë. Në dy vitet e fundit (2017-2018) ka pasur një rritje në favor të huamarrjes së huaj, kryesisht të realizuar në kuadër të shfrytëzimit të burimeve të favorshme të financimit të vëna në dispozicion nga institucionet financiare ndërkombëtare, si edhe shfrytëzimit të kushteve të favorshme të tregjeve ndërkombëtare në kuadër të mirëmenaxhimit të likuiditetit dhe detyrimeve të borxhit në periudhën afatshkurtër dhe afatmesme.

Objektivat strategjikë afatmesëm të menaxhimit të borxhit përgjithësisht janë realizuar me sukses, si në kuadër të optimizimit të raporteve ndërmjet kostove dhe risqeve, ashtu edhe në kuadër të zhvillimit të tregut të titujve shtetërorë.

Në drejtim të uljes së ekspozimit ndaj risqeve ka ndikuar rritja e përqendrimit të huamarrjes së brendshme në drejtim të titujve afatgjatë me norma interesi fikse.

Ndërkohë, në drejtim të optimizimit të kostove të përgjithshme të huamarrjes ka ndikuar rënia e normave të interesit, shoqëruar me përqendrimin e një pjese të konsiderueshme të huamarrjes së huaj në burimet e financimit me natyrë dypalëshe dhe shumëpalëshe.

Në këtë aspekt, vlen të përmendet se gjatë viteve të fundit jo vetëm kostot për njësi, por edhe kostot e përgjithshme të huamarrjes janë ulur ndjeshëm, pavarësisht rritjes së stokut të borxhit në vlerë absolute.

Në vazhdim të angazhimit të marrë në lidhje me përmirësimin e mëtejshëm të tregut primar të titujve shtetërorë, si edhe krijimin e kushteve për zhvillimin e tregut sekondar, është vijuar me aktivitete të cilat kanë pasur si qëllim rritjen e efikasitetit, likuiditetit dhe transparencës.

³ PBB e përdorur në raportet me të dhënat faktike të borxhit i referohet Kuadrit Makroekonomik dhe Fiskal (2019-2021), të miratuar me VKM Nr. 25, datë 17.01.2018. Ndërkohë, PBB e përdorur në raportet me të dhënat e projektuara të borxhit, i referohet Draft-Kuadrit Makroekonomik dhe Fiskal (2020-2022).

Baza e investitorëve për titujt shtetërorë, megjithëse mbetet ende jo shumë e diversifikuar dhe e bazuar kryesisht tek sektori bankar, është shoqëruar me një diversifikim të lehtë në drejtim të institucioneve financiare (*jo banka*), institucioneve jo-financiare dhe individëve.

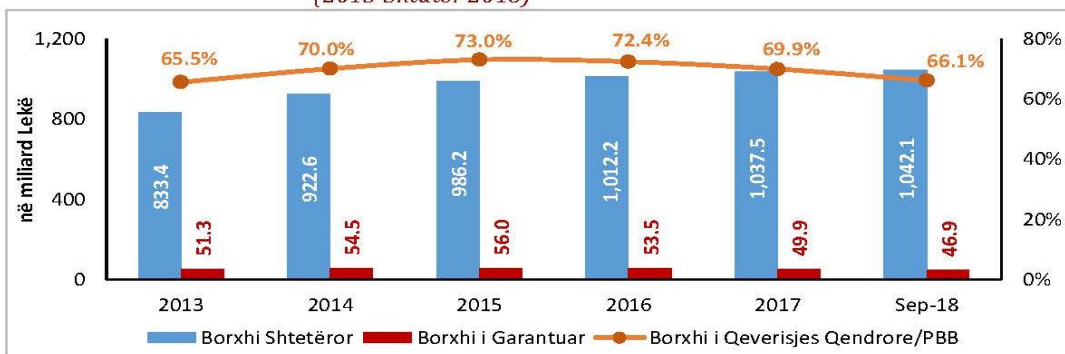
Në periudhën afatmesme menaxhimi i borxhit do të ketë në vëmendje përmirësimin e mëtejshëm të strukturës së borxhit (*kryesisht strukturën e portofolit të borxhit të brendshëm*) në drejtim të uljes së ekspozimit ndaj risqeve, si edhe mbajtjes nën kontroll të kostove të borxhit.

I. SITUATA E BORXHIT TË QEVERISJES QENDRORE

1. Ecuria e Borxhit të Qeverisjes Qendrore

Në përputhje me objektivat Makro-Fiskale për konsolidimin e financave publike, niveli i borxhit të qeverisjes qendrore në raport me PBB ka hyrë në trajektore rënëse që prej vitit 2016. Parashikimet për fundin e vitit 2018 sinjalizojnë rënien e nivelit të borxhit me rreth 1 pikë përqindje krahasuar me fundin e vitit të kaluar. Faktorët kryesorë që kanë ndikuar në uljen e nivelit të borxhit në raport me PBB kanë qenë konsolidimi fiskal dhe mbiqimimi i monedhës vendase në raport me monedhat e tjera të portofolit të borxhit.

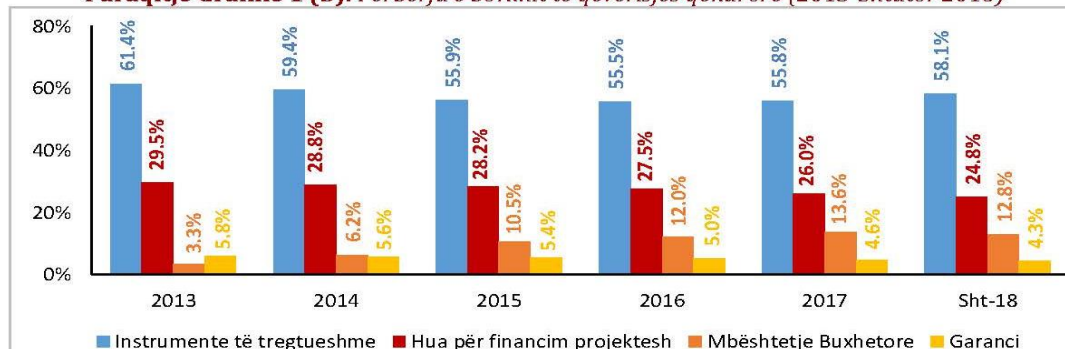
Paraqitje Grafike 1 (a): Borxhi i qeverisjes qendrore në vlerë absolute dhe relative ndaj PBB (2013-Shtator 2018)

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

Gjatë viteve të fundit, nga pikëpamja e kompozimit të borxhit të qeverisjes qendrore, karakteristike ka qenë ulja e borxhit me instrumente të tregtueshme dhe rritja e peshës së huave në formën e mbështetjes buxhetore, kryesisht si rezultat i përfshirjes në programin e FMN-së. Megjithatë, pavarësisht diversifikimit të portofolit në drejtim të instrumenteve të sipërcituara, peshën më të madhe në stokun e borxhit të Qeverisjes Qendrore vazhdojnë ta mbajnë instrumentet e tregtueshme (*bono thesari, obligacione, eurobond*) dhe huatë e huaja me destinacion financimin e projekteve.

Paraqitje Grafike 1 (b): Përbërja e borxhit të qeverisjes qendrore (2013-Shtator 2018)

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

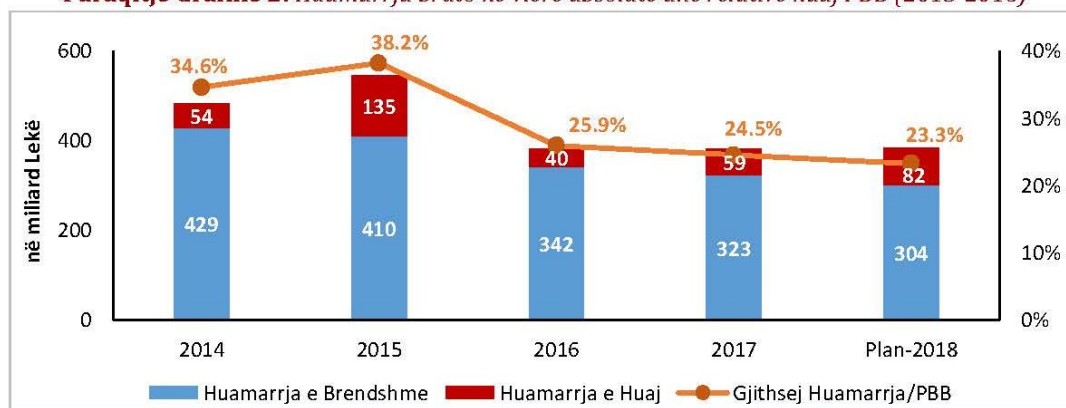
2. Realizimi i Huamarrjes

Huamarrja gjatë viteve të fundit është realizuar me sukses, duke mundësuar rifinancimin e borxhit ekzistues dhe financimin e deficitit buxhetor të planifikuar në përputhje me objektivat strategjikë për uljen e ekspozimit ndaj risqeve.

Nevojat për hua në raport me PBB janë ulur gradualisht duke reflektuar konsolidimin e strukturës së borxhit të brendshëm dhe reduktimin e riskut fiskal të qeverisë.

Burimi kryesor i huamarrjes vazhdon të mbetet tregu i brendshëm, megjithëse gjatë dy viteve të fundit ka pasur një rritje në drejtim të financimit të huaj.

Paraqitje Grafike 2: Huamarrja bruto në vlerë absolute dhe relative ndaj PBB (2013-2018)

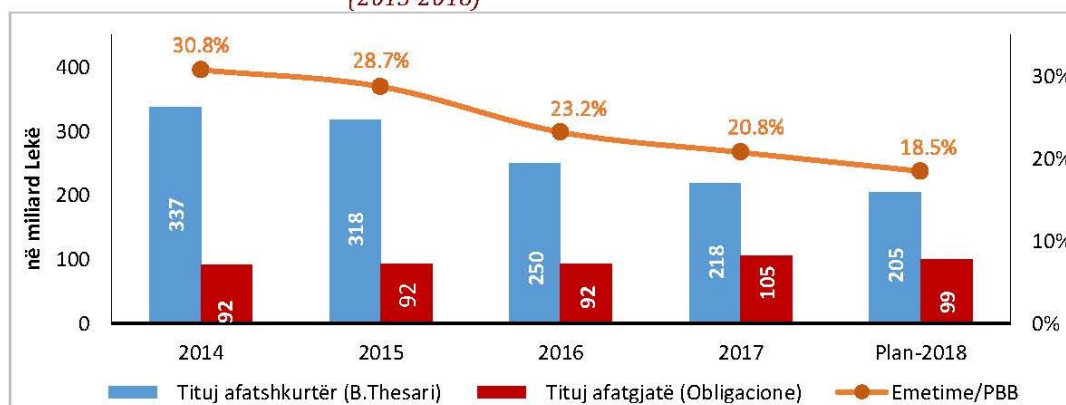

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

2.1. Huamarrja e Brendshme

Në linjë me objektivat për reduktimin e risqeve të portofolit të borxhit të brendshëm, nevojat për hua nëpërmjet burimeve të brendshme janë reduktuar ndjeshëm, duke mundësuar uljen e huamarrjes nëpërmjet titujve afatshkurtër.

Paraqitje Grafike 2.1 (a): Huamarrja e brendshme në vlerë absolute dhe në raport me PBB (2013-2018)

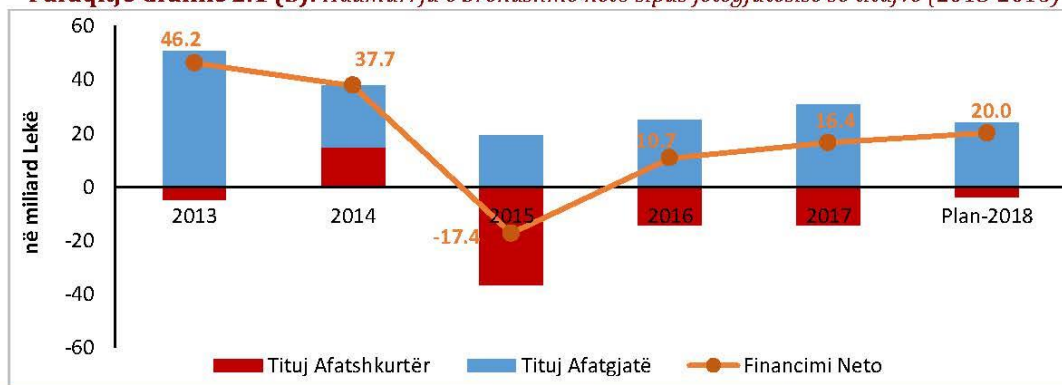

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

Huamarrja nëpërmjet titujve afatshkurtër kryesisht ka shërbyer për të realizuar rifinancimin e pjesshëm ose të plotë të këtyre titujve, ndërkohë që financimi i deficitit

(borxhi i ri) është siguruar kryesisht nëpërmjet titujve afatgjatë, duke qenë në linjë me objektivat për reduktimin e riskut të rifinancimit.

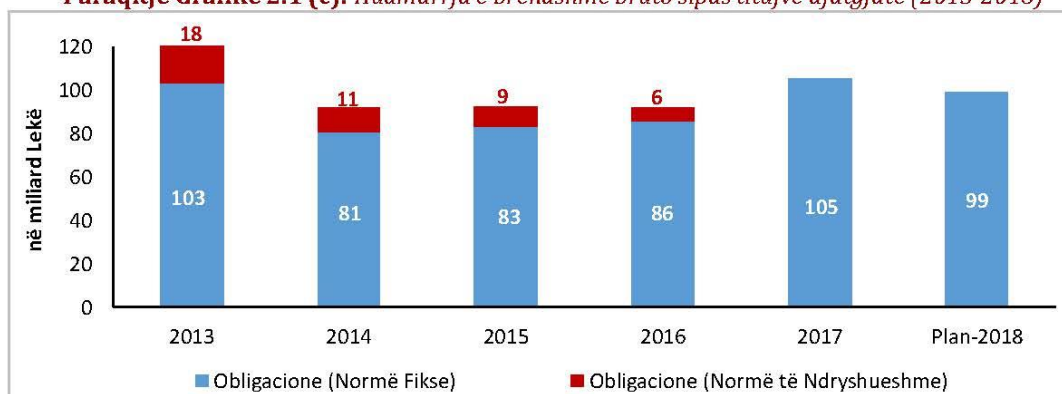
Paraqitje Grafike 2.1 (b): Huamarrja e brendshme neto sipas jetëgjatësisë së titujve (2013-2018)

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

Ndërkohë, në linjë me objektivat për reduktimin e riskut të normave të interesit, si edhe duke shfrytëzuar prirjet rënëse të normave të interesit gjatë viteve të fundit, huamarrja nëpërmjet titujve afatgjatë me norma interesi të ndryshueshme u reduktua gradualisht deri në tërheqjen e përkohshme të këtyre titujve nga tregu.

Paraqitje Grafike 2.1 (c): Huamarrja e brendshme bruto sipas titujve afatgjatë (2013-2018)

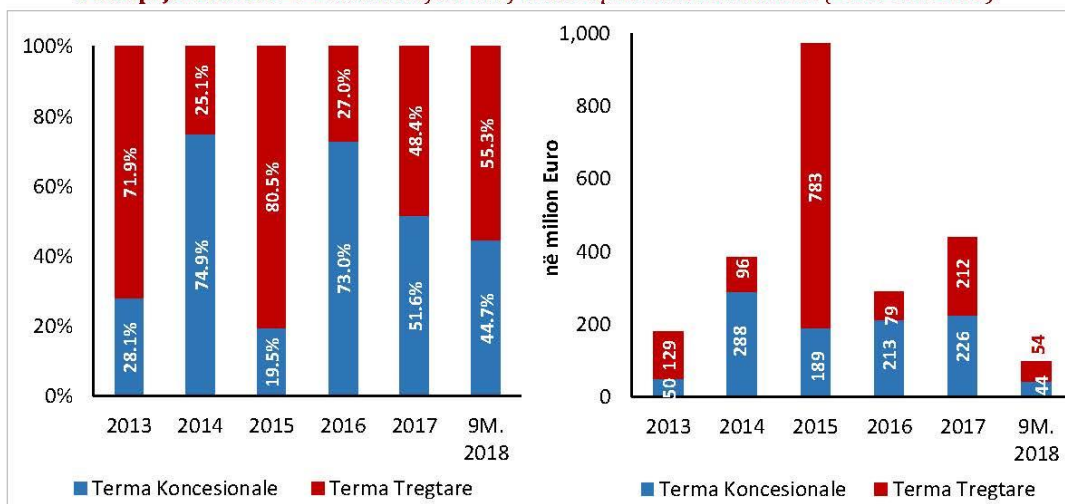
Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

2.2. Huamarrja e Huaj

Gjatë pesë viteve të fundit huamarrja e huaj ka mbuluar mesatarisht rreth 15% të nevojave të përgjithshme të qeverisë për hua. Burimet kryesore të financimit mbeten burimet shumëpalëshe dhe ato dypalëshe, të cilat kryesisht janë përdorur për të financuar projektet prioritare, si edhe politikat zhvillimore dhe reformat e ndërmarra nga qeveria. Këto burime kanë pasur një ndikim të rëndësishëm kryesisht në aspektin e optimizimit të kostove të borxhit, pasi një pjesë e konsiderueshme e financimit nga këto burime është akorduar me terma koncesionale.

Paraqitje Grafike 2.2: Huamarrja e huaj bruto sipas koncesionalitetit (2013-9m 2018)⁴

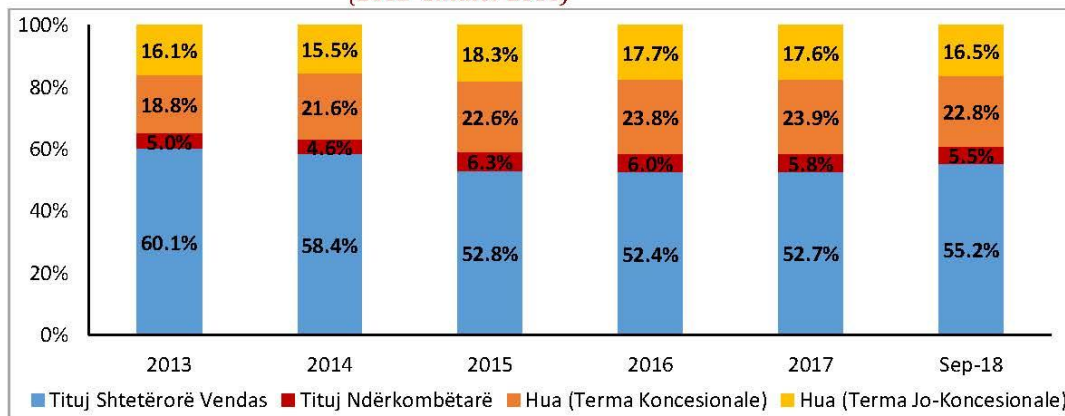
Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

Gjithashtu edhe huamarrja nëpërmjet burimeve private, në formën e Eurobond-it dhe PBG (në vitet 2015 dhe 2018) kanë luajtur një rol të rëndësishëm në plotësimin e nevojave për hua, si edhe në menaxhimin aktiv të likuiditetit dhe detyrimeve të borxhit.

3. Portofoli i Borxhit Shtetëror

Nga pikëpamja e kompozimit të borxhit shtetëror sipas instrumenteve vërehet një rënie e përqendrimit të titujve shtetërorë të tregtuar në tregun vendas, shoqëruar me një rritje të përqendrimit të instrumenteve të borxhit të huaj. Rritja e përqendrimit të këtyre instrumenteve reflekton politikat e huamarrjes gjatë viteve të fundit, të cilat nisur edhe nga kufizimet e tregut të brendshëm kanë pasur si qëllim uljen e presionit të huamarrjes së brendshme për të lehtësuar procesin e ristrukturimit të portofolit të borxhit të brendshëm.

Paraqitje Grafike 3(a): Kompozimi i portofolit të borxhit shtetëror sipas instrumenteve (2013-Shtator 2018)

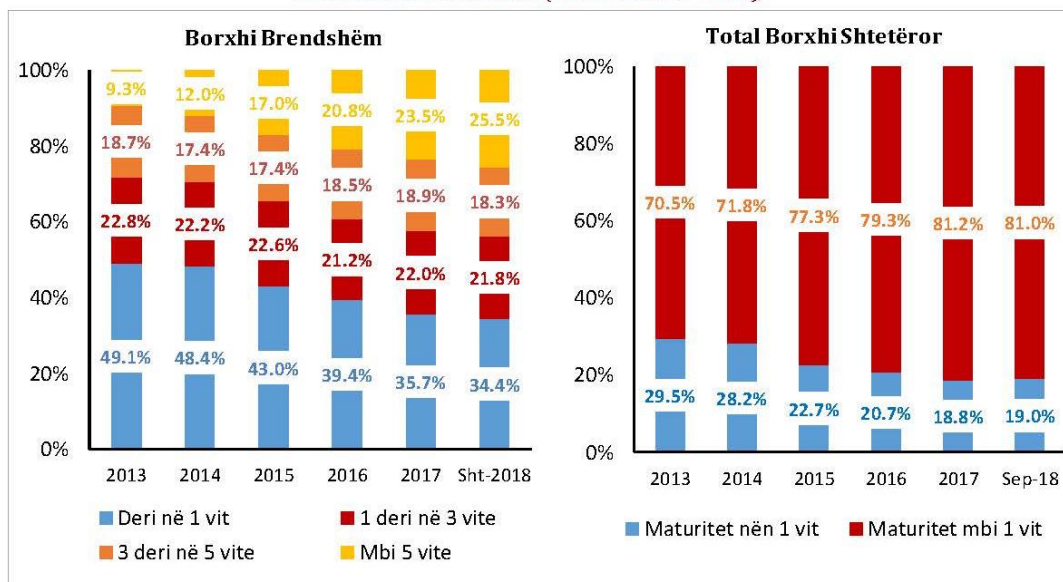
Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

⁴ Në vitin 2015 përfshihet disbursimi i Eurobondit në vlerën 447.06 milion Euro dhe PBG në vlerën 250 milion Euro të cilat janë me terma tregtare.

Për sa i përket kompozimit të portofolit të borxhit shtetëror sipas maturitetit (*original*) të instrumenteve të huasë, vërehet një reduktim gradual i përqendrimit të instrumenteve afatshkurtra, duke reflektuar politikat e ndërmarra në kuadër të menaxhimit të risqeve në portofolin e borxhit të brendshëm.

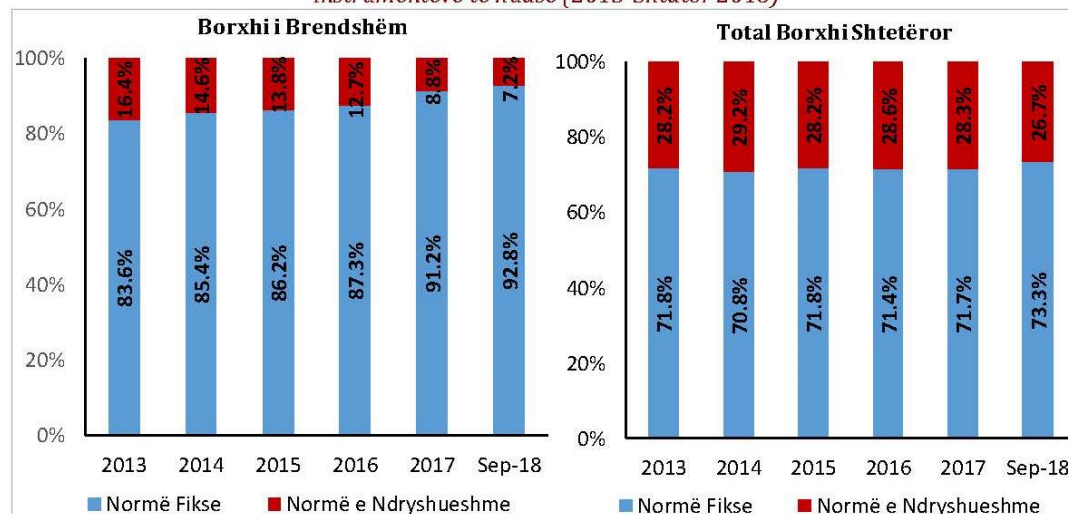
Paraqitje Grafike 3(b): Kompozimi i portofolit të borxhit shtetëror sipas maturitetit original të instrumenteve të huasë (2013-Shtator 2018)

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

Mbi 70% e portofolit të borxhit shtetëror përbëhet nga instrumente me norma interesi fikse. Gjatë viteve të fundit ka pasur një tendencë në drejtim të uljes së përqendrimit të instrumenteve me norma interesi të ndryshueshme në portofolin e borxhit të brendshëm, si pjesë e politikave në kuadër të menaxhimit të riskut të normave të interesit.

Paraqitje Grafike 3(c): Kompozimi i portofolit të borxhit shtetëror sipas tipit të interesit të instrumenteve të huasë (2013-Shtator 2018)

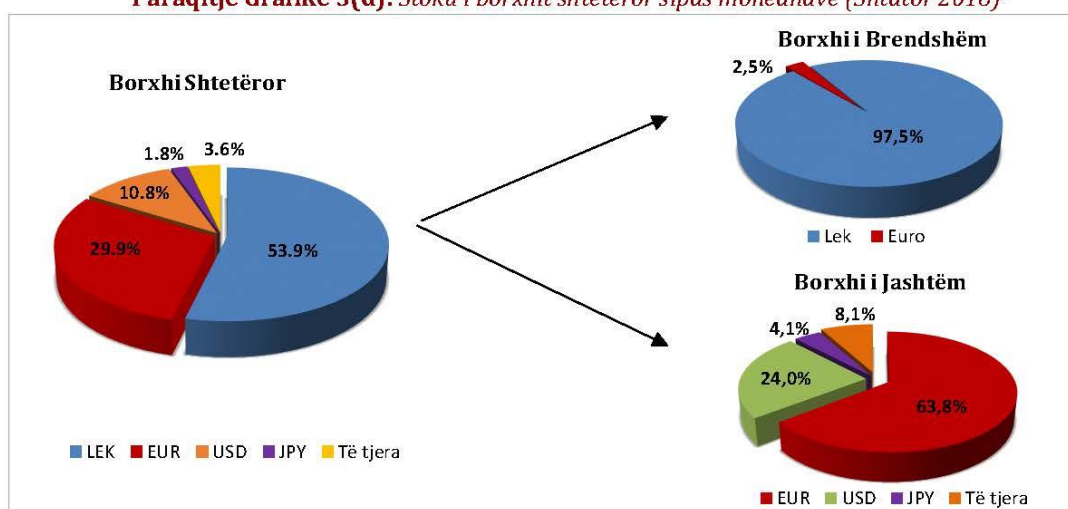
Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

Portofoli i borxhit shtetëror vazhdon të mbizotërohet në mbi 53% nga monedha vendase, ndërkohë që ndiqet nga monedha Euro dhe USD.

Portofoli i borxhit të brendshëm përbëhet kryesisht nga tituj të denominuar në monedhë vendase, ndërkohë që titujt në valutë zënë një peshë relativisht të papërfillshme.

Portofoli i borxhit të jashtëm, pavarësisht diversifikimit të viteve të fundit, vazhdon të dominohet në mbi 63% nga monedha Euro, duke e bërë të ndjeshëm ndaj luhatjeve të kursit të këmbimit EUR/LEK. Megjithatë, përqendrimi i lartë i portofolit të borxhit të huaj në monedhën Euro është në përputhje me objektivat strategjike, si edhe aspiratat e vendit për t'u integruar në Bashkimin Evropian.

Paraqitje Grafike 3(d): Stoku i borxhit shtetëror sipas monedhave (Shtator 2018)

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

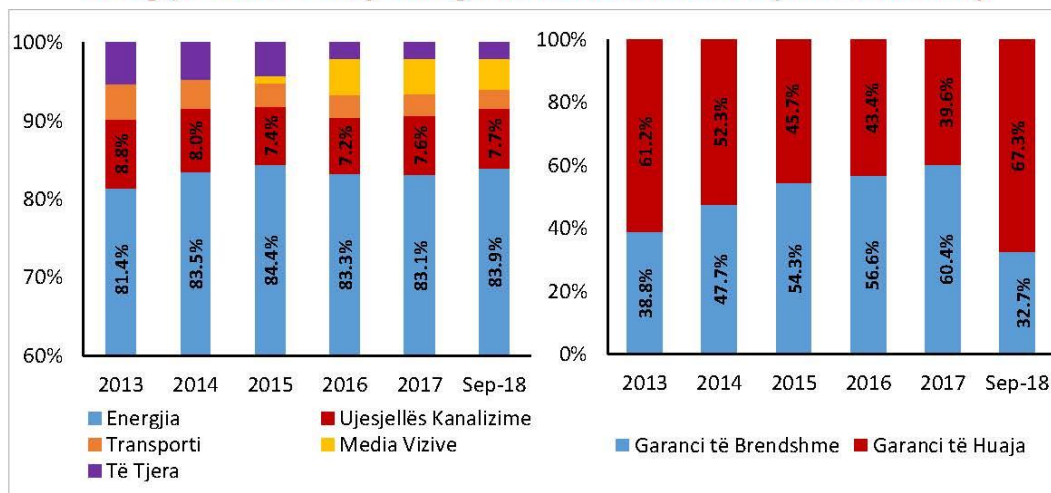
4. Portofoli i Borxhit Shtetëror të Garantuar

Në shtator 2018, portofoli i borxhit shtetëror të garantuar vlerësohet në rreth 4.3% të portofolit të borxhit të qeverisjes qendrore. Borxhi i garantuar gjatë viteve të fundit ka ardhur duke u reduktuar kryesisht për shkak të nivelit relativisht më të lartë të ripagesave në raport me disbursimet e huave ekzistuese, si edhe për shkak të emetimeve në masë të kufizuar të garancive të reja.

Më shumë se 80% e totalit të garancive shtetërore vazhdojnë t'i përkasin sektorit të energjisë, duke reflektuar prioritetin e qeverisë në zhvillimin e këtij sektori.

Garancitë e brendshme përbëhen nga linja kredie afatshkurtra me norma interesi tregtare, të akorduara në favor të Korporatës Elektroenergjitike Shqiptare (*KESH sh.a.*). Në dallim nga garancitë e brendshme, garancitë e huaja janë kredi afatgjata me norma interesi të favorshme. Garancitë e brendshme ndër vite kanë pasur një tendencë rritëse, ndërkohë që janë reduktuar ndjeshëm gjatë vitit 2018, si rezultat i bërjes efektive të marrëveshjes së huasë me BERZH. Kjo hua rifinancoi me terma të favorshme një pjesë të linjave të kredive të tregut të brendshëm, duke reduktuar ndjeshëm riskun e rifinancimit të KESH sh.a. dhe rrjedhimisht edhe riskun fiskal të qeverisë që buron nga detyrimet kontigjente.

Paraqitje Grafike 4: Kompozimi i garancive shtetërore të huasë (2013-Shtator 2018)

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

5. Menaxhimi i Kostove dhe Risqeve

Gjatë viteve të fundit, portofoli i Borxhit Shtetëror është karakterizuar nga përmirësimi i raportit midis kostos dhe riskut. Kostot e borxhit janë ulur ndjeshëm dhe struktura e borxhit është përmirësuar dukshëm, kryesisht në aspektin e reduktimit të ekspozimit ndaj riskut të rifinancimit dhe riskut të normave të interesit.

Përmirësimi i raportit ndërmjet kostos dhe riskut ka ardhur jo vetëm si rezultat i mirëmenaxhimit në përputhje me objektivat strategjike, por edhe si rezultat i kushteve të favorshme të tregjeve dhe faktorëve makroekonomikë të vendit, të tillë si:

- Ulja e normës bazë të interesit në tregun e brendshëm dhe atë të huaj, si rezultat i politikave monetare lehtësuese të bankave qendrore;
- Disponueshmëria në nivele të konsiderueshme e burimeve të huaja të financimit me norma interesi koncesionale;
- Kërkesa e kënaqshme për titujt shtetërorë afatgjatë me norma interesi fikse;
- Luhatjet relativisht të ulëta të kursit të këmbimit EUR/LEK dhe lëvizja e këtij kursi përgjithësisht në drejtim të kundërt me kursin USD/LEK.

5.1. Kostot

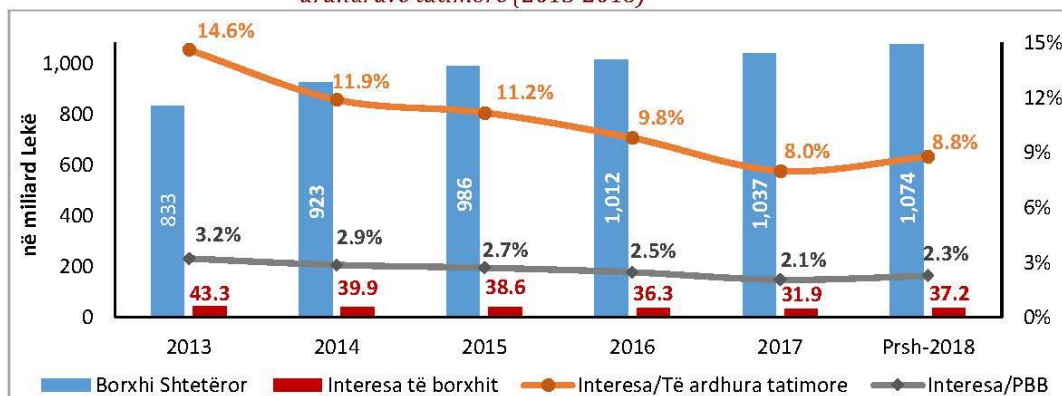
Shpenzimet për interesa të borxhit shtetëror ndaj të ardhurave tatimore dhe PBB, gjatë viteve të fundit kanë ndjekur një trajektore rënëse, si në vlerë absolute ashtu edhe në vlerë relative.

Në dallim nga vitet e mëparshme, viti 2018 pritet të shoqërohet me një rritje të shpenzimeve për interesa të ndikuar kryesisht nga rritja e stokut të borxhit në vlerë absolute dhe efekti i *parablerjes së Eurobond-it*⁵ që maturohet në vitin 2020.

Paraqitje Grafike 5.1 (a): Interesat e borxhit shtetëror në vlerë absolute dhe relative ndaj PBB dhe të ardhurave tatimore (2013-2018)

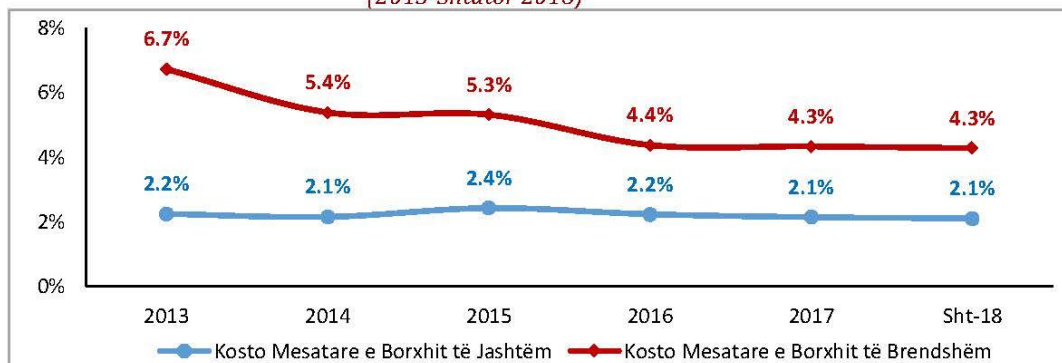

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

Kosto mesatare e borxhit të brendshëm (*yield-i mesatar i ponderuar*) ka ardhur në rënie, megjithëse në portofolin e borxhit është rritur ndjeshëm përqendrimi i borxhit afatgjatë, duke reflektuar një përmirësim në raportin ndërmjet koston dhe riskut. Ulja e koston mesatare ka ardhur për shkak të rënies së normave të interesit në tregun e brendshëm gjatë viteve të fundit dhe zëvendësimit të borxhit që maturohet me borxh me norma interesi më të favorshme.

Portofoli i borxhit të jashtëm ka kosto më të ulët se borxhi i brendshëm, kryesisht për faktin se pothuajse gjysma e këtij portofoli përmban borxh me terma koncesionale, ndërkohë që edhe instrumentet e tregtueshme si Eurobond-i emetohen në tregje shumë më konkurruese dhe likuide se tregu vendas.

Paraqitje Grafike 5.1(b): Kosto mesatare për njësi e borxhit të brendshëm dhe të jashtëm (2013-Shtator 2018)

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

⁵ Në tetor 2018 Republika e Shqipërisë emetoi në tregjet ndërkombëtare të kapitalit një Eurobond 7 vjeçar në vlerën 500 milion Euro. Ky emetim u shoqërua gjithashtu edhe me procesin e *parablerjes së pjesshme (buyback)* të Eurobond-it ekzistues në vlerën 200 milion Euro, me qëllim menaxhimin aktiv të detyrimeve të borxhit. Realizimi i këtij procesi konsistoi në parapagimin e principalit, si edhe në parapagimin e interesave në një vlerë rreth 2.5 miliard Lekë.

5.2. Risqet

Ekspozimi i portofolit të borxhit ndaj risqeve është arritur të menaxhohet me sukses, në linjë me objektivat strategjikë afatmesëm. Ulja e peshës së titujve afatshkurtër dhe atyre me norma interesi të ndryshueshme në portofolin e borxhit të brendshëm, kanë qenë faktorët përcaktues në reduktimin e riskut të rifinancimit dhe riskut të normave të interesit. Megjithatë, pavarësisht përmirësimeve në kuadër të uljes së ekspozimit ndaj këtyre risqeve, struktura e borxhit të brendshëm mbetet ende e ekspozuar, duke e bërë të nevojshme vazhdimin e masave për ristrukturimin e mëtejshëm të portofolit.

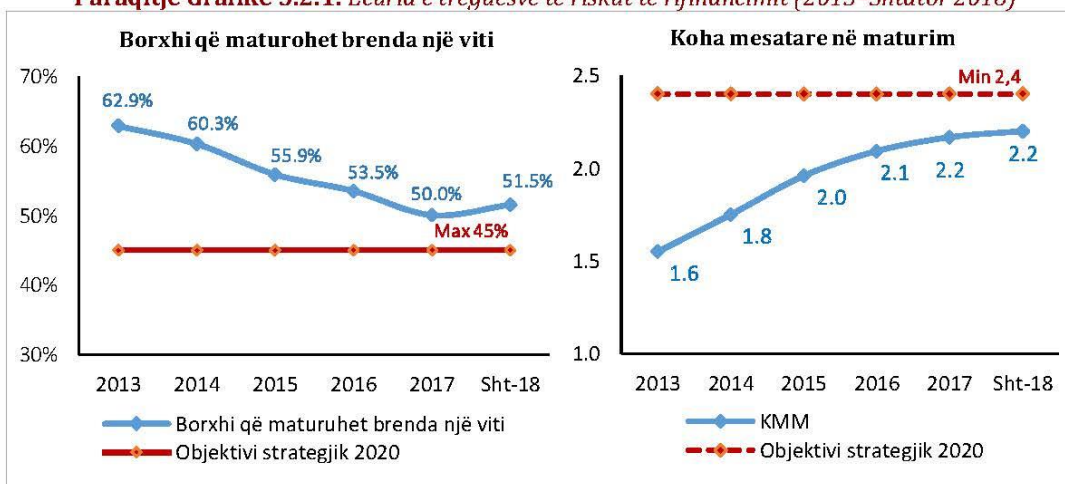
Ndërkohë, risku i kursit të këmbimit vijon të mbahet nën kontroll duke qëndruar ndjeshëm nën kufirin strategjik dhe atë të qëndrueshmërisë së borxhit.

5.2.1. Risku i rifinancimit

Një ndër objektivat kryesore të SAMB është reduktimi i riskut të rifinancimit kryesisht në portofolin e borxhit të brendshëm, pasi borxhi i jashtëm paraqet më pak risk duke qenë se është i përbërë nga instrumente me afat të gjatë maturimi dhe me profile amortizimi të shtrira gjatë në kohë.

Risku i rifinancimit në portofolin e borxhit të brendshëm është reduktuar ndjeshëm gjatë viteve të fundit. Treguesit që vlerësojnë këtë risk kanë evoluar në drejtim të objektivave strategjikë. Ndikim në përmirësimin e riskut të rifinancimit të borxhit të brendshëm ka pasur ulja e peshës së instrumenteve afatshkurtra me rreth 14.6 pp në harkun kohor të 5 viteve (nga 49.1% në fund të vitit 2013 në 34.4% në shtator 2018).

Paraqitje Grafike 5.2.1: Ecuria e treguesve të riskut të rifinancimit (2013–Shtator 2018)

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

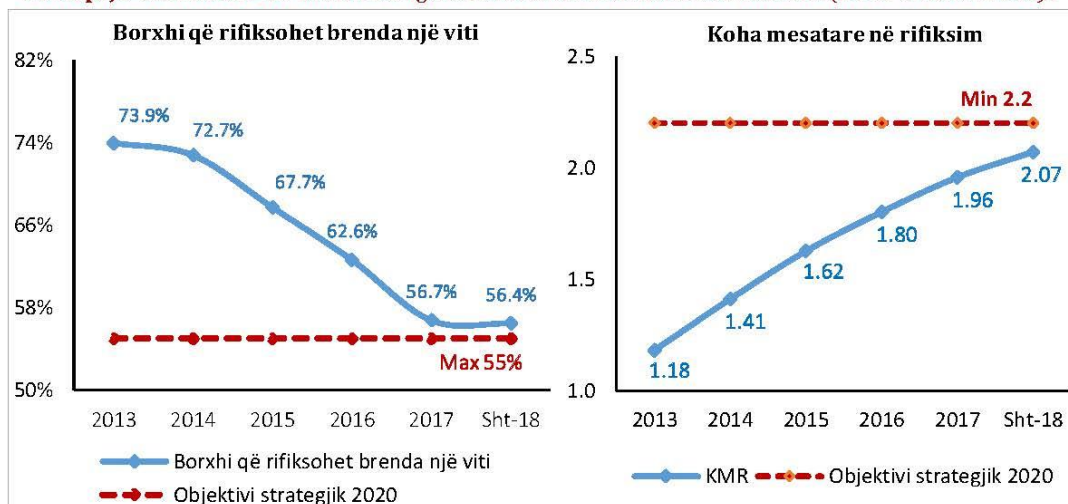
5.2.2. Risku i normave të interesit

Treguesit e riskut të normave të interesit janë përmirësuar ndjeshëm duke qenë në linjë me objektivat strategjikë. Faktorët kryesorë që kanë ndikuar në uljen e ekspozimit të këtij

risku kanë qenë ulja e peshës së titujve afatshkurtër⁶ dhe atyre me norma interesi të ndryshueshme në portofolin e borxhit të brendshëm, përkatësisht me rreth 14.6 pp dhe 9.2 pp në harkun kohor të pesë viteve. Përmirësimi i riskut të normave të interesit ka ulur ndjeshmërinë e borxhit nga goditjet e normave të interesit, duke reduktuar burimet që qeveria duhet të angazhojë në raste të tilla.

Paraqitje Grafike 5.2.2: Ecuria e treguesve të riskut të normave të interesit (2013-Shtator 2018)⁷

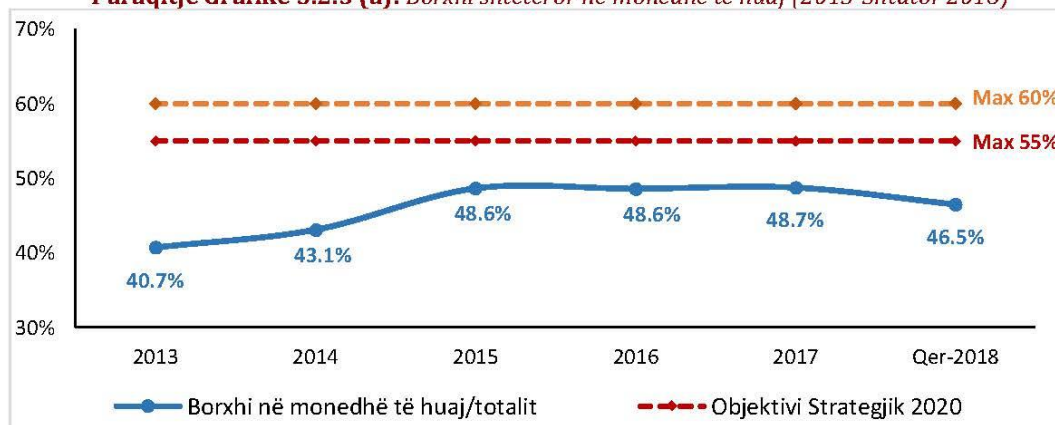

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

5.2.3. Risku i kursit të këmbimit

Ekspozimi ndaj riskut të kursit të këmbimit është mbajtur nën kontroll, pasi stoku i borxhit shtetëror në monedhë të huaj vazhdon të qëndrojë ndjeshëm nën kufirin strategjik dhe atë të qëndrueshmërisë së borxhit.

Paraqitje Grafike 5.2.3 (a): Borxhi shtetëror në monedhë të huaj (2013-Shtator 2018)

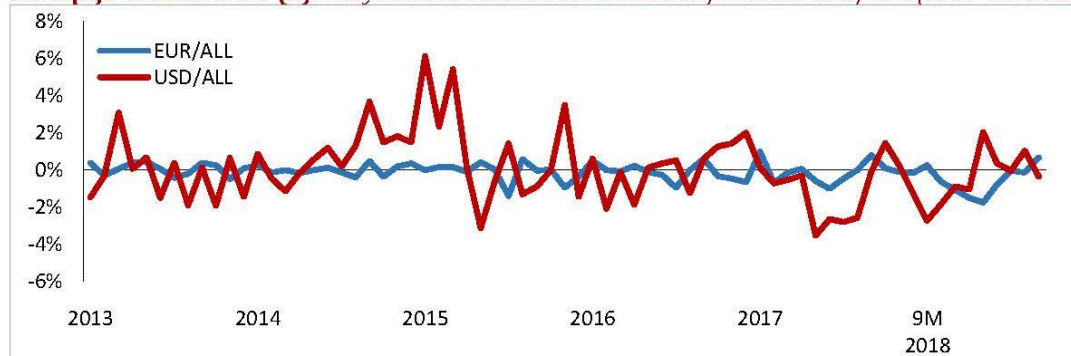
Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

⁶ Titujt afatshkurtër nga pikëpamja e riskut të normave të interesit konsiderohen si instrumente me norma interesi të ndryshueshme.

⁷ Treguesi i riskut të normave të interesit (KMR) është rivlerësuar duke përdorur një metodologji më të saktë llogaritjeje.

Portofoli i borxhit shtetëror në monedhë të huaj gjatë viteve të fundit ka pasur tendencë diversifikimi në drejtim të uljes së peshës së monedhës Euro dhe rritjes së peshës së monedhave të tjera. Pavarësisht këtij zhvillimi, portofoli i borxhit të jashtëm vazhdon të jetë i përqendruar në mbi 60%⁸ në monedhën Euro, duke e bërë atë të ndjeshëm ndaj luhatjeve të kësaj monedhe. Megjithatë, përqendrimi i lartë i borxhit në monedhën Euro gjatë viteve të fundit nuk ka krijuar kosto shtesë për shkak të mbiqimit të monedhës vendase dhe për shkak të lëvizjes së kursit të këmbimit EUR/LEK përgjithësisht në drejtim të kundërt me kursin USD/LEK⁹, duke neutralizuar efektet e njëri-tjetrit.

Paraqitje Grafike 5.2.3 (b): *Ndryshimi në kursin e këmbimit EUR/LEK dhe USD/LEK (2013-9m 2018)*

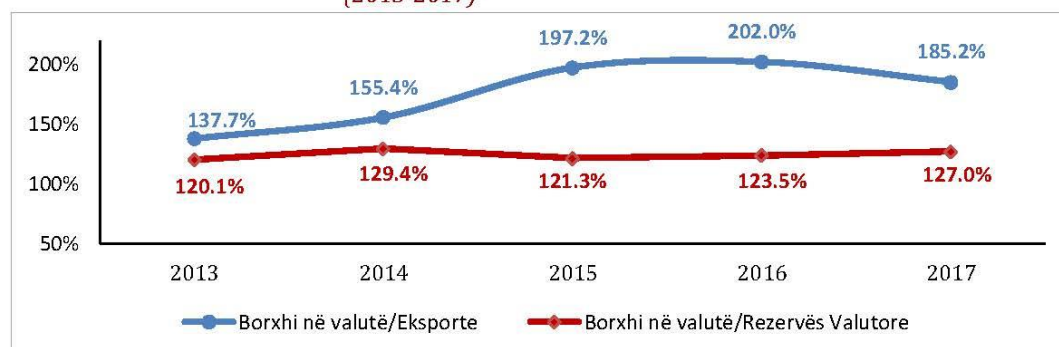

Burimi: *Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)*

Raportet e borxhit në monedhë të huaj kundrejt eksporteve dhe rezervës valutore janë tregues të rëndësishëm, të cilët vlerësojnë aftësinë për të përmbushur detyrimet që lindin nga borxhi në valutë.

Gjatë viteve të fundit, ritmet e rritjes së borxhit në monedhë të huaj përgjithësisht kanë qenë në nivele të ngjashme me ritmet e rritjes së rezervës valutore. Ndërkohë, në raport me eksportet kanë qenë ndjeshëm më të larta, por duke shfaqur një përmirësim të dukshëm në vitin 2017.

Paraqitje Grafike 5.2.3(c): *Raporti i borxhit në valutë ndaj eksporteve dhe rezervës valutore (2013-2017)*

Burimi: *Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018); INSTAT (2018); Banka e Shqipërisë (2018)*

⁸ Duke përfshirë edhe peshën që mban monedha EUR brenda shportës së monedhave SDR dhe ACU.

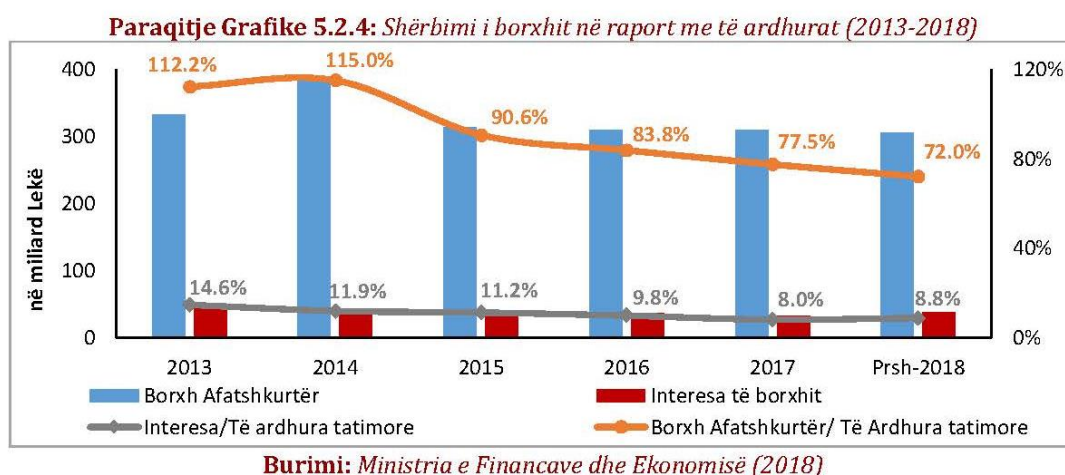
⁹ Monedha USD zë rreth 24.0% të portofolit të borxhit të jashtëm, duke u vlerësuar si monedha e dytë më e rëndësishme dhe si një nga monedhat me kursin më të luhatshëm në portofol.

5.2.4. Risku i likuiditetit

Risku i likuiditetit gjatë viteve të fundit tenton të zbutet, ndërkohë që nevojat e qeverisë për likuiditet janë menaxhuar me sukses, pa ushtruar presion në tregun e brendshëm. Nga ana tjetër, që prej vitit 2017 është mundësuar krijimi i një rezerve monetare e cila do të mbulojë pjesërisht nevojat për likuiditet të qeverisë në periudhën afatshkurtër dhe afatmesme.

Në këtë drejtim rol mjaft të rëndësishëm ka luajtur edhe Komiteti i Menaxhimit të Borxhit dhe Likuiditetit, i cili mblidhet periodikisht për të analizuar dhe planifikuar gjendjen e likuiditetit në periudhën afatshkurtër dhe afatmesme.

Treguesit që vlerësojnë riskun e likuiditetit kanë pësuar një përmirësim të ndjeshëm, kryesisht si rezultat i masave të marra në kuadër të reduktimit të riskut të refinancimit. Raportet e shpenzimeve për interesa të borxhit shtetëror dhe borxhit shtetëror afatshkurtër¹⁰ ndaj të ardhurave tatimore janë reduktuar ndjeshëm, duke qënë në linjë me objektivat për konsolidimin e risqeve fiskale.

6. Zhvillimet e Tregut Primar të Titujve Shtetërorë

Tregu primar i titujve shtetërorë ka shfaqur zhvillime pozitive, ndër të cilat mund të përmenden: i) kërkesa e tregut për tituj shtetërorë në nivele të kënaqshme, e cila ka arritur të mbulojë nevojat e qeverisë për huamarrje në përputhje me objektivat strategjikë; ii) ndërmarrja e aktiviteteve në kuadër të përmirësimit të infrastrukturës së tregut të titujve shtetërorë; dhe iii) zbutja e volatilitetit të shfaqur në normat e interesit përgjatë vitit 2016.

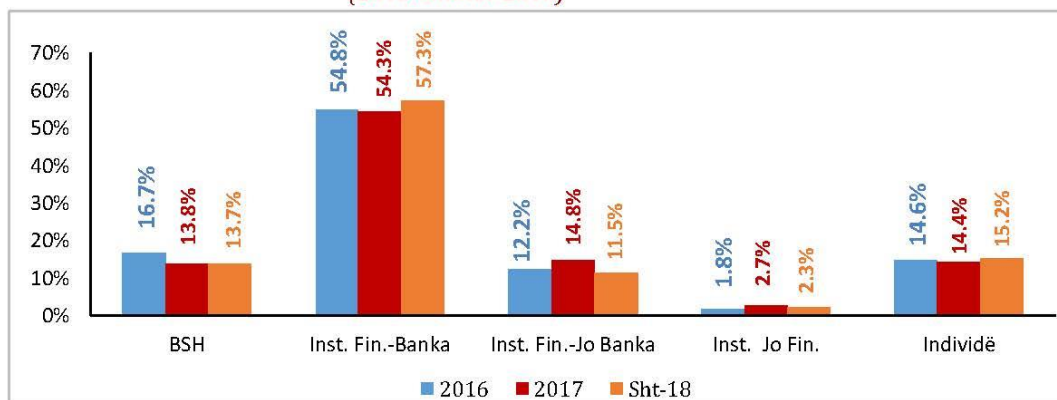
6.1. Ecuria e ankandeve dhe kërkesa për tituj shtetërorë

Kërkesa për tituj shtetërorë përgjithësisht vazhdon të jetë e ngjashme, duke mos paraqitur ndryshime të theksuara në vitet e fundit. Ajo vazhdon të mbështetet tek investitorët vendas (*rezident*), ndërkohë që sektori bankar mbetet burimi kryesor i kërkesës.

¹⁰ I referohet borxhit shtetëror të brendshëm dhe atij të huaj me maturitet të mbetur deri në një vit.

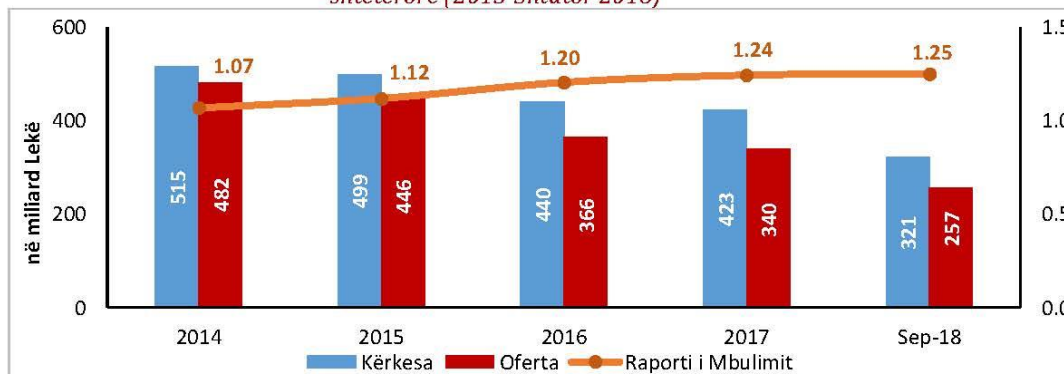
Paraqitje Grafike 6.1(a): Kërkesa për tituj shtetërorë sipas investitorëve në tregun primar (2016-Shtator 2018)

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

Vërehet një përmirësim i dukshëm në raportin e mbulimit (kërkesë/ofertë), megjithëse vlen të theksohet se përmirësimi buron kryesisht nga reduktimi i nevojave të qeverisë për hua në tregun e brendshëm. Karakteristikat e kërkesës kanë qenë pozitive, pasi ka pasur një prirje të saj në drejtim të titujve afatgjatë duke i mundur qeverisë realizimin e huamarrjes në përputhje me objektivat strategjike për reduktimin e risqeve të portofolit të borxhit të brendshëm.

Paraqitje Grafike 6.1 (b): Treguesit e ecurisë së kërkesës dhe ofertës në tregun primar të titujve shtetërorë (2013-Shtator 2018)

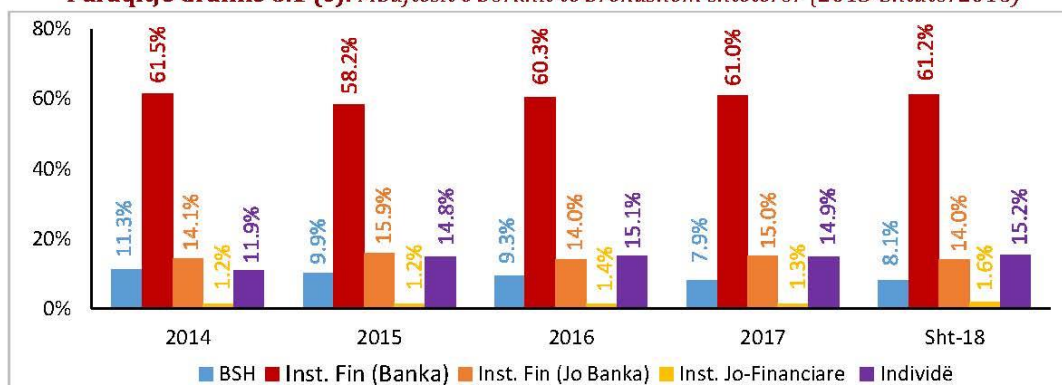
Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

Karakteristikat e kërkesës përgjithësisht reflektohen edhe në drejtim të mbajtësve të borxhit të brendshëm. Portofoli i borxhit të brendshëm, megjithëse gjatë viteve të fundit është shoqëruar me një diversifikim në drejtim të institucioneve financiare (jo-banka), institucioneve jo-financiare dhe individëve, vazhdon të jetë i përqendruar në mbi 60% tek sektori bankar.

Banka e Shqipërisë, pavarësisht reduktimit të portofolit në terma relativë, vazhdon të mbajë të njëjtin volum titujsh (në vlerë absolute) të tregtuar në tregun primar, ndërkohë që ka rritur volumin e tregtuar në tregun sekondar për të stimuluar aktivitetin e këtij tregu.

Paraqitje Grafike 6.1 (c): Mbajtësit e borxhit të brendshëm shtetëror (2013-Shtator2018)

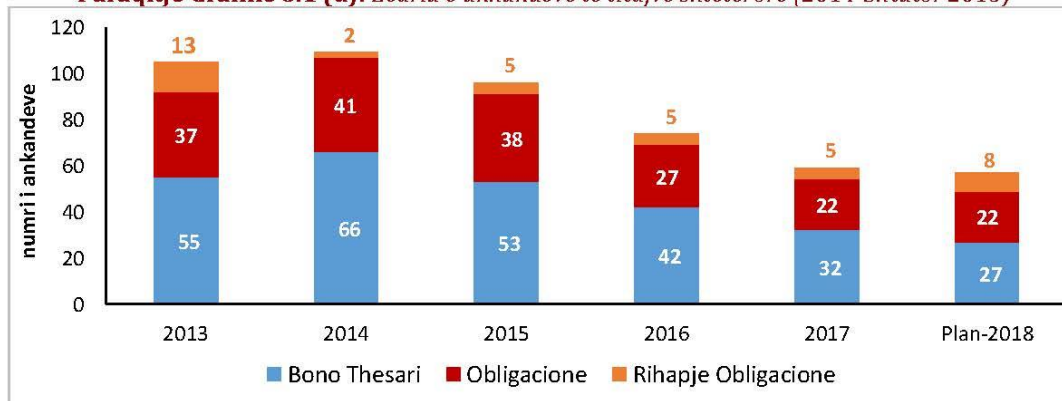
Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

Në kuadër të zhvillimit të infrastrukturës së tregut primar dhe stimulimit të tregut sekondar, kanë vazhduar të ndërmerren aktivitete të cilat kanë pasur si objektiv reduktimin e fragmentimit të kërkesës dhe krijimin e madhësive *benchmark* për titujt afatgjatë.

Në drejtim të uljes së fragmentimit të kërkesës, që prej vitit 2016 është duke u tërhequr gradualisht obligacioni 3 vjeçar, ndërkohë që është tërhequr plotësisht obligacioni 7 vjeçar me norma interesi të ndryshueshme.

Në drejtim të krijimit të madhësive *benchmark* është vijuar me konsolidimin e numrit të ankandëve të titujve shtetërorë, duke ulur frekuencën e emetimeve të titujve të rinj dhe duke përdorur rihapjet e titujve ekzistues.

Paraqitje Grafike 6.1 (d): Ecuria e ankandëve të titujve shtetërorë (2014-Shtator 2018)

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

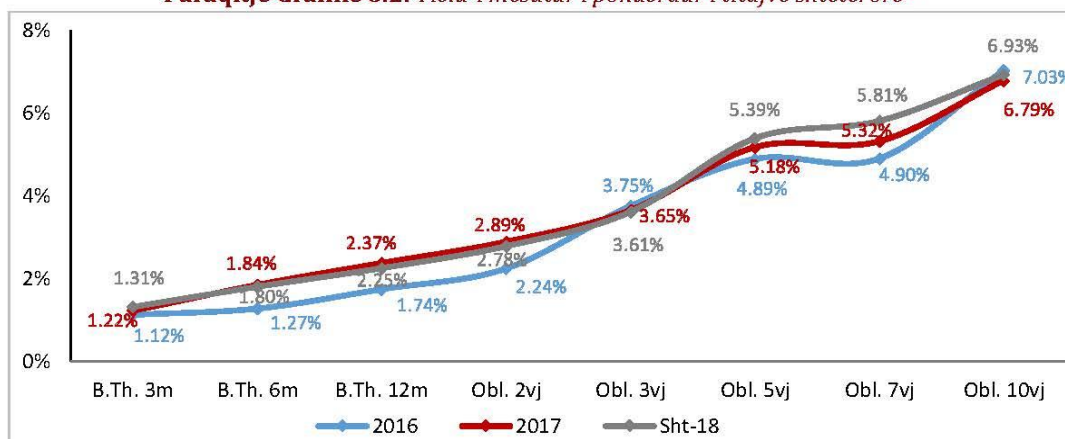
Gjithashtu, gjatë vitit 2018 është testuar projekti pilot për emetimin e obligacioneve 5 vjeçare referencë në formën e *sistemit Primary Dealer*. Analizimi i rezultateve të këtij projekti do vlerësojë mundësinë për shtrirjen e tij edhe në titujt e tjerë afatgjatë në vitet në vijim.

6.2. Ecuria e normave të interesit

Normat e interesit të titujve shtetërorë, pavarësisht rritjes së moderuar të dy viteve të fundit, vazhdojnë të qëndrojnë në nivele ndjeshëm më të ulëta se mesatarja historike, ndërkohë që ka pasur një normalizim të volatilitetit të shfaqur gjatë vitit 2016.

Niveli i ulët i normave të interesit reflekton vazhdimin e politikave lehtësuese të ndërmarra nga Banka e Shqipërisë, si edhe reduktimin e nevojave për hua të qeverisë në tregun e brendshëm të titujve shtetërorë.

Paraqitje Grafike 6.2: Yield-i mesatar i ponderuar i titujve shtetërorë ¹¹

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

¹¹ Bazuar në normën mesatare të ponderuar të titujve shtetërorë të emetuar në tregun primar.

II. STRATEGJIA E MENAXHIMIT TË BORXHIT

1. Supozimet Bazë

Në këtë kapitull paraqiten pritshmëritë, si edhe supozimet bazë në lidhje me mjedisin makroekonomik dhe kushtet e tregut në të cilin do të menaxhohet borxhi në periudhën afatmesme 2019-2021.

Këto supozime janë faktorë kyç dhe ndryshimi i tyre nga skenari bazë mund të ketë ndikim mbi nivelin e financimit, vlerësimin e kreditit të vendit dhe për rrjedhojë edhe mbi kostot e borxhit dhe realizimin e objektivave strategjikë të përcaktuara në SAMB.

1.1. Mjedisi makroekonomik për periudhën 2019-2021

Në gjysmën e parë të vitit 2018, sipas të dhënave të publikuara nga INSTAT, ekonomia shqiptare u zgjerua mesatarisht me 4.4%, mbështetur në masën më të madhe nga rritja e konsumit privat. Ky i fundit pritet të mbetet kontribuesi kryesor i zgjerimit të aktivitetit ekonomik dhe në gjysmën e dytë të vitit 2018. Për sa i përket parashikimeve për periudhën 2019-2021, rritja ekonomike pritet të vijojë të qëndrojë mbi nivelin prej 4%.

Paraqitje Grafike 1.1 (a): Parashikimet e rritjes ekonomike (2018-2021)

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

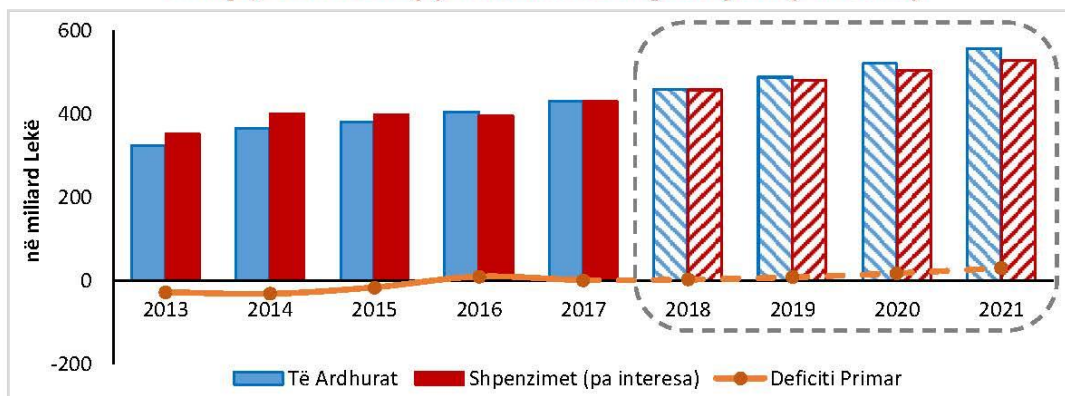
Inflacioni mesatar vjetor për nëntë muajt e parë të vitit 2018 rezultoi rreth 2.1%. Sipas vlerësimeve të Bankës së Shqipërisë, në periudhën afatmesme presionet inflacioniste parashikohen të forcohen dhe inflacioni pritet të rritet gradualisht dhe të rikthehet në objektivin e politikës monetare (prej 3%), brenda vitit 2020.

Politika fiskale do të vijojë të ruajë kahun konsolidues në periudhën afatmesme, e materializuar në nivele pozitive për balancën primare. Konsolidimi fiskal do të gjejë mbështetjen kryesore në kahun e të ardhurave, pasi raporti i shpenzimeve ndaj PBB do të ruajë nivele të ngjashme me ato aktuale.

Perspektiva fiskale parashikon rënie graduale të nevojave për financim (në terma neto) në periudhën 2019-2021, duke i dhënë mundësi përmirësimit të riskut fiskal dhe duke qenë në linjë me angazhimin e qeverisë për uljen e borxhit publik.

Paraqitje Grafike 1.1 (b): Parashikimet e treguesve fiskal (2018-2021)

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

Në tregun primar të titujve shtetërorë, normat e interesit për pothuajse të gjithë titujt shtetërorë kanë ndjekur një trajektore rënëse përgjatë vitit 2018, ndërkohë që pritet të jenë të qëndrueshme edhe përgjatë pjesës së mbetur të vitit 2018 dhe gjysmës së parë të vitit 2019, duke reflektuar politikën monetare lehtësuese¹² dhe efektin e flukseve monetare hyrëse nga emetimi i Eurobond-it në tetor të vitit 2018.

Në periudhën afatmesme parashikimet e normave të interesit flasin për një rritje graduale duke filluar nga gjysma e dytë e vitit 2019.

Në tregun e jashtëm, situata nuk paraqitet shumë e qartë për shkak të divergjencave në politikat monetare të BQE dhe Rezervës Federale, si edhe tensioneve të lindura si rezultat i masave mbrojtëse dhe tarifave tregtare të paraqitura nga SHBA.

BQE synon të vijojë me politikat lehtësuese të paktën deri në fund të vitit 2018, ndërkohë që synon ta mbajë të pandryshueshme normën bazë të interesit deri në gjysmën e parë të vitit 2019. Në dallim nga BQE, Rezerva Federale ka filluar të rrisë normat e interesit që prej fillimit të vitit 2016 me qëllim normalizimin e politikave monetare. Në këto kushte, vlerësimet aktuale për periudhën afatmesme parashikojnë një rritje të normave të interesit, kryesisht për huamarrjen në monedhën USD.

Kursi i këmbimit të monedhës vendase kundrejt monedhës Euro, nisur edhe nga masat e ndërmarra nga Banka e Shqipërisë në kuadër të frenimit të mbiçmimit të monedhës vendase, në periudhën afatmesme pritet të shoqërohet me një rritje të moderuar, por duke qëndruar konsiderueshëm poshtë mesatares historike.

Spektori bankar në vend paraqet nivel të kënaqshëm të likuiditetit dhe është i mirëkapitalizuar. Në periudhën afatmesme pritshmëritë janë pozitive në kuadër të uljes së kredive me probleme dhe rritjes së kreditimit ndaj sektorit privat.

¹² Në datën 6 qershor 2018 Banka e Shqipërisë ka ulur normën bazë të interesit nga 1.25% në 1.0%.

Tabela 1.1 (c): Parashikimet e treguesve makroekonomikë (2018-2021) ¹³

Treguesit	2018	2019	2020	2021
PBB (miliard Lekë)	1,647.6	1,752.7	1,870.7	2,000.3
Rritja reale e PBB (%)	4.2	4.3	4.4	4.5
Bilanci i përgjithshëm (% ndaj PBB)	-2.0	-1.9	-1.6	-1.2
Bilanci primar (% ndaj PBB)	0.1	0.4	0.9	1.5
Kursi i këmbimit Euro/Lekë (mesatar)	128.5	129.0	129.5	130.0
Inflacioni (mesatar %) *	2.4	2.7	3.0	3.0

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018), Banka e Shqipërisë (2018)*

1.2. Vlerësime referuar borxhit ekzistues, tregjeve të instrumenteve financiare dhe faktorëve makroekonomikë

Ekspozimi ndaj riskut të rifinancimit dhe atij të normave të interesit në tregun e brendshëm, janë burimet kryesore të riskut në portofolin e borxhit shtetëror. Për sa i përket riskut të kursit të këmbimit, pavarësisht përqendrimit të lartë të monedhës Euro në portofol, ritmi i rritjes së ekspozimit ndaj këtij risku ka ardhur në rënie. Kjo bazohet në faktin që monedha Euro ka një volatilitet relativisht të ulët kundrejt monedhës vendase, lëviz kryesisht në kah të kundërt me monedhën USD dhe huamarrja në këtë monedhë është në linjë me aspiratat e vendit për t'u integruar në Bashkimin Evropian. Nga ana tjetër, nga analizat e qëndrueshmërisë së borxhit¹⁴ rezulton se niveli aktual i ekspozimit të borxhit në valutë është konsiderueshëm nën kufirin e sipërm prej 60% të totalit të borxhit.

Referuar situatës makroekonomike dhe riskut aktual të kreditit, Shqipëria është në gjendje të marrë hua si në tregun e brendshëm ashtu edhe në atë të huaj.

Huamarrja nëpërmjet burimeve të tregut të brendshëm është më e thjeshtë për t'u realizuar për sa i përket anës procedurale, është më fleksibël, eviton ekspozimin ndaj riskut të kursit të këmbimit, si edhe i hap rrugën zhvillimit të tregut primar dhe sekondar të titujve shtetërorë. Megjithatë, edhe huazimi në tregun e brendshëm mund të shoqërohet me kufizime, të cilat rrjedhin nga:

- Jetëgjatësia relativisht e shkurtër e borxhit të brendshëm (rreth 2.1 vite) dhe niveli i lartë i borxhit që rifinancohet në harkun kohor të një viti (mbi 300 miliard Lekë);
- Baza e kufizuar e investitorëve dhe përqendrimi i saj në më shumë se 60% tek sektori bankar;
- Tregu jo plotësisht i zhvilluar i titujve shtetërorë, për shkak të mungesës së një tregu sekondar të mirëfilltë;
- Kufizimet e vendosura nga bankat mëma në drejtim të bankave vendase në lidhje me kufizimin e ekspozimit ndaj borxhit sovran dhe ruajtjen e raporteve të caktuara të likuiditetit.

¹³ Referuar të dhënave të planifikuara të Draft-Kuadrit Makroekonomik dhe Fiskal (2020-2022).

¹⁴ Referuar kufijve të përcaktuar në analizën e qëndrueshmërisë së borxhit të publikuar nga FMN në raportin për Shqipërinë (Qershor, 2016); <https://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2016/cr16142.pdf>

Duke marrë në konsideratë faktorët e mësipërm, shoqëruar me borxhin në vlerë absolute në rritje, nivelin e rritjes së depozitave dhe pritshmëritë për rënien e mëtejshme të nivelit të kredive me probleme, rezulton se financimi i brendshëm është i kufizuar dhe rritja vjetore përtej nivelit 20-22 miliard Lekë mund të ushtrojë presion rritës mbi normat e interesit dhe në të njëjtën kohë të rrisë më tej ekspozimin ndaj riskut të rifinancimit dhe atij të likuiditetit.

Nga ana tjetër, rezulton se kërkesa e lartë për financim nga ana e qeverisë në tregun e brendshëm mund të reduktojë kreditimin e sektorit privat, rrjedhimisht duke tkurrur investimet private dhe ulur potencialin e rritjes ekonomike të vendit.

Shërbimi i borxhit në valutë vlerësohet në rritje gjatë gjithë periudhës afatmesme 2019-2021. Duke qenë se të ardhurat e vendit tonë janë kryesisht në monedhë vendase dhe balanca tregtare është negative, aftësia për të siguruar valutë mbetet e limituar. Sigurimi i valutës nga burimet e brendshme nëpërmjet titujve shtetërorë në valutë është i kufizuar, kryesisht në aspektin e maturitetit të dëshiruar për të reduktuar risqet në përputhje me objektivat. Nga ana tjetër, përdorimi si instrument i tregut të këmbimit valutor është gjithashtu i kufizuar dhe mund të krijojë implikime në ruajtjen e qëndrueshmërisë së kursit të këmbimit të monedhës vendase, kryesisht kundrejt monedhës Euro.

Tregu i jashtëm ofron burime të shumta financimi dhe është i aksesueshëm nga Shteti Shqiptar. Sigurimi i financimit nëpërmjet burimeve të huaja është një alternativë e mirë për të reduktuar konsumimin e burimeve të brendshme dhe për të stimuluar kreditimin e sektorit privat, për të siguruar valutën e nevojshme për të shërbyer borxhin e huaj, si edhe për të reduktuar kostot¹⁵. Megjithatë, edhe huamarrja në tregjet e huaja mund të ketë implikime, që lidhen me faktorë të tillë si:

- Mungesa e kontrollit dhe influencës së politikave fiskale dhe monetare të vendit tonë mbi normat e interesit dhe kursin e këmbimit, që varen kryesisht nga politikat fiskale të vendeve të tjera dhe politikat monetare të BQE dhe Rezervës Federale. Këta faktorë mund të përshkallëzojnë rritjen e kostove të borxhit, zgjerimin e deficitit dhe si rrjedhojë edhe rritjen e pavullnetshme të borxhit;
- Niveli i kufizuar i të ardhurave në valutë mund të krijojë mospërputhje ndërmjet aktiveve dhe pasiveve në bilancin e shtetit, duke rritur ndjeshëm kostot shtesë që burojnë nga një nënçmim i mundshëm i monedhës vendase;
- Niveli i kufizuar i eksporteve ose rezervave valutore mund të vendosë shtetin në vështirësi për të likuiduar detyrimet në valutë, duke rrezikuar qëndrueshmërinë e monedhës vendase dhe treguesve të tjerë makroekonomikë;
- Kufizimi i zhvillimit potencial të tregut të brendshëm të titujve shtetërorë, duke mbajtur të larta primet e likuiditetit dhe rritur varësinë nga huamarrja e huaj.

¹⁵ Kosto e borxhit të huaj për njësi është relativisht më e ulët se ajo e borxhit të brendshëm, por shoqërohet me rritje të ekspozimit ndaj riskut të kursit të këmbimit, materializimi i të cilit mund të rezultojë në kosto shtesë.

1.3. Burimet e financimit

Në kuadër të shërbimit të borxhit ekzistues dhe në kuadër të plotësimit të nevojave të qeverisjes qendrore për huamarrje, paraprakisht janë vlerësuar kushtet e tregut të brendshëm dhe ato të tregjeve ndërkombëtare të kapitalit, duke përcaktuar burimet e mundshme të financimit për vendin tonë.

Në tregun e brendshëm është mbajtur kontakt i vazhdueshëm kryesisht me sektorin bankar për të vlerësuar kërkesën dhe preferencën për tituj shtetërorë. Ndërkohë, në tregun e jashtëm janë bërë vlerësime me qëllim evidentimin e termave dhe kushteve kundrejt të cilave investitorët e huaj janë të gatshëm të kreditojnë vendin tonë.

1.3.1. Burimet e brendshme

Në periudhën afatmesme, tregu i brendshëm do të vazhdojë të mbetet burimi kryesor i financimit dhe do të mbulojë në terma bruto mesatarisht mbi 80% të nevojave të përgjithshme të qeverisjes qendrore për hua. Instrumentet kryesore që do të përdoren për sigurimin e financimit janë titujt shtetërorë. Burimet e brendshme të financimit do të vazhdojnë të mbështeten kryesisht tek sektori bankar, ndërkohë që ka pritshmëri pozitive për rritjen e aktivitetit në tregun e titujve shtetërorë nga institucionet jo-financiare dhe investitorët jo-rezident.

Sektori bankar do të tentojë më së shumti të orientohej drejt bonove të thesarit dhe titujve afatmesëm për shkak të orientimit të bankave mëma, si dhe në kuadër të kufizimeve lidhur me raportet e likuiditetit, barrën e kapitalit dhe ekspozimin ndaj borxhit sovran. Gjithsesi, orientimi i sektorit bankar drejt titujve afatshkurtër pritet të kompensohet nga rritja e kërkesës në kategoritë e tjera dhe orientimi i tyre në drejtim të titujve afatgjatë.

1.3.2. Burimet e huaja

Burimet e huaja të financimit në periudhën afatmesme do të shërbejnë si një plotësues i mirë i burimeve të brendshme dhe do të shërbejnë përveç të tjerash edhe si optimizues i kostove të borxhit, duke qenë se këto burime paraqiten të mirëdiversifikuara dhe ofrojnë mundësi financimi jo vetëm me terma tregtare, por edhe me terma koncensionale. Instrumentet kryesore që planifikohen të përdoren në sigurimin e financimit të huaj janë: a) huatë për financimin e projekteve¹⁶, të siguruara kryesisht nga burime dypalëshe dhe shumëpalëshe; b) huatë në formën e mbështetjes buxhetore¹⁷ të akorduar nga institucionet ndërkombëtare financiare; dhe c) Eurobond dhe/ose instrumente alternative të siguruara nga burime private.

2. Strategjia Afatmesme

Në periudhën afatmesme 2019-2021, Strategjia e Menaxhimit të Borxhit do të përqendrohet në dy objektiva kryesore: a) në drejtim të optimizimit të kostove afatgjata

¹⁶ Kryesisht përfshihen projekte zhvillimore, të cilat janë përcaktuar si prioritare nga qeveria, me qëllim zhvillimin e mëtejshëm ekonomik të vendit.

¹⁷ Burim financimi me terma të favorshme (*koncesionale*).

të borxhit duke mbajtur nivele të pranueshme të ekspozimit ndaj risqeve¹⁸; dhe b) në drejtim të zhvillimit të tregut primar të titujve shtetërorë.

Mbulimi i nevojave të përgjithshme për financim të qeverisjes qendrore do të bazohet në mbi 80% në burimet e brendshme. Mbështetja e gjerë e huamarrjes kryesisht në tregun e brendshëm do të ketë për qëllim të mbështesë zhvillimin e tregut vendas të titujve shtetërorë dhe njëkohësisht të kufizojë implikimet e treguesve makroekonomikë që mund të shkaktohen nga rritja e borxhit në valutë përtej kufijve të përcaktuar në analizat e qëndrueshmërisë së borxhit. Megjithatë, pavarësisht mbështetjes së gjerë në burimet e brendshme, ritmet e rritjes së borxhit të brendshëm do të synohen të jenë në përputhje me ritmet e rritjes reale të ekonomisë vendase, për të shmangur efektet negative në ekonomi që mund të burojnë nga mbi-konsumimi i burimeve të brendshme.

Nëpërmjet titujve afatshkurtër kryesisht do të realizohet menaxhimi aktiv i nevojave për likuiditet duke synuar uljen e nevojave për rifinancim afatshkurtër. Ndërkohë, nëpërmjet titujve afatgjatë do të synohet të mbulohet një pjesë e deficitit të përgjithshëm, në përputhje me kushtet e tregut. Titujt afatgjatë do të synohet të emetohen me norma interesi fikse, gjithsesi duke mos përjashtuar edhe emetimin e titujve me norma interesi të ndryshueshme në periudhën afatmesme, në varësi të kushteve të tregut të brendshëm (*preferencat e kërkesës, normat e interesit, etj.*), për të garantuar optimizimin e kostove në përputhje me objektivat e vendosura për të menaxhuar risqet e portofolit të borxhit (*Kreu II, Seksioni 2.1.2*).

Në periudhën afatshkurtër (2018-2019) titujt shtetërorë do të synohet të emetohen kryesisht në monedhën vendase. Ndërkohë, emetimet në valutë do të konsiderohen në periudhën afatmesme dhe afatgjatë në varësi të nevojës për valutë dhe kushteve të tregjeve të huaja.

Në periudhën afatmesme, huamarrja nëpërmjet burimeve të huaja (*në terma bruto*) do të plotësojë mesatarisht deri në 20% të nevojave të përgjithshme për hua të qeverisjes qendrore.

Burimi kryesor i huamarrjes së huaj do të jenë huatë me natyrë shumëpalëshe dhe dypalëshe, të cilat do të financojnë projektet ekzistuese dhe projektet e reja zhvillimore, si edhe huatë në formën e mbështetjes buxhetore nga institucionet ndërkombëtare, të cilat synojnë mbështetjen e reformave të ndërmarra nga qeveria.

Financimi me Eurobond dhe instrumente të tjera alternative do të programohet në përputhje me nevojat për realizimin e objektivave të mëposhtme:

- Rifinancimin dhe/ose menaxhimin e detyrimeve të borxhit (*liability management*), me qëllim reduktimin e risqeve potenciale që mund të materializohen në periudhën afatshkurtër dhe afatmesme;
- Sigurimin e likuiditetit të nevojshëm (*liquidity management*) për të mundësuar ristrukturimin dhe zhvillimin e tregut të titujve shtetërorë;

¹⁸ Merren në konsideratë dhe analizohen risqe të tilla si: 1) Risku i rifinancimit; 2) Risku i normave të interesit; 3) Risku i kursit të këmbimit; 4) Risku i likuiditetit; 5) Risqe të tjera, si ai operacional dhe i kreditit.

- Sigurimin e financimit të nevojshëm për rastet kur huamarrja e brendshme tejkalon kapacitetin e tregut (*Kreu II, Nënkapitulli 1.2., Prg. 3*);
- Sigurimi i financimit të nevojshëm për të stabilizuar rastet e emergjencave të përkohshme në tregun e brendshëm;
- Uljen e presionit për hua në tregun e brendshëm për të mos kufizuar kreditimin e sektorit privat;
- Shfrytëzimin e instrumenteve me terma të favorshme (*p.sh. PBG*) që ofrojnë institucionet financiare ndërkombëtare, me qëllim optimizimin e kostove të portofolit;
- Garantimin e pranisë së vendit në tregjet ndërkombëtare të kapitalit mbi baza oportuniste.

Pavarësisht nga nevoja dhe shkalla e realizimit të objektivave të mësipërme, niveli i borxhit të huaj do synohet të evoluojë në përputhje me objektivat për menaxhimin e riskut të kursit të këmbimit (Kreu II, Seksioni 2.1.2, Prg. 4).

2.1. Menaxhimi/Kontrolli i Kostove dhe Riskeve

2.1.1. Kostot

SAMB 2019-2021 do të ketë në fokus reduktimin e kostove të borxhit kryesisht në terma afatgjatë. Ulja e ekspozimit ndaj risqeve në portofolin e borxhit do të kontribuojë në reduktimin e primeve të riskut, rrjedhimisht duke ulur kostot për njësi të shërbimit të borxhit. Gjithashtu, ndikim të rëndësishëm në reduktimin e kostove do ketë edhe zhvillimi i tregut të titujve shtetërorë, që do të synojë të reduktojë primet që aktualisht burojnë nga niveli i ulët i likuiditetit të titujve shtetërorë.

2.1.2. Menaxhimi i Riskeve

Në kuadër të menaxhimit të risqeve të portofolit të borxhit, janë përcaktuar disa objektiva operacionale, realizimi i të cilave ka për qëllim reduktimin ose mbajtjen nën kontroll të risqeve në periudhën afatmesme.

Risku i rifinancimit:

Është ndër risqet kryesore që mbart portofoli i borxhit të brendshëm, për shkak të nivelit relativisht të lartë të titujve që rifinancohen në periudhën afatshkurtër. Në këtë aspekt, vlerësohet si i nevojshëm vazhdimi i masave të ndërmarra për reduktimin e mëtejshëm të ekspozimit ndaj këtij risku, duke pasur si objektiv: a) rritjen e përqendrimit të titujve afatmesëm dhe afatgjatë në portofolin e borxhit të brendshëm, nëpërmjet uljes graduale të financimit me tituj afatshkurtër në linjë me hapësirat që mundëson tregu vendas; dhe b) shpërndarjen sa më të njëtrajtshme të profilin të maturimeve, duke vlerësuar mundësinë edhe për përdorimin e ankandëve të parablerjes (*buyback*) dhe shkëmbimit (*exchange*).

Tabela 2.1.2 (a): Treguesit indikativ afatmesëm të riskut të rifinancimit

Tipi i riskut	Treguesi i Riskut	Treguesi 2017	Objektivi (Fund 2021)
Risku i Rifinancimit	KMM borxhi i brendshëm	2.2 vite	2.2-2.4 vite
	Borxhi i brendshëm i maturuar në 1 vit (% të totalit)	50.0%	Maks. 48.0%

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)Risku i normave të interesit:

Është një risk i cili duhet menaxhuar në vijimësi duke pasur parasysh nivelin ende të lartë të borxhit afatshkurtër. Në këtë aspekt, përveç masave për reduktimin e peshës së titujve afatshkurtër, do të synohet dhe mbajtja nën kontroll e peshës së titujve me norma interesi të ndryshueshme, në linjë me hapësirat e tregut dhe preferencat e investitorëve.

Tabela 2.1.2 (b): Treguesit indikativ afatmesëm të riskut të normave të interesit

Tipi i riskut	Treguesi i Riskut	Treguesi 2017	Objektivi (Fund 2021)
Risku i Normave të Interesit	KMR borxhi i brendshëm	2.0 vite	Min. 2.2 vite
	Borxhi i brendshëm i rivlerësuar në 1 vit (% të totalit)	56.7%	Maks. 50.0%

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)Risku i kursit të këmbimit:

Do të synohet të mbahet nën kontroll duke ndërmarrë aktivitete që kanë si objektivi: a) ruajtjen e raportit të stokut të borxhit shtetëror në valutë në raport me totalin e borxhit shtetëror; b) përqendrimin e huamarrjes së huaj në monedhën Euro dhe në monedha të përbëra; c) rritjen e stokut të borxhit në valutë (në periudhën afatmesme) në linjë me rritjen e eksporteve dhe rezervës valutores; dhe d) vlerësimin e mundësisë për përdorimin e derivativëve financiarë për të kontrolluar këtë risk në rast se do të jetë e nevojshme.

Tabela 2.1.2 (c): Treguesit indikativ afatmesëm të riskut të kursit të këmbimit

Tipi i riskut	Treguesi i Riskut	Treguesi 2017	Objektivi (Fund 2021)
Risku i Kursit të Këmbimit	Borxhi në monedhë të huaj (% të totalit)	48.7%	Maks. 55.0%

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)Risku i likuiditetit:

Përveç aktiviteteve në kuadër të reduktimit të riskut të rifinancimit dhe atij të normave të interesit që kanë ndikim mbi riskun e likuiditetit, do të ndërmerren hapa të cilat do të synojnë: a) një bashkëpunim më aktiv ndërmjet strukturës përgjegjëse për menaxhimin e borxhit dhe asaj për menaxhimin dhe parashikimin e të ardhurave në buxhet me qëllim përmirësimin e menaxhimit të “cash”; b) rritjen e kontributit në drejtim të përmirësimit

të menaxhimit të aktiveve dhe pasiveve; dhe c) krijimin gradual të një rezerve në llogarinë e unifikuar të qeverisë duke shfrytëzuar kushtet e favorshme të tregjeve në periudha të caktuara.

Risku operacional:

Reduktimi i riskut operacional lidhet me forcimin e njësisë menaxhuese të borxhit publik që të vazhdojë përpjekjet në drejtim të: a) mirëpërcaktimit të funksioneve në njësinë e menaxhimit të borxhit; b) standardizimit dhe formalizimit të procedurave në aktivitetet e menaxhimit të borxhit; dhe c) shtimit të burimeve njerëzore në përputhje me strukturën e miratuar dhe rritjen e kapaciteteve menaxhuese.

2.2. Zhvillimi i tregut të titujve shtetërorë

Zhvillimi i tregut të titujve shtetërorë do të synohet të realizohet nëpërmjet aktiviteteve të cilat do të kenë si objektiv: a) rritjen e likuiditetit; b) rritjen e efikasitetit; dhe c) rritjen e transparencës.

Realizimi i objektivave të mësipërme është një synim afatgjatë, ndërkohë që zhvillimi i aktiviteteve dhe marrja e masave të ndryshme është një proces që do të kryhet në vazhdimësi.

2.2.1. Rritja e likuiditetit

Marrja e masave dhe zhvillimi i aktiviteteve me fokus rritjen e likuiditetit do të kontribuojnë në eliminimin e primeve të riskut që burojnë nga niveli i kufizuar i likuiditetit të titujve shtetërorë dhe kostot shtesë që burojnë nga transaksionet e shitjes së titujve shtetërorë. Gjithashtu, këto aktivitete do të kontribuojnë edhe në rritjen e kërkesës nga ajo pjesë e investitorëve që kanë interes të investojnë në aktive likuide dhe jo në mbajtjen e tyre deri në maturim. Faktorët e mësipërm në periudhën afatmesme dhe afatgjatë pritet të ndikojnë në rënien e normave të interesit, duke ulur rrjedhimisht koston për njësi të borxhit.

Aktivitetet kryesore që planifikohen të ndërmerren në këtë drejtim gjatë periudhës afatmesme janë:

- Krijimi i madhësive *benchmark*¹⁹ në kuadër të zhvillimit të kurbës së *yield-it* në drejtim të titujve shtetërorë afatmesëm dhe afatgjatë nëpërmjet rihapjes periodike;
- Eliminimi i titujve të cilët kanë karakteristika të ngjashme dhe konkurrojnë njëri-tjetrin me qëllim reduktimin e fragmentimit të kërkesës;
- Përshtatja e politikave të huamarrjes (*përfshirë shitjen, parablerjen dhe shkëmbimin e titujve shtetërorë*) me kushtet e tregut dhe kërkesën për tituj të caktuar.

---

¹⁹ Proces në vazhdimësi.

Pavarësisht faktit që proceset e mësipërme tashmë konsiderohen aktive, në periudhën afatshkurtër dhe afatmesme do të synohet të hartohet një plan veprimi, në të cilin do të mirëpërcaktohen instrumentet e targetuara dhe vlerat indikative, si edhe do të formalizohen rregullat në proceset që kanë të bëjnë me menaxhimin e titujve shtetërorë në tregun primar.

2.2.2. Rritja e efijencës

Rritja e efijencës në tregun e titujve shtetërorë synon uljen e kostove të huamarrjes. Realizimi i këtij objekti do të përfshijë masa të cilat do të kenë ndikim jo vetëm mbi tregun primar të titujve shtetërorë, por edhe mbi atë sekondar. Masat dhe aktivitetet që planifikohen të ndërmerren do të përfshijnë:

- Analizimin e rezultateve të projektit pilot për emetimin e obligacioneve 5 vjeçare referencë dhe shqyrtimin e mundësisë për shtrirjen e tij tek titujt e tjerë afatgjatë, në bashkëpunim me aktorët kryesorë të tregut;
- Heqjen e kufizimeve teknike dhe përmirësimin e bazës ligjore në tregun e titujve;
- Mbajtjen e kontakteve me investitorët për të shkëmbyer informacion dhe për t'u konsultuar në lidhje me iniciativat që do të planifikohen të ndërmerren;
- Zgjerimin e mëtejshëm të bazës së investitorëve jo vetëm në drejtim të investitorëve vendas, por edhe në drejtim të investitorëve të huaj, me qëllim ndërtimin gradual të marrëdhënieve dhe promovimin e tregut vendas të titujve shtetërorë;
- Pjesëmarrjen aktive në konferenca, në të cilat janë të pranishëm investitorët kryesorë;
- Krijimin e kanaleve të komunikimit elektronik me investitorët vendas dhe të huaj.

2.2.3. Rritja e transparencës

Masat dhe aktivitetet e ndërmarra në kuadër të realizimit të këtij objekti do të kontribuojnë në reduktimin e paqartësive dhe rritjen e parashikueshmërisë në tregun e titujve shtetërorë, duke përfshirë:

- Komunikimin transparent dhe në kohë të planeve të huamarrjes vjetore, tremujore dhe mujore;
- Publikimin e rezultateve të ankandeve në një kohë sa më të shkurtër;
- Publikimin në kohë dhe në formate të përpunueshme të informacioneve të nevojshme për kryerjen e parashikimeve të çmimeve në tregun e titujve.

2.3. Menaxhimi i borxhit shtetëror të garantuar

2.3.1. Kriteret bazë për emetimin e garancive shtetërore

Me qëllim mbajtjen nën kontroll ose reduktimin e riskut që buron nga emetimi i garancive shtetërore, si edhe njëkohësisht shfrytëzimin e avantazheve që burojnë nga përdorimi i këtyre instrumenteve si politika ekonomike shtetërore, në periudhën afatmesme do të zbatohen kriteret e mëposhtme:

- Garancitë shtetërore do të emetohen në drejtim të mbështetjes së projekteve me natyrë zhvillimore dhe që mbështesin ngritjen e infrastrukturës, zhvillimin rajonal, mbrojtjen mjedisore dhe krijimin e vendeve të reja të punës;
- Garancitë shtetërore mund të emetohen edhe me qëllim që të mbështesin masat që mund të ndërmerren në rastet e ndonjë krize të sistemit financiar;
- Ristrukturimi i portofolit të garancive shtetërore nëpërmjet reduktimit ose shkëmbimit të huave të garantuara me nivel të lartë risku potencial (*p.sh. garancitë e brendshme që janë emetuar në favor të sektorit të energjisë*).

2.3.2. Niveli i garancive shtetërore

Niveli vjetor i garancive shtetërore do të përcaktohet në ligjet vjetore të buxhetit. Ndërkohë, në periudhën afatmesme niveli i garancive shtetërore pritet të qëndrojë në intervalin 5%-6% të totalit të borxhit të qeverisjes qendrore.

2.4. Pritjet e treguesve bazë dhe analiza e ndjeshmërisë

Implementimi i SAMB në përputhje me objektivat e vendosura dhe në linjë me supozimet makro-fiskale në skenarin bazë, në fund të periudhës afatmesme do të gjenerojë treguesit si më poshtë:

2.4.1. Niveli i borxhit të Qeverisjes Qendrore

Referuar supozimeve sipas të cilave: a) financat publike do të vazhdojnë të ndjekin rrugën e konsolidimit fiskal, duke i dhënë mundësi vendit të mbajë ose përmirësojë vlerësimin e riskut të kreditit; b) ritmet e rritjes ekonomike do të përshpejtohen deri në 4.5% në vitin 2021; dhe c) kursi i këmbimit të monedhës vendase ndaj monedhës Euro mund të rikthehet gradualisht në nivelin 130.0 EUR/LEK (*Kreu II, Nënkapitulli 1.1, Tabela 1.1 (c)*), rezulton se niveli i borxhit të qeverisjes qendrore në raport me PBB do të vazhdojë të ndjekë trajektoren rënëse që ka nisur që nga viti 2016. Në këto kushte, niveli i borxhit të Qeverisjes Qendrore në raport me PBB parashikohet të arrijë në rreth 60% në fund të periudhës afatmesme.

Niveli i borxhit në valutë në raport me totalin e borxhit të qeverisjes qendrore gjatë periudhës afatmesme pritet të shoqërohet me një rritje të moderuar, duke qëndruar ndjeshëm nën kufirin strategjik prej 55%. Borxhi në valutë pritet të rritet me ritme të ulëta, kryesisht për shkak të nivelit relativisht më të lartë të ripagesave krahasuar me disbursimet e huave që financojnë projektet.

2.4.2. Shërbimi i borxhit shtetëror

Referuar parashikimeve sipas të cilave: a) normat e interesit gjatë periudhës afatmesme do të shoqërohen me një rritje graduale; dhe b) stoku i borxhit në vlerë absolute do të shoqërohet gjithashtu me rritje, rezulton se kostot e borxhit shtetëror²⁰ në vlerë absolute

²⁰ I referohet pagesave të interesave të borxhit shtetëror dhe atyre të borxhit shtetëror të garantuar që paguhën nga buxheti i shtetit.

mund të shkojnë deri në 45.0 miliard Lekë në fund të vitit 2021. Pavarësisht vlerave në terma absolute, kostot e borxhit në terma relative ndaj PBB dhe ndaj të ardhurave në buxhet priten të jenë të qëndrueshme dhe ndjeshëm nën nivelin mesatar të 5 viteve të mëparshme, duke mbajtur nën kontroll riskun fiskal dhe stabilizuar aftësinë paguese të qeverisë.

Paraqitje Grafike 2.4.2: Pritjet e shpenzimet për interesa të borxhit shtetëror në terma absolute dhe relative ndaj PBB-së dhe të ardhurave tatimore (2018-2021)

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

2.4.3. Analiza e ndjeshmërisë

Parashikimet në lidhje me nivelin dhe kostot e borxhit në skenarin bazë mund të jenë objekt ndryshimi, në rast se supozimet makro-fiskale dhe ato të treguesve të tregut do të ndryshojnë.

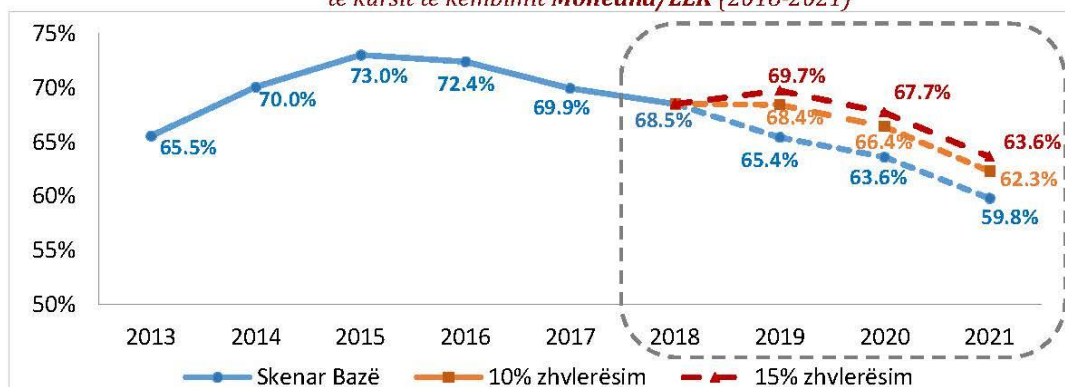
Analiza e mëposhtme paraqet ndjeshmërinë e treguesve të borxhit ndaj ndryshimeve të indikatorëve të tregut, ndërkohë që ndjeshmëria ndaj indikatorëve makro-fiskal trajtohet si pjesë e analizave të qëndrueshmërisë së borxhit.

Nënçmimi i mundshëm i monedhës vendase përtej pritshmërive, kundrejt monedhës Euro ose monedhave të tjera që përbëjnë portofolin e borxhit të huaj, do të kishte ndikim mbi trajektoren e nivelit të borxhit, duke ngadalësuar ritmet e uljes së planifikuar. Përveç sa më sipër, nënçmimi i monedhës vendase do të kishte ndikim edhe mbi koston e borxhit.

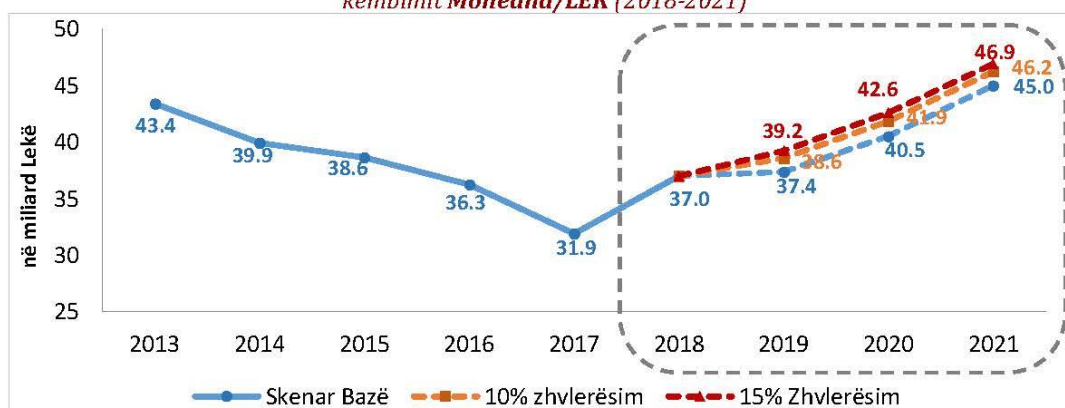
Më konkretisht, një nënçmim i monedhës vendase me 15% ndaj të gjitha monedhave që përbëjnë portofolin e borxhit të jashtëm, duke filluar nga viti 2019, do të rriste nivelin e borxhit në raport me PBB deri në 4.3 pp dhe në të njëjtën kohë kostot e borxhit deri në 2 miliard Lekë.

Paraqitje Grafike 2.4.3 (a): Ndjeshmëria e nivelit të **borxhit të qeverisjes qendrore** ndaj goditjeve të kursit të këmbimit **Monedha/LEK** (2018-2021)

Paraqitje Grafike 2.4.3 (b): Ndjeshmëria e kostos së **borxhit shtetëror** ndaj goditjeve të kursit të këmbimit **Monedha/LEK** (2018-2021)

Në rastin e nënçmimit të monedhës vendase me 15% vetëm kundrejt monedhës Euro (duke përjashtuar monedhat e tjera), efektet mbi nivelin e borxhit të qeverisjes qendrore në raport me PBB dhe koston e tij do të ishin më të moderuara, përkatësisht me rritje 2.8 pp dhe 1.3 miliard Lekë.

Rritja e normave të interesit në tregun vendas dhe atë të huaj duke filluar nga viti 2019 dhe në vijim, me 2 pp mbi skenarin bazë, do të rriste koston e borxhit shtetëror gradualisht nga 1.2 miliard Lekë në 2019 deri në 12.0 miliard Lekë në vitin 2021.

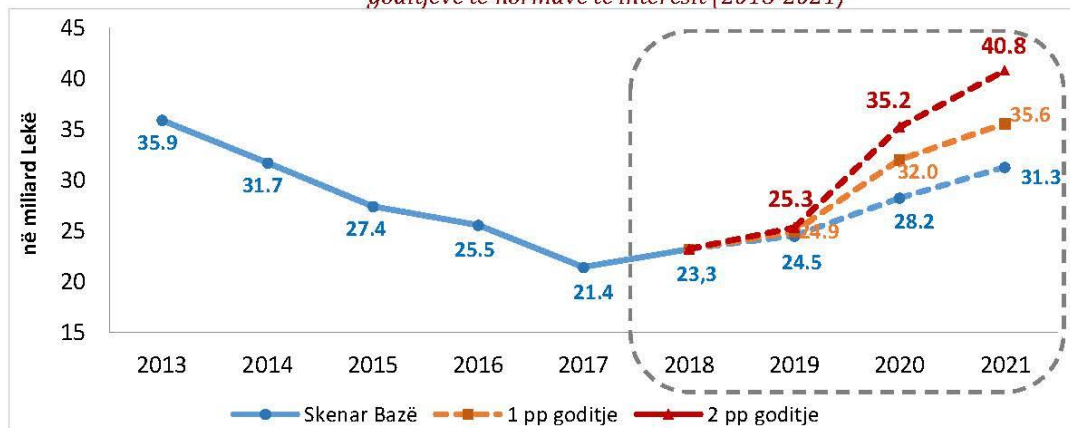
Paraqitje Grafike 2.4.3 (c): Ndjeshmëria e kostos së **borxhit shtetëror** ndaj goditjeve të normave të interesit (2018-2021)

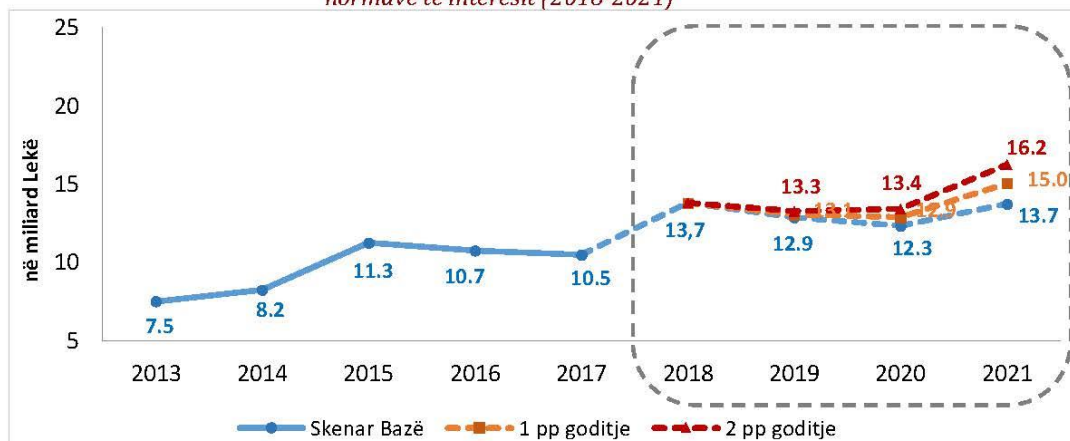

Efektin më të lartë në rritjen e kostove të borxhit e shkakton borxhi i brendshëm për shkak të nivelit relativisht më të lartë të instrumenteve që rifiksojnë normën e interesit në periudhën që trajton analiza.

Paraqitje Grafike 2.4.3 (d): Ndjeshmëria e kostos së **borxhit të brendshëm shtetëror** ndaj goditjeve të normave të interesit (2018-2021)

Paraqitje Grafike 2.4.3 (e): Ndjeshmëria e kostos së **borxhit të jashtëm shtetëror** ndaj goditjeve të normave të interesit (2018-2021)

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2018)

ANEKS I**ANALIZA E STRATEGJIVE ALTERNATIVE TË FINANCIMIT**

Analiza e strategjive alternative të financimit është realizuar duke marrë parasysh analizën sasiore (kosto/risk), si edhe vlerësimet dhe kufizimet e parashtruara në Nënkapitullin 1.5.

1. Metodologjia e Përdorur në Analizën Sasiore**1.1. Modeli i përdorur**

Analiza sasiore (*kosto/risk*) e strategjive alternative të financimit është realizuar bazuar në përdorimin e modelit analitik për Strategjinë Afatmesme të Menaxhimit të Borxhit (*MTDS analytical tool*), i konceptuar nga Banka Botërore dhe FMN për t'i ardhur në ndihmë Menaxhimit të Borxhit të vendeve në zhvillim. Modeli i përdorur është një model determinues, *output*-et e të cilit varen nga vlerat dhe gjendja fillestare e parametrave (*parametrat ekzistues të borxhit*). Modeli është i ndërtuar në mënyrë të tillë që të projektojë flukset e borxhit në periudhën afatmesme në varësi të inputeve që i injektohen modelit në secilën prej strategjive të analizuar. *Output*-i i modelit është vlerësimi i koston dhe riskut përkatësisht për secilën prej strategjive.

1.1.1. Input-et

Input-et kryesore të përdorura në model janë: i) flukset e borxhit (*interesat dhe principali*) ekzistues në fundin e vitit 2017; ii) treguesit makro-fiskal (*deficiti primar, PBB, rezerva valutore, eksportet*), të cilat orientojnë nevojat për financim të qeverisë dhe paraqesin raporte të caktura të borxhit; iii) strategjitë alternative të financimit; dhe iv) treguesit financiarë të tillë si normat e interesit dhe kursi i këmbimit.

Input-et për flukset e borxhit ekzistues injektohen në model pasi paraprakisht grupohen sipas karakteristikave të riskut. Në rastin konkret, flukset e borxhit ekzistues janë grupuar në 15 grupe, përkatësisht 9 grupe për instrumentet në monedhë vendase (*borxhi i brendshëm*) dhe 6 grupe për instrumentet në monedhë të huaj (*borxhi i jashtëm*).

Strategjitë alternative të financimit dallojnë nga njëra-tjetra nga: i) raporti i financimit ndërmjet borxhit të brendshëm dhe të jashtëm; dhe ii) raportet e financimit ndërmjet grupeve me karakteristika risku të ngjashme, përkatësisht për borxhin e brendshëm dhe të jashtëm.

1.1.2. Output-i

Output-i i modelit të përdorur konsiston në kuantifikimin e koston dhe riskut për secilën strategji të marrë parasysh. Modeli ilustron rezultatet që ka secila nga strategjitë e marra në shqyrtim nën efektin e skenarëve të treguesve financiarë, si edhe jep informacion për risqet që do të mbartë struktura e borxhit në fund të periudhës afatmesme për secilën nga strategjitë e konsideruara.

1.1.3. Skenarët

- Skenari bazë, përcaktohet si skenari me probabilitetin më të lartë të ndodhisë (*skenari më shumë i pritshëm*) për secilën nga strategjitë dhe përdoret për të përcaktuar kostot (*borxhi/PBB dhe interesa/PBB, etj.*).
- Skenarët e stresit, përcaktohen si skenarë alternativë dhe krijohen nga goditjet që aplikohen mbi indikatorët financiarë (*normat e interesit dhe kursin e këmbimit*).

Devijimi i kostove në skenarët e stresit nga kostot e skenarit bazë të secilës strategji përcakton riskun.

Teorikisht mund të aplikohet një pafundësi skenarësh stresi, ndërkohë që në rastin konkret janë aplikuar dy skenarë stresi për normat e interesit, dy skenarë stresi për kursin e këmbimit dhe një skenar stresi me goditje të normave të interesit dhe kursit të këmbimit njëkohësisht. Për skenarët e stresit të normave të interesit janë aplikuar: a) goditje uniforme për të gjitha instrumentet financiare (*zhvendosje paralele e kurbës së yield-it*); dhe b) goditje e diversifikuar (*zhvendosje dhe rritje e pjerrësisë së kurbës së yield-it*).

1.1.4. Kohështirja

Kohështirja e analizës është marrë 5 vite me qëllim që secila nga strategjitë e konsideruara të japë efektet të dukshme mbi strukturën dhe risqet që do të mbartë borxhi. Në periudha më të shkurtra kohore, diferencimi i borxhit sipas secilës prej strategjive të aplikuara është relativisht i ulët, duke kufizuar rrjedhimisht edhe identifikimin e ndryshimeve ndërmjet kostove dhe risqeve të gjeneruara në strategjitë respektive.

2. Strategjitë Alternative

Në procesin e hartimit të strategjive alternative të financimit, përveç kufizimeve dhe supozimeve të sipërcituara (*Kreu I, Kapitulli 1*) është konsideruar edhe materializimi i risqeve sistemike në tregun e brendshëm dhe tregjet ndërkombëtare.

Në këto kushte, janë vlerësuar tre strategji të mundshme financimi, të cilat praktikisht janë të ngjashme në periudhën afatshkurtër, ndërkohë që diferencohen në periudhën afatmesme. Më konkretisht, strategjitë paraqiten si më poshtë:

2.1. Strategjia 1 (Bazë)

Supozimet bazë

Megjithëse në një mjedis me norma interesi që pritet të rriten, Republika e Shqipërisë në periudhën afatmesme do të jetë në gjendje të sigurojë nevojat për financim si në tregun e brendshëm ashtu edhe në atë të huaj.

Financimi

- Financimi nëpërmjet burimeve të brendshme do të mundësojë rifinancimin e titujve ekzistues që maturohen dhe do të financojë në terma neto rreth 20-22 miliard Lekë në vit, në përputhje me kapacitetet e tregut dhe objektivat strategjikë.

- Financimi i huaj, përveç burimeve të planifikuara që do të financojnë projektet dhe mbështesin reformat, do të plotësohet me emetimin e një Eurobond-i në tregjet ndërkombëtare²¹, për të mundësuar rifinancimin e Eurobond-it që maturohet në vitin 2020 dhe menaxhimin e nevojave për likuiditet të paktën deri në vitin 2021.

Avantazhet

- Redukton riskun e rifinancimit dhe riskun e likuiditetit në përputhje me objektivat strategjike;
- Ka kosto relativisht më të ulët krahasuar me strategjitë e tjera alternative, për shkak të diversifikimit të burimeve të financimit;
- I lë hapësirë kreditimit të sektorit privat;
- Krijon burimet e nevojshme në valutë për të siguruar pagesën e detyrimeve të borxhit të huaj;
- Krijon në vazhdimësi hapësira për zhvillimin e mëtejshëm të tregut primar të titujve shtetërorë, si edhe stimulon zhvillimin e tregut sekondar.

Disavantazhet

- Rrit ekspozimin ndaj risqeve sistemike të tregjeve ndërkombëtare;
- Mungesa e kontrollit ndaj normave të interesit në tregjet ndërkombëtare mund të rrisë kostot përtej pritshmërive.

2.2. Strategjia 2 (Alternative)²²

Supozimet bazë

Kjo strategji supozon materializimin e risqeve sistemike të tregjeve ndërkombëtare të kapitalit, duke kufizuar sigurimin e financimit në këto tregje. Në këto kushte, financimi në periudhën 2020-2021 në dallim nga Strategjia 1 (bazë) do të mbështetë kryesisht në burimet e brendshme (dhe/ose në ndonjë burim alternativ të akorduar nga institucionet ndërkombëtare financiare), duke tejkaluar ndjeshëm kapacitetet e tregut të brendshëm.

Financimi

- Financimi nëpërmjet burimeve të brendshme do të mundësojë rifinancimin e titujve ekzistues që maturohen dhe do të financojë për periudhën 2020-2021 në terma neto rreth 20-25 miliard Lekë mbi kapacitetin optimal të tregut.
- Financimi i huaj do të mbështetet tek burimet shumëpalëshe dhe dypalëshe të planifikuara, të cilat do të financojnë projektet dhe mbështesin reformat e qeverisë.

²¹ Si vit indikativ për emetimin e këtij instrumenti është përcaktuar viti 2020, ndërkohë që madhësia referencë është rreth 500 milion Euro.

²² Në terma afatshkurtër nuk ka dallim nga Strategjia 1 (bazë), por diferencohet në periudhën 2020-2021.

Avantazhet

- Ka një ekspozim më të ulët ndaj riskut të kursit të këmbimit krahasuar me Strategjinë 1 (bazë).
- Garanton një nivel më të ulët të stokut të borxhit në periudhën afatmesme, për shkak të pamundësisë për të akumuluar borxh në formën e rezervës monetare (*cash buffer*) për të menaxhuar riskun e likuiditetit, si edhe për shkak të supozimit të nënçmimit gradual të monedhës vendase në periudhën afatmesme.

Disavantazhet

- Rrit ndjeshëm ekspozimin ndaj riskut të rifinancimit, riskut të likuiditetit, riskut të normave të interesit, si edhe risqeve sistemike të tregut të brendshëm, duke ndikuar negativisht në realizimin e objektivave strategjike për përmirësimin e strukturës së borxhit të brendshëm.
- Niveli i lartë i huamarrjes në tregun e brendshëm do të ushtrojë presion rritës mbi normat e interesit të titujve shtetërorë, duke rritur kostot e borxhit në nivele të krahasueshme²³ me Strategjinë 1 (bazë) në periudhën afatmesme. Ndërkohë, në periudhën afatgjatë kjo strategji tenton të bëhet më e shtrenjtë për shkak primeve që burojnë nga niveli në rritje i risqeve në portofolin e borxhit të brendshëm.
- Akumulon burimet e brendshme të financimit duke kufizuar kreditimin e sektorit privat.
- Nuk krijon burime të mjaftueshme në valutë për të shërbyer detyrimet e borxhit të huaj.

2.3. Strategjia 3 (Alternative)

Supozimet bazë

Kjo strategji supozon materializimin e risqeve sistemike në tregun e brendshëm²⁴, duke e ulur aftësinë e qeverisë për të marrë hua në tregun e brendshëm. Në këto kushte, në periudhën 2019-2021 financimi i huaj nëpërmjet burimeve me terma tregtare do të rritet, duke tejkaluar ndjeshëm kufijtë referencë.

Financimi

- Financimi nëpërmjet burimeve të brendshme do të mundësojë rifinancimin e pjesshëm të titujve ekzistues që maturohen duke krijuar një hendek financimi në tregun e brendshëm nga 30 deri në 50 miliard Lekë.
- Financimi i huaj, përveç burimeve të planifikuara që do të financojnë projektet dhe mbështesin reformat, do të plotësohet me emetimin e një ose më shumë instrumenteve financiare në tregjet ndërkombëtare, për të mundësuar plotësimin e hendekut të krijuar

²³ Kosto jo shumë e lartë e kësaj strategjie në raport me Strategjinë 1 (bazë) është e lidhur me faktin që financimi shtesë në tregun e brendshëm do të realizohet pjesërisht me instrumente afatshkurtra, ndërkohë që në Strategjinë 1 (bazë) realizohet tërësisht me instrumente afatgjata.

²⁴ P.sh. një krizë e një ose disa bankave të cilat zotërojnë pjesë të konsiderueshme të titujve shtetërorë.

në tregun e brendshëm, rifinancimin e Eurobond-it që maturohet në vitin 2020, si edhe menaxhimin e nevojave për likuiditet në vitet pasardhëse.

Avantazhet

- Praktikisht, kjo është një strategji e imponuar nga kushtet e tregjeve dhe nuk ofron asnjë avantazh krahasuar me strategjitë e tjera.

Disavantazhet

- Rrit ndjeshëm varësinë e financimit nga tregjet e huaja, si edhe rrit ekspozimin ndaj riskut të rifinancimit dhe riskut të normave të interesit në portofolin e borxhit të huaj.
- Ul aftësinë për të vijuar me procesin e ristrukturimit të portofolit të borxhit të brendshëm dhe realizimin e objektivave strategjike në kuadër të reduktimit të riskut të rifinancimit dhe riskut të normave të interesit.
- Rrit nivelin e borxhit në valutë dhe ekspozimin ndaj riskut të kursit të këmbimit.
- Ka kosto relativisht të larta të imponuara nga kufizimi i kërkesës në tregun e brendshëm, si edhe primet e riskut të perceptuara nga investitorët e huaj.

ANEKS II**AKRONIME DHE FJALOR TEKNIK**

AMF	Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare
ASPA	Albanian School of Public Administration (<i>Shkolla Shqiptare e Administratës Publike</i>)
BB	Banka Botërore
BE	Bashkimi Evropian
BKT	Banka Kombëtare Tregtare
BQE	Banka Qendrore Evropiane
BSH	Banka e Shqipërisë
EUR	Monedha e Bashkimit Evropian
FMN	Fondi Monetar Ndërkombëtar
INSTAT	Instituti i Statistikave
KMM	Koha Mesatare në Maturim
KMR	Koha Mesatare në Rivlerësim
LEKË	Monedha Vendase
NPL	Non Performing Loans (<i>Kredi me probleme</i>)
PBB	Prodhimi i Brendshëm Bruto
PBG	Policy Based Guarantee (<i>Garanci e bazuar në politika</i>)
PB	Pikë bazë
PP	Pikë përqindje
SAMB	Strategjia Afatmesme e Menaxhimit të Borxhit
USD	Monedha kombëtare e Shteteve të Bashkuara të Amerikës
YEN	Monedha kombëtare e Japonisë
YMP	Yield-i Mesatar i Ponderuar

Ankande shkëmbimi (*exchange auctions*) – Parablerja e titujve shtetërorë më përpara datës së maturimit, ndërkohë që transaksioni kryhet duke e paguar mbajtësin e titullit të parablerë me një titull të emetuar rishtazi.

Borxh – Referuar si “Borxh Total” ose “Totali i detyrimeve të borxhit”, konsiston në të gjitha detyrimet që janë instrumente borxhi.

Borxh afatgjatë – Borxh me afat maturimi më të lartë se një vit.

Borxh i brendshëm – Detyrimet e borxhit të rezidentëve të një vendi ndaj rezidentëve të po atij vendi.

Borxh i jashtëm – Detyrimet e borxhit të rezidentëve të një vendi ndaj jo rezidentëve.

Borxhi publik i garantuar – Detyrimet e borxhit të sektorit publik dhe privat, shërbimi i të cilit është i garantuar me marrëveshje nga njësitë e sektorit publik.

Buyback – Është forma e ndërsjellë e emetimit të titujve shtetërorë, e cila mundëson maturimin e parakohëshëm të një titull shtetëror.

Disbursim – Transaksioni i vënies në dispozicion të burimeve financiare.

Eurobond – Një obligacion (*titull financiar*) me afat maturimi më shumë se një vit i emetuar dhe tregtuar në tregjet ndërkombëtare financiare, jashtë kufijve të vendit që e emeton atë.

Kreditor dypalësh – Tipi i kreditorëve si qeveritë dhe agjencitë e tyre.

Kredi koncesionale – Kredi me terma më të favorshme se ato të tregut.

Kreditor shumëpalësh – Tipi i kreditorëve qw përfshinë institucionet financiare si Banka Botërore, FMN, etj..

Kreditorë privatë – Kreditorët që nuk janë as qeveri dhe as agjenci të sektorit publik. Këto përfshijnë mbajtësit privatë të titujve shtetërorë, bankat private dhe institucionet e tjera financiare.

KMM – Tregues i riskut të ri-financimit për borxhin. KMM është periudha mesatare e shprehur në ditë ose në vite, që i duhet portofolit të borxhit për t’u maturuar. Sa më larg në kohë të jetë e projektuar data e maturimit të një instrumenti, aq më i ulët është risku i ri-financimit dhe aq më e lartë është vlera e këtij treguesi. KMM për instrumentet financiarë të borxhit përlllogaritet sipas formulës së mëposhtme:

$$KMM = \frac{\sum_{t \in T} t N t}{\sum_{t \in T} N t}$$

Nga ku:

t – data e maturimit;

T – bashkësia e të gjitha datave të maturimit;

N_t – Vlera nominale që do të paguhet në datën t .

KMR – Tregues i riskut të normave të interesit për borxhin. Jep informacion lidhur me ekspozimin e portofolit të borxhit kundrejt ndryshimit të normave të interesit. KMR interpretohet si koha mesatare (në vite) që i duhet portofolit të borxhit për të ripërcaktuar normën e interesit. Sa më e madhe të jetë sasia e instrumenteve afatshkurtër dhe sasia e instrumenteve me norma interesi të ndryshueshëm në portofolin e borxhit, aq më i madh është risku i normave të interesit dhe aq më i vogël ky tregues dhe anasjelltas. KMR për instrumentet financiarë të borxhit përlllogaritet sipas formulës së mëposhtme:

$$KMR = \frac{\sum_{r \in R} r N_r + \sum_{t \in T} t N_t}{\sum_{r \in R} N_r + \sum_{t \in T} N_t}$$

Nga ku:

r – data e pagesës së kuponit të instrumentit me norma interesi të lëvizshme;

t – data e maturimit të instrumentit me norma interesi fikse;

N_r – vlera nominale e instrumentit me norma interesi të lëvizshme;

N_t – vlera nominale e instrumentit me norma interesi fikse;

R – bashkësia e të gjitha datave të maturimit për instrumente me norma interesi të lëvizshme;

T – bashkësia e të gjitha datave të maturimit për instrumente me norma interesi fikse.

PBG – Është garanci e emetuar nga Banka Botërore, e cila garanton vlerën e plotë ose të pjesshme të një huaje, me qëllim mundësimin e saj me kosto më të favorshme se ajo e ofruar nga tregu.

Raport mbulimi – Raporti ndërmjet shumës së kërkuar (nga investitorët) dhe shumës së ofruar (nga shteti) në ankandet e titujve shtetërorë. Shërben për të vlerësuar nivelin e plotësisimit të ankandëve dhe gjendjen e likuiditetit.

Risku i kursit të këmbimit – I referohet ndikimit të lëvizjes së kursit të këmbimit të një monedhe, mbi nivelin e borxhit dhe shërbimin e tij në një masë të caktuar mbi pritshmëritë. Psh.: “Mbiçmimi ose nënçmimi i monedhës vendase kundrejt një monedhe të huaj, e cila është pjesë përbërëse e portofolit të borxhit, mund të rezultojë në rënie ose rritje proporcionale të volumit të borxhit ose shërbimit të tij (të *denominuar në monedhë vendase*)”.

Risku i likuiditetit – Risku që lidhet me humbjen e aftësisë së buxhetit të shtetit për të likuiduar detyrimet korrente dhe ekzekutimin në kohë të shpenzimeve buxhetore. Me qëllim minimizimin e këtij risku, shteti duhet të ketë akses mbi një sasi të caktuar asetesh likuide me qëllim garantimin e fondeve në raste krizash të përkohshme, gjatë të cilave bëhet e vështirë ose me kosto të lartë, sigurimi i tyre.

Risku i normave të interesit – Risku që pagesat e shërbimit të borxhit të ndryshojnë si rrjedhojë e lëvizjes së normave të interesit. Ky risk krijohet nga nevoja për të shërbyer borxhin që maturohet dhe pagesat e kuponëve të instrumenteve me norma interesi të ndryshueshme në të ardhmen.

Risku operacional – Risku që ka të bëjë me rritjen e koston së menaxhimit të borxhit ose me rritjen e nivelit të risqeve të tjera si rezultat i gabimeve njerëzore, dëmtimit të

pajisjeve elektronike, dëmeve natyrore, etj. Risku operacional është një risk relativisht i vështirë për t'u matur dhe vlerësuar. Ulja e ekspozimit të riskut operacional mund të arrihet nëpërmjet integritetit të procedurave të menaxhimit të borxhit në një strukturë organizative, duke pasur strukturën, infrastrukturën dhe procedurat të drejtuara nga aktivitete operationale efçente për menaxhimin e administratës shtetërore dhe tregjeve financiare.

Risku i ri-financimit – Risku që lidhet me aftësinë për të emetuar instrumente ose marrë hua me qëllim ri-financimin dhe shërbimin e borxhit aktual. Sa më i madh të jetë volumi i shumave që maturohen dhe sa më i afërt në kohë, aq më i lartë është risku i ri-financimit dhe anasjelltas. Risku i ri-financimit ndikohet nga niveli i borxhit ekzistues dhe profili i amortizimit. Rritja e maturitetit të borxhit dhe shpërndarja në kohë e maturimeve ndikon në reduktimin e riskut të ri-financimit.

Stoku i borxhit – Balanca e principalit të borxhit në një moment të dhënë të kohës.

Shërbim borxhi – Pagesat e principalit dhe interesit në përputhje me termat e përcaktuara në marrëveshje.

Sistemi Primary Dealer – Është një marrëveshje institucionale ndërmjet strukturës përgjegjëse për menaxhimin e borxhit dhe disa ndërmjetësve financiarë (*që kanë funksione të specializuara në tregun e titujve shtetërorë*), me qëllim zbatimin e një strategjie që ka për funksion sigurimin e nevojave për financim të qeverisë dhe zhvillimin e tregut të titujve.

Tregu primar – Është hapësira fizike ose funksionale në të cilin Shteti Shqiptar emeton për herë të parë titujt.

Tregu sekondar – Është hapësira fizike ose funksionale ku kryhen transaksionet me titujt pasi janë emetuar në tregun primar.

Tituj afatmesëm – I referohet titujve të borxhit shtetërorë me afat maturimi nga 2 deri në 5 vite.

Tituj afatgjatë – I referohet titujve të borxhit shtetërorë me afat maturimi mbi 5 vite.

Tituj referencë (*benchmark*) – Është emetimi më i fundit i titujve të shtetit shqiptar për një maturitet të caktuar. Ankandi për titullin referencë mund të rihapet periodikisht deri në arritjen e një vlere të paracaktuar nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë. Ky titull përdoret si pikë referimi për vlerësimin e titujve të tjerë shtetërorë me maturitet, shumë emetimi dhe normë kuponi të ngjashëm.

Përgjithësisht, titujt referencë gëzojnë likuiditet më të lartë se emetimet e zakonshme, për shkak të detyrimit që kanë Zhvilluesit e Tregut për të kuotuar çmime blerjeje/shitjeje në tregun sekondar sipas kushteve të përcaktuara në kontratën e lidhur me Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë.

Tituj shtetërorë – Janë bonot e thesarit dhe obligacionet shtetërore të emetuara nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë në përputhje me ligjin Nr. 9665, datë 18.12.2006, “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar; ligjin Nr. 9879, datë 21.02.2008 “Për titujt”; si edhe aktet nënligjore.

ANEKS III**INFORMACIONE SHITESË****1. Baza ligjore dhe aktet nënligjore në kuadër të menaxhimit të borxhit publik**

- Ligji Nr. 9665, datë 18.12.2006, “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar me ligjin Nr. 181/2014, datë 24.12.2014;
- Ligji Nr. 9936, datë 26.06.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar me ligjin Nr. 114/2012, datë 07.12.2012 dhe ligjin Nr. 57/2016, datë 02.06.2016;
- Ligji Nr. 9869, datë 04.02.2008, “Për huamarrjen e qeverisjes vendore”, i ndryshuar me Ligjin Nr. 68/2017, datë 27.04.2017;
- Ligji Nr. 43/2016, datë 21.04.2016, “Për marrëveshjet ndërkombëtare në Republikën e Shqipërisë”;
- Ligji Nr. 8269, datë 23.12.1997, “Për Bankën e Shqipërisë”, i ndryshuar;
- Ligji vjetor i buxhetit;
- Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 775, datë 24.09.2010, “Për administrimin e financimeve të huaja në Republikën e Shqipërisë”;
- Udhëzimi i Ministrit të Financave Nr. 22, datë 05.10.2011, “Për publikimin e të dhënave të borxhit të qeverisjes së përgjithshme dhe hartimin e raportit të tij”;
- Udhëzimi i Ministrit të Financave Nr. 30, datë 26.12.2013, “Për emetimin nga qeveria e Republikës së Shqipërisë, të bonove të thesarit në formë regjistrimi”;
- Udhëzimi i Ministrit të Financave Nr. 31, datë 26.12.2013, “Për emetimin nga qeveria e Republikës së Shqipërisë, të obligacioneve në formë regjistrimi”, i shtuar me Udhëzimin e Ministrit të Financave dhe Ekonomisë Nr. 21, datë 22.06.2018;
- Udhëzimi i Ministrit të Financave Nr. 35, datë 05.11.2008, “Për zbatimin e ligjit Nr. 9869, datë 04.02.2008 “Për Huamarrjen e Qeverisjes Vendore” ”;
- Udhëzimi i Ministrit të Financave Nr. 36, datë 10.08.2009, “Për hartimin e regjistrit të borxhit shtetëror dhe garancive shtetërore të huasë”;
- Marrëveshja ndërmjet Bankës së Shqipërisë dhe Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, datë 20.01.2015, “Për organizimin e ankandeve të titujve të shtetit shqiptar, shlyerjen e veprimeve dhe mbajtjen e regjistrit të këtyre titujve”, ndryshuar më datë 06.07.2018 (BSH - Nr. 3632 Prot., MFE - Nr. 12981 Prot.).

2. Publikime periodike të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë në lidhje me borxhin

- Buletini i Borxhit Publik në bazë vjetore dhe tremujore:
<http://www.financa.gov.al/al/raportime/borxhi/treguesit-e-borxhit>
- Regjistri i emetimeve të Borxhit Publik:
<http://www.financa.gov.al/al/raportime/borxhi/regjistri-i-borxhit>
- Informacion mbi ankandet e emetimit të titujve shtetërorë të Qeverisë:
<http://www.financa.gov.al/al/raportime/borxhi/ankandet-e-emetimit-te-letrave-me-vlere-te-qeverise>

	Formati 61x86/8

Shtypshkronja e Qendrës së Botimeve Zyrtare
Tiranë, 2019

Adresa: Rr. "Nikolla Jorga", Tiranë
Tel./fax: +355 4 24 27 004 Tel.: +355 4 24 27 006

Çmimi 728 lekë